

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี
ในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี
**ACCOUNTING PROFESSIONAL KNOWLEDGE AFFECT
PROFICIENCY OF ACCOUNTANTS
IN BANGKOK AND NONTHABURI**

พรทิwa สงการรัตนะ

PORNTIWA SARINGKANRATTANA

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

**ACCOUNTING PROFESSIONAL KNOWLEDGE AFFECT
PROFICIENCY OF ACCOUNTANTS
IN BANGKOK AND NONTHABURI**

PORNTIWA SARINGKANRATTANA

**THIS INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL
FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ACCOUNTANCY SCHOOL OF ACCOUNTANCY
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2020**

COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของ
นักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี
ACCOUNTING PROFESSIONAL KNOWLEDGE
AFFECT PROFICIENCY OF ACCOUNTANTS
IN BANGKOK AND NONTHABURI

นักศึกษา

พรทิวา ศฤงคารรัตน์ รหัส 63501975

หลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะ

บัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สาระพัด)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สีนจรรยาศักดิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต)

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้นับการศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณบดีคณะบัญชี

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สีนจรรยาศักดิ์)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของ นักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี
คำสำคัญ	ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี/ ความเชี่ยวชาญ/ นักบัญชี
นักศึกษา	พรทิวา ศฤงคารรัตน์ รหัส 63501975
อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คารณิ เอื้อชนะจิต
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	บัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี 2) ด้านการใช้ดุลพินิจเชิงวิชาชีพ 3) ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี จำนวน 33,471 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, ตุลาคม 2562 : ออนไลน์) กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายได้จำนวน 415 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อทดสอบสมมติฐาน ผลการศึกษาพบว่า (1) ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 (2) ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลพินิจเชิงวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 (3) ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01

INDEPENDENT STUDY	ACCOUNTING PROFESSIONAL KNOWLEDGE AFFECT PROFICIENCY OF ACCOUNTANTS IN BANGKOK AND NONTHABURI
KEYWORD	ACCOUNTING PROFESSIONAL KNOWLEDGE/ PROFICIENCY/ ACCOUNTANT
STUDENT	PORNTIWA SARINGKANRATTANA
ADVISOR	ASST. PROF. DARANEE UACHANACHIT
LEVEL OF STUDY	MASTER OF ACCOUNTANCY PROGRAM
FACULTY	ACCOUNTING SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR	2020

ABTRACT

The aim of this research is to study Accounting Professional Knowledge Affect Proficiency of Accountants composed of the Integration of Principles and Theory, the Professional Accountant's Judgment, and the Explanation and Presentation. The population in this research is 33,471 accountants located in the area of Bangkok and Nonthaburi (Department of Business Development, October 2019). The samples were used simple random sampling 415 accountants. The data were collected by questionnaire. The statistics was used to analyze data by frequency, percentage, mean, and standard deviation. Multiple regression analysis was used for hypotheses test in this research. The results showed that: 1) The Accounting Professional Knowledge affect Proficiency of Accountants in the Integration of Principles and Theory statistically significant at the 0.01 level. 2) The Accounting Professional Knowledge affect Proficiency of Accountants in the Professional Accountant's Judgment statistically significant at the 0.01 level, and 3) The Accounting Professional Knowledge affect Proficiency of Accountants in the Explanation and Presentation statistically significant at the 0.01 level.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ได้ความกรุณา เสียสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนชี้แนะ แนวทางให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์ ที่ได้ให้ความรู้และ แนวทางในการดำเนินงานวิจัย รวมถึงคณาจารย์หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ผู้ให้ความรู้ ตลอดจน เจ้าของผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์และเอกสารวิชาการทุกท่าน ที่ผู้ศึกษาได้นำมาเพื่อศึกษาประยุกต์ใช้ เป็นแนวทางในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ดร.พรทิวา แสงเขียว ดร.สมบูรณ์ เอื้ออัครชาติ และ ดร.ทิพสุดา ไชยสาม ที่สละเวลาในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา รวมไปถึงขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามที่สละเวลาอันมีค่าตอบแบบสอบถามและให้ข้อเสนอแนะ

ขอขอบพระคุณบรรดาเพื่อน ๆ นักศึกษาร่วมหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต รุ่นที่ 16 ที่คอย ช่วยเหลือให้คำแนะนำ แบ่งปันประสบการณ์ในการทำงาน การเรียน ร่วมคิด ร่วมหาข้อมูล ช่วยให้ กำลังใจ เมื่อรู้สึกเหนื่อย ท้อแท้ ผิดหวัง ช่วยเหนี่ยว ช่วยดึง ช่วยรั้ง ให้ลุกขึ้นมาสู้ใหม่ และคอย ร่วมกันช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการจัดทำรายงานการค้นคว้าอิสระฉบับนี้จนสำเร็จเป็นที่เรียบร้อย

ท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสุรชัย - คุณแม่จำเริญ ศฤงคารรัตน์ ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร. ดารณี เอื้อชนะจิต ที่ช่วยให้คำแนะนำ คำปรึกษาในเรื่องแนวคิด การแนะนำ แนวทาง ช่วยให้สติ ช่วยให้กำลังใจ ตรวจสอบการแปล การอ่าน การเขียน ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยฉบับนี้ ที่คอยให้กำลังใจ ในการเรียน คอยเคียงสติ เมื่อรู้สึกท้อ ให้ ก้าวข้ามอุปสรรคต่าง ๆ ตลอดจนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

พรทิวา ศฤงคารรัตน์

สิงหาคม 2564

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	V
สารบัญตาราง.....	VII
สารบัญภาพ.....	X

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	10
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	11
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
1.7 นิยามศัพท์.....	13
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี.....	24
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ด้านบัญชีการเงิน.....	36
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ด้านความรู้ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร.....	44
2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ.....	50
2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญของนักบัญชี.....	70
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี.....	73
2.7 แนวคิดเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลพินิจเชิงวิชาชีพ.....	75
2.8 แนวคิดเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล.....	76
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	77

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีการวิจัย	87
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	88
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	89
3.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	91
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	92
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	93
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)	96
4.2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(Correlation).....	112
4.3 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis).....	113
4.4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	126
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	128
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	128
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	132
5.3 ข้อจำกัดของการวิจัย.....	133
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	134
บรรณานุกรม.....	137
ภาคผนวก.....	145
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	146
ภาคผนวก ข แบบตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ	155
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC.....	165
ภาคผนวก ง จดหมายขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของเครื่องมือวิจัย.....	174
ภาคผนวก จ จดหมายตอบรับแจ้งผลการพิจารณาบทความ.....	178
ประวัติผู้วิจัย.....	180

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	16
2	20
3	21
4	86
5	96
6	97
7	97
8	97
9	98
10	98
11	99
12	101
13	103
14	105
15	106
16	108
17	110
18	112

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี.....	113
20 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลพินิจเชิงวิชาชีพ.....	114
21 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล.....	115
22 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณและค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี.....	116
23 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลพินิจเชิงวิชาชีพ (Professional Judgment).....	117
24 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล.....	118
25 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี.....	119
26 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลพินิจเชิงวิชาชีพ.....	120

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
27 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล.....	121
28 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี.....	122
29 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ.....	123
30 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี.....	124
31 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี.....	125
32 สรุปผลและจัดลำดับค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญ.....	126
33 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	127

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
2 แสดงการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของการจัดการองค์การ.....	55
3 แสดงระดับของผู้บริหารในองค์การ.....	56
4 แสดงแสดงแนวคิดขององค์การใหม่เรื่องสามเหลี่ยมหัวกลับ.....	60
5 แสดงแสดงหน้าที่การจัดการ.....	61
6 แสดง Matrix ระหว่างทักษะการจัดการองค์การธุรกิจและหน้าที่การจัดการ.....	64
7 แสดงการใช้ทรัพยากร.....	66
8 แสดงองค์กรแบบระบบปิด.....	67

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ในปัจจุบันอยู่ท่ามกลางสภาพเศรษฐกิจที่มีความผันผวนสูง และสถานะที่มีความไม่แน่นอน ซึ่งคาดการณ์ได้ยาก มีปัจจัยมากมายที่ซับซ้อนต่อการตัดสินใจ ไม่สามารถคาดเดาผลที่จะเกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน (VUCA) (ศศิมา สุขสว่าง, 2560) ประกอบกับอยู่ในภาวะการแพร่ระบาดของโรคร้ายที่แพร่กระจายอย่างรวดเร็ว ส่งผลทำให้ตัวเลขทางเศรษฐกิจลดลงไปทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยก็ได้รับผลกระทบนี้เช่นกัน ทุกองค์กรจึงควรให้ความสำคัญกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ ไม่ว่าจะเป็น เศรษฐกิจ สังคม บุคคล ทรัพยากร และสภาพแวดล้อม ทำให้ผู้บริหารจึงควรมุ่งเน้นการบริหารบุคลากรและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพที่สุด เพื่อให้กิจการผ่านพ้นวิกฤติและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลของการที่องค์กรควรมีนักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญ (HR.NOTE.ASIA, 2019) ซึ่งถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญ เพราะนักบัญชีเป็นผู้ที่สามารถจัดทำบัญชีและออกรายงานทางการเงินให้แก่ผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการ ได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ ทันต่อเวลา ทันต่อการตัดสินใจ และสามารถนำข้อมูลหรือรายงานทางการเงินดังกล่าวไปใช้ในการควบคุม กำกับดูแล วางแผนทางการเงิน และวางแผนการดำเนินงานของกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนถึงสามารถรักษาสิทธิประโยชน์ขององค์กร เจ้าของธุรกิจ ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย และผู้ใช้งบการเงินทั่วไป ดังนั้น การมีข้อมูลสารสนเทศที่รวดเร็ว แม่นยำ ถูกต้อง ตรงกับข้อเท็จจริงของกิจการ ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้บริหารมีข้อมูลมากเพียงพอต่อการพิจารณาตัดสินใจ (สมคิด บางโม, 2562) ทำให้สามารถเห็นแนวทางการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานเพื่อความอยู่รอดขององค์กรให้สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ และกรณีที่กิจการมี “นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพ” ถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญมากบุคคลหนึ่ง ที่จะสามารถช่วยให้ข้อมูลแก่ผู้บริหารในการบริหารงานกิจการภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดของกิจการได้เป็นอย่างดี และบทบาทของนักบัญชีจึงมีความสำคัญและจำเป็น ที่จะต้องใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลรายการค้าและเหตุการณ์ทางการเงินที่เกิดขึ้นทั้งหมดของกิจการ เพื่อนำมาจำแนกแยกประเภท เพื่อบันทึกรายการค้าตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป จัดทำรายงานและสรุปผลการดำเนินงานของกิจการ และทำการวิเคราะห์แปลความหมายข้อมูลทางการเงินอย่างเชี่ยวชาญให้เป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อการ

ตัดสินใจของผู้บริหารในการปรับปรุงการดำเนินงานของกิจการให้ดีขึ้น และบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายทางธุรกิจและทำให้กิจการสามารถเติบโตได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560) ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ประเทศไทย หรือคิพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” (บทความยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561- 2580) , Susunh, Fri, 19/06/2020 - 10:29) และไม่ว่าผู้นำองค์กรและมนุษย์ทำงานจะปรารถนาให้ธุรกิจเติบโตไปอย่างมั่นคงและเป็นไปตามแผนมากแค่ไหน ในโลกปัจจุบัน สิ่งเหล่านั้นกลับห่างไกลความจริงออกไปทุกที ซึ่งสอดคล้องกับสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (2563) ที่ได้กล่าวไว้ในบทความความรู้จัก VUCA ได้เขียนถึงความขัดแย้งระหว่างประเทศ สภาพเศรษฐกิจที่ผันผวน ตลอดจนการแพร่ระบาดของโรคภัย คือตัวอย่างประจักษ์พยานของโลกใหม่ หรือ VUCA World ที่องค์กรและคนในยุคนี้ต้องเผชิญ การที่องค์กรจะอยู่รอดภายใต้ความเปลี่ยนแปลงที่รุนแรงและรวดเร็วเช่นนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้นำจะต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง ทบทวนตัวเอง และปรับตัวอย่างต่อเนื่อง ในการจัดทำบัญชีและการจัดทำรายงานทางการเงินเพื่อสรุปผลการดำเนินงานของกิจการ และทำการวิเคราะห์แปลความหมายข้อมูลทางการเงินอย่างเชี่ยวชาญให้เป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหารในการหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนมากขึ้น ใต้นั้นต้องถูกจัดทำขึ้นจากนักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญรอบรู้ในทุกด้าน เช่น ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีในด้านบัญชีการเงิน ภาษีอากรตามกฎหมาย และความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ ความรอบรู้ด้านเศรษฐกิจ สังคม การตลาด เศรษฐศาสตร์ เป็นต้น ตลอดจนสามารถบูรณาการหลักการและทฤษฎี กอปรด้วยการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ ในการอธิบายและนำเสนอข้อมูล

“นักบัญชี” เป็นอาชีพที่ต้องจัดให้มีขึ้นในกิจการ ไม่ว่าจะกิจการขนาดใดก็ตาม หากจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลแล้ว เจ้าของกิจการ ซึ่งมีหน้าที่ต้องจัดทำบัญชี (ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี) คือ ผู้มีหน้าที่จัดให้มีการทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2543) ที่ประกอบด้วย ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ผู้รับผิดชอบ 1) ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน 2) บริษัทจำกัด 3) บริษัทมหาชนจำกัด 4) นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบกิจการในประเทศไทย และถ้าผู้มีหน้าที่ต้องจัดทำบัญชีไม่ได้สามารถจัดทำบัญชีเองได้ ก็ต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่จัดหา “ผู้ทำบัญชีรับอนุญาต” มาเพื่อเป็นผู้จัดทำบัญชีแทน และหลายคนเข้าใจว่านักบัญชีแค่เรียนจบด้านบัญชีมาก็สามารถเป็นได้ แต่ว่าการเป็น “นักบัญชี” กับการเป็น ”นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพ” นั้นแตกต่างกัน หากใครสามารถก้าวข้ามไปสู่การเป็น “นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพ” ใต้นั้น ก็เท่ากับว่าบุคคลนั้นก็สามารถปฏิบัติงานและดำรงชีพที่มีอัตราผลตอบแทนที่สามารถเลี้ยงตนและครอบครัวได้ด้วย “วิชาชีพบัญชี” โดยไม่มีคำว่าตกงานเลย

ในประเทศไทย “ผู้ทำบัญชี” ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 และพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2547) ได้กำหนดคุณสมบัติของนักบัญชีที่สามารถขึ้นทะเบียนผู้ทำบัญชีรับอนุญาตได้ ดังนี้ ผู้ทำบัญชี คือ ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่ว่าจะกระทำในฐานะลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม ได้แก่บุคคลต่อไปนี้ 1) กรณีเป็นพนักงานของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ได้แก่ ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี ผู้จัดการฝ่ายบัญชี สมุหบัญชี หัวหน้าแผนกบัญชี หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้ทำงานในตำแหน่งดังกล่าว 2) กรณีเป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชี คือ เจ้าของสำนักงานบัญชี หัวหน้าสำนักงาน กรณีสำนักงานมิได้จัดตั้งในรูปแบบคณะบุคคล ผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งรับผิดชอบในการให้บริการรับทำบัญชีกรณีสำนักงานจัดตั้งในรูปแบบคณะบุคคล หรือเป็นกรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งรับผิดชอบในการให้บริการรับทำบัญชี ในกรณีสำนักงานจัดตั้งในรูปแบบนิติบุคคล 3) กรณีเป็นผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ คือ ผู้ประกอบวิชาชีพ 4) ผู้ช่วยผู้ทำบัญชี (ในกรณีที่ “ผู้ทำบัญชี” รับทำบัญชีเกินกว่า 100 ราย ตามประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ.2543 ข้อ 7(3)) (ก) คุณสมบัติทั่วไป (ข) คุณวุฒิการศึกษา (ค) เงื่อนไข

คุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้ทำบัญชี (ก) คุณสมบัติทั่วไป เป็นผู้มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ทำบัญชีได้ และไม่เคยต้องโทษจำคุกในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีหรือกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี หรือกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี (ข) คุณวุฒิการศึกษา ตามขนาดธุรกิจที่กำหนดแต่ละกลุ่ม ปริญญาตรีทางการบัญชีหรือเทียบเท่า ทำบัญชีได้ทุกธุรกิจ

สำหรับบริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่มีทุนไม่เกิน 5 ล้านบาท รายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท สินทรัพย์รวม ไม่เกิน 30 ล้านบาท สำหรับบุคคลธรรมดา หากเจ้าของกิจการจัดทำบัญชีเอง ไม่กำหนดคุณวุฒิการศึกษา แต่ถ้าจ้างบุคคลอื่นจัดทำบัญชีให้ผู้ทำบัญชีต้องมีคุณวุฒิการศึกษาตามที่กำหนด ผู้ทำบัญชีที่มีคุณสมบัติตาม มาตรา 7(6) แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ต้องแจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีที่สำนักกำกับดูแลธุรกิจหรือสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดตามที่อยู่หรือสถานที่ทำงานของผู้แจ้งเพียงแห่งเดียว ตามแบบ ส.บข.5 พร้อมหลักฐาน ภายใน 60 วันนับแต่วันที่เริ่มทำบัญชี และต้องมีการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพทุกกรอบสามปี ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพในทุกรอบสามปี โดยในแต่ละรอบต้องมีจำนวนชั่วโมงไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมงและต้องเป็นกิจกรรมที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมงในแต่ละปี

ซึ่งผู้ทำบัญชีจะต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง และการนับจำนวนชั่วโมงในรอบระยะเวลาสามปีให้นับตามปีปฏิทิน โดยเริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2548 เป็นต้นไป ในกรณีที่ผู้ทำบัญชีแจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีต่ออธิบดี หลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2548 ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ของปีถัดจากปีผู้ทำบัญชีแจ้งการเป็นผู้ทำบัญชี เป็นต้นไป ทั้งนี้ ในรอบระยะเวลา แรกผู้ทำบัญชีสามารถนำชั่วโมงที่เข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ตั้งแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ หรือตั้งแต่วันที่แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีต่ออธิบดีภายหลังวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ.2547 แล้วแต่กรณี ไปนับรวมกับชั่วโมงในรอบระยะเวลาแรกได้

การสมัครเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 มาตรา 44 ได้กำหนดว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชี เว้นแต่เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี หรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี” ซึ่งมีผู้ทำบัญชีต้องเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง ขึ้นอยู่กับคุณวุฒิการศึกษาหากสมัครเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี ผู้ทำบัญชีจะมีสิทธิที่จะเข้าประชุมสภาวิชาชีพบัญชี ผู้ทำบัญชีสามารถติดต่อสภาวิชาชีพบัญชีได้ที่ <https://www.tfac.or.th/>

ในประเทศไทยมีนักบัญชีรับอนุญาตจำนวนรวม 68,805 คน ที่ได้ขึ้นทะเบียนผู้ทำบัญชีรับอนุญาตกับสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ และตามการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงสถิติของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ณ วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ.2562 โดยแบ่งเป็นนักบัญชีในพื้นที่ภูมิภาคจำนวน 35,334 คน ซึ่งคิดเป็นอัตราส่วนได้ 49% และในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี จำนวน 33,471 คน ซึ่งคิดเป็นอัตราส่วนได้ 51% แต่จะมีนักบัญชีจำนวนน้อยเพียงใดที่จะได้รับการยอมรับจากเจ้าของกิจการ นักลงทุน ผู้ใช้งบการเงินทั้งภาครัฐและเอกชนว่าเป็น “นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพ” ซึ่งในการศึกษาคั้งนักบัญชี สามารถนำข้อมูลไปใช้แนวทางการปฏิบัติงานของผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีที่ต้องการพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา จนสามารถเป็นนักวิชาชีพบัญชีที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความรู้ทางวิชาชีพและจริยธรรมของนักวิชาชีพบัญชี ที่เหมาะสมกับการเป็น ”นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพ” โดยยึดหลักการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 2 การพัฒนาทางวิชาชีพเริ่มแรก – ความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งประกอบด้วยการเป็นผู้ที่มีความรู้ด้านบัญชีการเงิน ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ มีการรักษาความลับ และมีความโปร่งใสในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อการเป็น “นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพ”

ทั้งนี้เนื่องจากการทำงานของนักบัญชีนั้น ไม่ได้มีหน้าที่แค่คำนวณ หรือบันทึกบัญชีรายรับรายจ่ายเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีการบันทึกรายการค้าทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเงิน โดยเฉพาะเรื่องของเอกสารต่าง ๆ ซึ่งถ้าหากไม่มีการดำเนินงานในส่วนนี้ให้ถูกต้อง และรายงานทางการเงินที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง จะทำให้ผู้บริหารไม่สามารถวางแผนการดำเนินงานต่อไปได้ และมีโอกาสที่ธุรกิจจะประสบความล้มเหลวสูง ดังเช่น (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2562)

กรณีที่ ก.ล.ต. กล่าวโทษอดีตกรรมการและผู้บริหาร AMAC กับพวก รวม 8 ราย กรณีตกแต่งงบการเงิน และทุจริตยกยอกเงินของบริษัท วันพฤหัสบดีที่ 8 สิงหาคม 2556 | ฉบับที่ 77/2556 ก.ล.ต. กล่าวโทษอดีตกรรมการและผู้บริหารบริษัท อะโกร อินดัสเตรียล แมชชีนเนอร์รี่ จำกัด (มหาชน) ("AMAC") ซึ่งปัจจุบัน เปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท แมกซ์ เมทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ("MAX") กับพวก รวม 8 ราย ต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2556 เนื่องจากมีการกระทำที่เข้าข่ายจัดทำและเปิดเผยข้อมูลเท็จในเอกสารบัญชีและงบการเงินของบริษัท และ/หรือทุจริตยกยอกเงินของบริษัท โดยบุคคลที่ถูกกล่าวโทษ ได้แก่ 1) อดีตกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร 2) อดีตกรรมการผู้จัดการ 3) อดีตกรรมการและผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ 4) อดีตผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน 5) อดีตผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ 6) อดีตผู้จัดการโรงงาน 7) ผู้ช่วยส่วนตัวของอดีตกรรมการ และ 8) เลขานุการส่วนตัวของอดีตกรรมการ ก.ล.ต. ตรวจสอบพยานหลักฐานแล้วเห็นว่าบุคคลทั้ง 8 รายได้ร่วมกันดำเนินการ หรือมีส่วนรู้เห็นยินยอมหรือให้ความช่วยเหลือสนับสนุน ให้มีการลงข้อความเท็จในบัญชีหรือเอกสารของ AMAC หรือจัดทำบัญชีและงบการเงินปี 2551 และ 2552 ไม่ถูกต้อง ไม่ตรงต่อความเป็นจริง ทำให้งบการเงินประจำปี 2551 และ 2552 ของ AMAC แสดงฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ผิดไปจากความเป็นจริง อันเป็นการลงบุคคลทั่วไปอันเข้าข่ายเป็นความผิดและต้องระวางโทษตามมาตรา 312 และมาตรา 315 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ("พระราชบัญญัติหลักทรัพย์ฯ") แล้วแต่กรณี นอกจากนี้การกระทำดังกล่าวยังทำให้ AMAC ได้รับความเสียหาย โดยนายอดีตกรรมการและนิติบุคคลแห่งหนึ่งซึ่งมีผู้ช่วยส่วนตัวของอดีตกรรมการ และเลขานุการส่วนตัวของอดีตกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ได้รับประโยชน์โดยมิชอบ การกระทำของบุคคลทั้ง 3 ราย จึงเข้าข่ายเป็นความผิดและต้องระวางโทษตามมาตรา 307 มาตรา 308 มาตรา 311 มาตรา 313 มาตรา 315 และมาตรา 89/7 ซึ่งระวางโทษตามมาตรา 281/2 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ฯ แล้วแต่กรณีด้วย ทั้งนี้บุคคลที่อยู่ระหว่างถูกกล่าวโทษดำเนินคดีโดย ก.ล.ต. เพราะเหตุต้องสงสัยเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลอันเป็นเท็จ และ/หรือเหตุทุจริตเกี่ยวกับทรัพย์ดังกล่าว เป็นบุคคลที่มีลักษณะขาดความเหมาะสมที่จะได้รับความไว้วางใจให้บริหารกิจการที่มีมหาชนเป็นผู้ถือหุ้น ตามข้อ 3 ประกอบข้อ 4(3) ของประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. ที่ กจ. 8/2553 เรื่อง การกำหนดลักษณะขาดความน่าไว้วางใจของกรรมการ

และผู้บริหารของบริษัท ลงวันที่ 23 เมษายน 2553 โดยบุคคลที่อยู่ระหว่างถูกกล่าวโทษจะต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือผู้บริหารของบริษัท ที่ออกหลักทรัพย์และบริษัทจดทะเบียน และจะดำรงตำแหน่งกรรมการและผู้บริหารในบริษัทต่อไปไม่ได้ตามนัยมาตรา 89/4 และมาตรา 89/6 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ฯ ดังนั้น ก.ล.ต. จึงไม่สามารถแสดงชื่อของอดีตกรรมการ ในระบบข้อมูลรายชื่อผู้บริหารบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตั้งแต่วันที่ ก.ล.ต. กล่าวโทษ อนึ่ง การกล่าวโทษของ ก.ล.ต. เป็นเพียงจุดเริ่มต้นของกระบวนการบังคับใช้กฎหมายทางอาญาเท่านั้น ภายใต้กระบวนการนี้ การพิจารณาวินิจฉัยว่าบุคคลใดเป็นผู้กระทำผิดทางอาญาเป็นอำนาจและดุลพินิจของศาลยุติธรรม ดังนั้นจากคดีกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นจริง

จะเห็นได้ว่า ผู้ที่จะมาทำหน้าที่เป็น “นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพ” ของกิจการจะเป็นเพียง “คนเก่งอย่างเดียวยังไม่พอ จะต้องเป็นคนดีด้วย” (กุสุมา คำพิทักษ์ และคณะ, 2556) ถึงจะเรียกว่าเป็น “นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพ” และสิ่งสำคัญที่สุดที่นักบัญชีต้องมี คือ จริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

“นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพ” จะต้องสำเร็จการศึกษาขั้นต่ำทางด้านบัญชีในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการบัญชี ซึ่งได้กำหนดวิธีการคัดเลือกเข้าศึกษาด้านการบัญชีอย่างเป็นระบบ และมีการจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรการบัญชีการบัญชี (Content of Professional Accounting Education Programs) ที่จะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ทางวิชาชีพบัญชีระดับสูง และสามารถพัฒนาตนเองเป็น “นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพ” ได้ในอนาคต ใน IES ฉบับที่ 2 ได้แบ่งองค์ความรู้ในหลักสูตรการบัญชีเป็น 3 ส่วน คือ 1) การบัญชี การเงิน และความรู้อื่นที่เกี่ยวข้อง (Accounting, Finance and Related Knowledge) 2) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจขององค์กร (Organizational and Business Knowledge) 3) นักบัญชีมืออาชีพต้องมีทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) ในด้านต่าง ๆ ด้วย

ความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพของนักบัญชีได้ถูกกำหนดให้เป็นคุณสมบัติเบื้องต้นของมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (International Education standard : IES) ในฐานะที่สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ของประเทศไทย ก็เป็นสมาชิกของสหพันธ์นักบัญชีสากล (International of Federation of Accountants : IFAC) จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาสากล (International Education Standard : IES) ที่ออกโดย IFAC ทั้ง 8 ฉบับ ซึ่งได้กำหนดคุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพไว้ และจากเอกสารมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 2 การพัฒนาทางวิชาชีพพระยะเริ่มแรก - ความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค (Initial Professional Development – Technical Competence (Revised)-

IES^{TM2}) ได้กล่าวถึงความรู้ที่นักบัญชีต้องมีอย่างน้อย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (Professional knowledge) 2) ด้านประสบการณ์จากการทำงาน (Working experience) 3) ด้านการพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง (Continuing Professional Development) ทั้งนี้ใน IES ฉบับที่ 2 ยังได้แบ่งระดับความเชี่ยวชาญของนักบัญชีออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ 1) พื้นฐาน 2) ปานกลาง และ 3) สูง

ซึ่งในงานวิจัยฉบับนี้เมื่อได้กล่าวถึง “นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพ” จะหมายถึง นักบัญชีที่มีระดับความเชี่ยวชาญอยู่ในระดับสูงเท่านั้น ที่ได้กำหนดไว้ว่าการส่งเสริมที่จะทำให้เกิดความสามารถในการทำงานได้ จะเป็นการพัฒนาตนเองผ่านกระบวนการการศึกษา การฝึกอบรม หรือการได้รับข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาซึ่งการพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อการเป็น “นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพ” และจะต้องสอบผ่านการประเมินความสามารถทางวิชาชีพ (Professional Capabilities) ซึ่งจะเป็นการประเมินความรู้และทักษะทางด้านวิชาชีพ ตลอดจนการมีคุณค่า ทักษะทางวิชาชีพและจริยธรรม และจะต้องมีการเรียนรู้อย่างไม่จบสิ้น (Lifelong Learning) โดยถือเป็นภาระหน้าที่ที่จะต้องพัฒนาและรักษาความสามารถด้านวิชาชีพ ตามแนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดความสามารถของนักวิชาชีพบัญชี ตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพบัญชีระหว่างประเทศ (International Education Standard: IES) ของสหพันธ์นักบัญชีสากล (International Federation of Accountant: IFAC) จากคำนิยาม และการให้คำจำกัดความที่ได้กล่าวไว้ ถึงประวัติ ความเป็นมา และความสำคัญของความเชี่ยวชาญของนักบัญชี ตลอดจนถึงปัญหาทางธุรกิจที่เกิดขึ้นจนถึงเป็นประวัติศาสตร์ กรณีศึกษา ตามที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดข้างต้น

ทำให้ผู้ศึกษาเห็นได้ว่าการที่บุคคลจะเป็น “นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพ” ได้นั้น จะมีความรู้เพียงวิชาการบัญชีที่เรียนจบมาในหลักสูตรการศึกษาของปริญญาตรีการบัญชีอย่างเดียวคงยังไม่เพียงพอ จึงเป็นเหตุให้ผู้ศึกษาให้ความสำคัญ และสนใจค้นคว้าวิจัยถึง “ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี” โดยผู้วิจัยสนใจทำการศึกษา IES^{TM2} เฉพาะส่วนที่กล่าวถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ในด้านความรู้ทางวิชาชีพ (Professional Knowledge) ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบัญชีการเงิน 2) ความรู้ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 3) ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครใน 3 ด้าน ดังต่อไปนี้ คือ 1) ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี 2) ด้านการใช้คุณพินิจเชิงวิชาชีพ และ 3) ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล ซึ่งทั้ง 3 ด้านนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อนักวิชาชีพในการนำเสนอรายงานและสารสนเทศที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารได้อย่างชัดเจนในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนขององค์กรได้

สอดคล้องกับคำแนะนำของแคเรน มาร์ติน ประธานทีเคเอ็มจี ซึ่งเป็นบริษัทที่ปรึกษาธุรกิจระดับโลก ของบริษัทชั้นนำในกลุ่มฟอร์จูน 500 ได้ให้คำแนะนำไว้ในนิตยสารฟอร์บส์ ฉบับเดือนเมษายน 2019 โดยมีประเด็น สำคัญ ๆ ดังนี้ ในบรรดา VUCA สี่คำนั้น ความผันผวนที่ยากต่อการคาดเดา (Volatility) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) และความซับซ้อน (Complexity) เป็นสิ่งที่ออกจะอยู่เหนือการควบคุมของเรา แต่ความคลุมเครือ (Ambiguity) เป็นสิ่งที่องค์กรสามารถบริหารจัดการได้ เพื่อจัดการกับความคลุมเครือ (Ambiguity) องค์กรต้องหยุดและดูว่ากิจกรรมทางธุรกิจต่าง ๆ ที่ทำไปอย่างที่เคย ยังคง “ใช่” อยู่หรือเปล่า โดยหันกลับมาทบทวนว่าตนเองกำลังทำอะไรอยู่ และทำไมถึงทำเช่นนั้น (สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย - Thailand Management Association (TMA), 2563)

อาจเริ่มพิจารณาได้ตั้งแต่ความคลุมเครือของประกาศรับสมัครงาน ทำให้ได้ พนักงานที่ไม่ตอบโจทย์ทางธุรกิจ ความคลุมเครือในวัตถุประสงค์ของโครงการ นำไปสู่การสูญเสียทั้งเงินและเวลาโดยไม่ได้สิ่งที่ต้องการ หรือความคลุมเครือเกี่ยวกับความต้องการของลูกค้า นำมาสู่ส่วนเกินของสินค้าหรือบริการ ซึ่งเพิ่มต้นทุนโดยไม่มีผลต่อการตอบสนองความต้องการของลูกค้า เป็นต้น ข้อตรงข้ามของความคลุมเครือ (Ambiguity) คือความกระจ่างชัด (Clarity) ซึ่งหมายถึง สิ่งที่เราเข้าใจได้ง่ายและมีความชัดเจน เทียบตรง เมื่อผู้นำองค์กรสามารถตั้งโจทย์ได้ชัดว่าอะไรคือวัตถุประสงค์ขององค์กร อะไรคือเรื่องสำคัญในลำดับต้น ๆ สำหรับองค์กร อะไรคือกระบวนการขององค์กร อะไรคือผลงาน อะไรคือปัญหาที่ต้องแก้ และอะไรคือแนวทางในการจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะต้องมีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบโดยอาศัยความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในองค์กร และเมื่อหาคำตอบที่แท้จริงของคำถามเหล่านี้ได้ แม้ว่าความผันผวนที่ยากต่อการคาดเดา (Volatility) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) และความซับซ้อน (Complexity) จะยังคงอยู่เช่นเดิม แต่จะพบว่าองค์ประกอบของ VUCA World เหล่านี้จะมีผลกระทบลดลงอย่างมีนัยยะสำคัญ ซึ่งจะเปิดโอกาสให้ผู้นำสามารถตั้งเป้าหมายที่สูงขึ้นและมีโอกาสประสบความสำเร็จมากกว่าเดิม โดยไม่จำเป็นต้องถูก Disrupt จากความผันผวนอย่างรวดเร็วและรุนแรงที่เกิดขึ้นดังเช่นที่แล้มาแล้ว เพื่อนำความรู้ที่ได้จากผลการวิจัยมาเป็นคู่มือในการประกอบวิชาชีพบัญชีสำหรับผู้เริ่มต้น เพื่อใช้เป็นแนวทางศึกษาและพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านบัญชีบัญชีการเงิน ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และด้านการจัดการองค์กรและธุรกิจ เพื่อช่วยเสริมสร้างการเป็น “นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพ” ให้กับองค์กรของลูกค้า และเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน นิสิต-นักศึกษา นักบัญชี ผู้บริหาร เจ้าของธุรกิจ และผู้สนใจทั่วไป (สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย - Thailand Management Association (TMA), 2563)

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

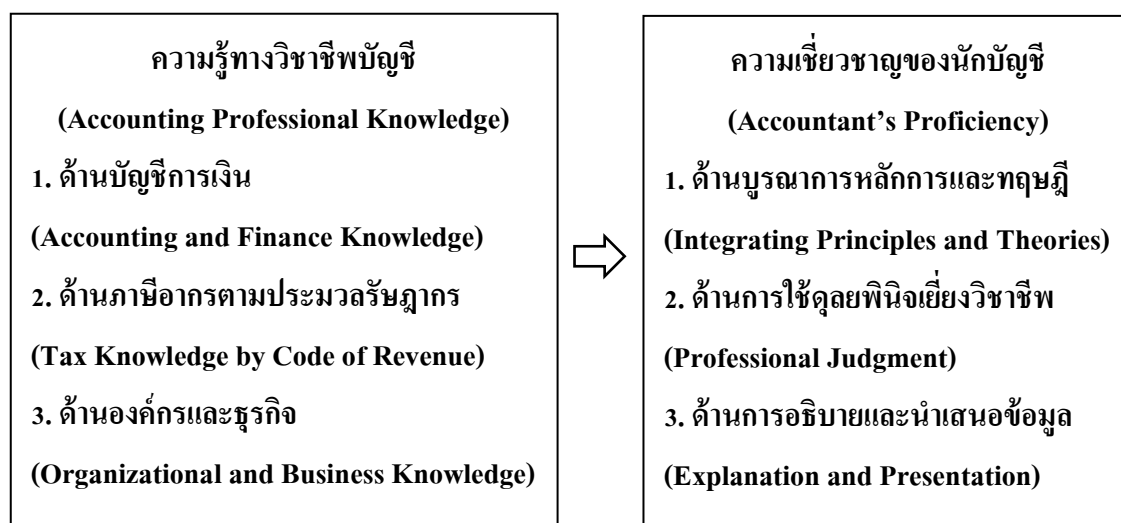
1. เพื่อศึกษาผลกระทบของความรู้ทางวิชาชีพด้านความรู้ด้านบัญชีการเงิน ความรู้ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และด้านองค์กรและธุรกิจ ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรีในด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของความรู้ทางวิชาชีพด้านความรู้ด้านบัญชีการเงิน ความรู้ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรีในด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของความรู้ทางวิชาชีพด้านความรู้ด้านบัญชีการเงิน ความรู้ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรีใน ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

**“ ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี
ในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี ”**

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.4 สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี (Integrating Principles and Theories)

สมมติฐานที่ 2 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ (Professional Judgment)

สมมติฐานที่ 3 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล (Explanation and Presentation)

สมมติฐานที่ 4 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี (Integrating Principles and Theories)

สมมติฐานที่ 5 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ (Professional Judgment)

สมมติฐานที่ 6 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล (Explanation and Presentation)

สมมติฐานที่ 7 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี (Integrating Principles and Theories)

สมมติฐานที่ 8 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ (Professional Judgment)

สมมติฐานที่ 9 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล (Explanation and Presentation)

สมมติฐานที่ 10 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี (Integrating Principles and Theories)

สมมติฐานที่ 11 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ (Professional Judgment)

สมมติฐานที่ 12 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล (Explanation and Presentation)

สมมติฐานที่ 13 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี (Accounting Professional Knowledge) ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี (Accountant's Proficiency) ของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลกระทบต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี สามารถนำมากำหนดตัวแปรสำหรับใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านความรู้ด้านบัญชีการเงิน ความรู้ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และด้านองค์กรและธุรกิจ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ และด้านการอธิบายและการนำเสนอข้อมูล

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี จำนวน 33,471 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, ตุลาคม 2562 : ออนไลน์)

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี จำนวน 415 คน โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1973)

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ทางด้านวิชาการ

1. ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางในการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาชีพบัญชีทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ด้านบัญชีการเงิน ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี

2. ผลการวิจัยครั้งนี้เน้นความสำคัญของความรู้ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีใน 3 ด้าน ทั้งด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ และด้านการอธิบายและการนำเสนอข้อมูล

3. ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหรือทำงานวิจัยในเรื่องความรู้ทางวิชาชีพบัญชีและความเชี่ยวชาญของนักบัญชีต่อไป

2) ประโยชน์จากการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1) ตระหนักถึงความสำคัญของความรู้ทางวิชาชีพบัญชี เพื่อใช้ในการเสริมสร้างความเข้าใจในการประกอบวิชาชีพบัญชี ทั้งด้านบัญชีการเงิน ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และด้านองค์กรและธุรกิจ เพื่อที่จะนำไปใช้ได้อย่างเชี่ยวชาญและถูกต้อง

2.2) ให้ความสำคัญต่อบัณฑิตความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ และด้านการอธิบายและการนำเสนอข้อมูล สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมกับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

2.3) ประโยชน์ต่อบุคคล ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีในระยะเริ่มต้น ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาความเชี่ยวชาญของตนเองสู่การเป็น “นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพ” โดยสามารถสามารถนำผลของการวิจัยฉบับนี้ไปเป็นคู่มือ หรือแนวทางในการปฏิบัติงานที่ดี ทำให้ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับ หน้าที่ความรับผิดชอบ ตำแหน่งงาน ส่งผลให้องค์กรธุรกิจเจริญเติบโตก้าวหน้า ได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนไปด้วย

2.4) ผู้ประกอบธุรกิจ หรือผู้บริหารของกิจการ สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการสรรหา และคัดเลือกบุคลากรด้านวิชาชีพบัญชี ที่มีระดับความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพ ให้กับกิจการ ซึ่งเป็นผู้ที่สามารถจัดทำบัญชี และนำเสนอรายงานทางบัญชีการเงิน และรายงานทางการบริหารอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่มีประโยชน์ต่อการวางแผน และการตัดสินใจในการดำเนินงานของกิจการ และเพื่อใช้ช่วยในการพัฒนากิจการให้เจริญเติบโต ก้าวหน้า มั่งคั่ง และยั่งยืน

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 นิยามตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

(1) ความรู้ทางวิชาชีพ (Professional knowledge) (IES^{TM}2, 2014)

หมายถึง ความรู้ทางวิชาชีพ (Professional Knowledge) ที่ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญในการเป็นนักบัญชีมืออาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 2 การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก – ความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค (ฉบับปรับปรุง) (Initial Professional Development – Technical Competence (Revised)-IES^{TM}2) ประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ที่รวมมาเป็นหัวข้อการเรียนรู้ของวิชาการบัญชี รวมทั้งสาขาวิชาทางธุรกิจต่าง ๆ ที่เมื่อมารวมกันแล้วจะเกิดองค์ความรู้ที่จำเป็นกับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ได้แก่ 1) ความรู้ด้านบัญชีการเงิน 2) ด้านองค์กรธุรกิจและการจัดการ 3) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

(2) ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี (Accounting Professional Knowledge)

หมายถึง ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของนักบัญชีที่ต้องใช้ในการประกอบวิชาชีพบัญชี โดยอย่างน้อยควรครอบคลุมความรู้ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบัญชีการเงิน 2) ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และ 3) ด้านองค์กรและธุรกิจ นำมาผสมผสานบูรณาการหลักการและทฤษฎี ร่วมกับความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และสรุปข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชี คือ สรุปผลรายงานทางการเงิน การใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพในการให้ข้อมูลทางการเงิน การวิเคราะห์ การอธิบายและนำเสนอข้อมูล สารสนเทศ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายในกิจกรรมของกิจการ

(2.1) ความรู้ด้านบัญชีการเงิน (Accounting and Finance Knowledge)

หมายถึง ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับบัญชีการเงิน ของกิจการ ที่นักบัญชีต้องจัดเก็บรวบรวมข้อมูลทางการเงินหรือเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจการค้า ในการบันทึกบัญชี การปรับปรุงรายการ วงจรการบัญชี การบัญชีสำหรับกิจการให้บริการ กิจการซื้อขายสินค้า และกิจการผลิตสินค้า การบัญชีภาษีอากร การจัดทำงบกระแสเงินสด และการวิเคราะห์งบการเงิน (ประวัติของวิชาชีพบัญชีและแนวความคิดทางบัญชี (History of accountancy profession and accounting thought): Refer to IES 2, 2014(a) โดยจัดทำขึ้นเพื่อให้สามารถได้ข้อมูลที่แสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะการเงิน หรือผล

การดำเนินงานของกิจการ โดยออกมาในรูปแบบที่เรียกว่ารายงานทางการเงิน (Financial Report) ที่มีโครงสร้างและวิธีการจัดทำรายงานการดำเนินงานที่รับรองโดยทั่วไปขององค์กร เพื่อนำไปใช้ได้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งรวมถึงสารสนเทศที่ต้องการในการตัดสินใจทางการเงิน และต่อการวัดผลที่สำคัญของบทบาทของสารสนเทศทางการบัญชีในการสนองความต้องการเหล่านั้น (Content, concepts, structure and meaning of reporting for organizational operations, both for internal and external use, including the information needs of financial decision makers and a critical assessment of the role of accounting information in satisfying those needs): Refer to IES 2, 2014(c) ที่เป็นข้อมูลใช้สำหรับบุคคลหลายฝ่าย มีวัตถุประสงค์ที่ในการใช้ข้อมูลต่างกัน ดังนั้นต้องจัดทำภายใต้หลักการบัญชีที่ยอมรับทั่วไป (GAAP) และเป็นไปตามกฎหมายการบัญชีการเงิน (Financial Accounting) และกฎเกณฑ์ข้อบังคับทางการบัญชี (The regulation of accounting): Refer to IES 2, 24(d) กรณีเป็นการบัญชีสำหรับหน่วยงานรัฐและองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร: Refer to IES 2, 2014(l) ซึ่งรวมถึงการบัญชีบริหาร และการควบคุมทางการบริหาร (Management accounting and control) การวางแผน การงบประมาณ การจัดการต้นทุน การควบคุมคุณภาพ การวัดผลการดำเนินงาน และการวัดผลตามเกณฑ์มาตรฐาน (Management accounting, including planning and budgeting, cost management, quality control, performance measurement, and benchmarking): Refer to IES 2, 2014(e) ที่เป็น แนวคิด วิธี และกระบวนการของการควบคุมที่ทำให้เกิดความถูกต้องและแม่นยำของข้อมูลทางการเงิน และการเก็บรักษาสินทรัพย์ของธุรกิจ (The concepts, methods and processes of control that provide for the accuracy and integrity of financial data and safeguarding of business assets): Refer to IES 2, 24(f) และการใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาคธุรกิจ: Refer to International Education Standards for Professional Accountants : IES 2, 24(m)

(2.2) ความรู้ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร (Taxation by Code of Revenue)

หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีอากรและผลกระทบต่อ การตัดสินใจทางการเงินและการบริหาร (Taxation and its impact on financial and managerial decisions): Refer to IES 2, 24(g) ที่กำหนดไว้ตามประมวลรัษฎากรทุกประเภท ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และข้อกำหนดของกฎหมายว่าด้วยประมวลรัษฎากร พ.ศ.2481 ซึ่งถือเป็นกฎหมายฉบับหนึ่งของประเทศไทย ที่มีสถานะเทียบเท่าพระราชบัญญัติที่รัฐสภาจะต้องเป็นผู้มีอำนาจในการตรวจตราและแก้ไข เรียกว่า "พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พุทธศักราช 2481" และให้ใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พุทธศักราช 2482 เป็นต้นไป

(2.3) ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ (Organizational and Business Knowledge)

หมายถึง ความรู้ด้านธุรกิจและการจัดการองค์กร ที่ประกอบด้วยความรู้ 10 ด้าน คือ

(1) ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์มหภาคและเศรษฐศาสตร์จุลภาค (A knowledge of macro- and micro-economics): Refer to IES 2, 27(a)

(2) ความรู้ด้านธุรกิจและตลาดการเงิน และการทำงานของตลาดการเงิน (A knowledge of business and financial markets and how they operate): Refer to IES 2, 27(b)

(3) ความรู้ด้านวิธีการเชิงปริมาณ(Quantitative methods) เป็นการนำวิธีการเชิงปริมาณ และสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ (An application of quantitative methods and statistics to business problems): Refer to IES 2, 27(c)

(4) ความรู้ด้านบรรษัทภิบาล (Corporate governance) เป็นการเข้าใจถึงบรรษัทภิบาล (An understanding of the role of the professional accountant in corporate governance): Refer to IES 2, 27(d) และการเข้าใจถึงจรรยาบรรณทางธุรกิจ: Refer to IES 2, 27(d)

(5) ความรู้ด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (Business environment) เป็นการเข้าใจถึงองค์กร และสภาพแวดล้อมที่องค์กรดำเนินงานอยู่ รวมถึงปัจจัยหลักด้านเศรษฐกิจ กฎหมาย การเมือง สังคม วิชาการ แรงผลักดันทางสังคมและวัฒนธรรมระหว่างประเทศ และอิทธิพลและค่านิยมของ ปัจจัยเหล่านี้: Refer to IES 2, 27(e)

(6) การเข้าใจถึงประเด็นทางสภาพแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน: Refer to IES2, 27(f) และการเข้าใจถึงความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน: Refer to IES2, 27(j)

(7) การเข้าใจถึงพลวัตของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกลุ่มในองค์กร ซึ่งรวมถึงวิธี สร้างและจัดการความเปลี่ยนแปลงในองค์กร: Refer to IES2, 27(g) และการเข้าใจถึงประเด็นเรื่อง บุคลากรและทรัพยากรมนุษย์ การจัดการคน และการจัดการโครงการ Refer to IES2, 27(h)

(8) ความรู้ด้านการจัดการและการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ (Management and strategic decision making) เป็นการเข้าใจถึงเรื่องการสนับสนุนการตัดสินใจและกลยุทธ์ ซึ่งรวมถึงการให้ คำปรึกษาทางธุรกิจ การจัดการเชิงกลยุทธ์ และการจัดการทั่วไป: Refer to IES 2, 27(i) และ ความสามารถในการผสมผสานส่วนประกอบต่าง ๆ ทั้งหมดเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ Refer to IES 2, 27(l)

(9) ความรู้ด้านการตลาด (Marketing): Refer to IES 2, 27(h)

(10) ความรู้ด้านธุรกิจระหว่างประเทศและโลกาภิวัตน์ (International business and globalization) เป็นวิธีดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศและกระบวนการกระแส โลกาภิวัตน์: Refer to IES 2, 27(k)

ตารางที่ 1 สังเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความรู้ทางวิชาชีพบัญชี

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี						
ลำดับ	ตัวแปร / ชื่อผู้ค้นคว้าวิจัย	ตัวแปร	งานวิจัยอ้างอิง			
			1	2	3	4
		ปี	ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี / ทักษะ	1. ความรู้ด้านบัญชีการเงิน	2. ความรู้ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	3. ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ
1	ต่อลาก สุขพันธ์, 2546	2546	✓	✓	✓	
2	กานต์ชุตดา นารณนรกิจ, 2551	2551	✓	✓		
3	สงกรานต์ ไกยวงษ์, 2551	2551	✓	✓	✓	✓
4	สรศักดิ์ ธนินไชย, 2551	2551	✓	✓	✓	
5	กรรณิการ์ คำลือ, 2552	2552		✓		✓
6	กุสุมา ต่าพิทักษ์ และคณะผู้วิจัย, 2552	2552	✓	✓	✓	✓
7	นฤมล สุมรรคา, 2554	2554	✓	✓	✓	
8	นุชจรี พันธุ์สกุล, 2554	2554	✓	✓	✓	
9	พงศศิริภพ ทองศิริวิสุเรศ, 2555	2555	✓	✓	✓	✓
10	นริษา ทองมณี, 2556	2556	✓	✓	✓	
11	กนกวรรณ จิตรกุล, 2557	2557	✓	✓	✓	✓
12	จิระศักดิ์ ชัดสงคราม, 2557	2557		✓		✓
13	อัมพร เทียงตระกูล, 2557	2557	✓	✓		
14	ทวีพร ตรีมอง, พิมพ์ปรีณ์ มะณีวงศ์, วิจิตรรัตน์ บุญทอง	2558	✓	✓	✓	
15	วิภาพร ทิมป่ารง, 2558	2558		✓	✓	✓
16	มารินี กอรา, 2559	2559	✓	✓	✓	✓
17	สกลพร พิบูลย์วงศ์, 2559	2559	✓	✓		✓
18	กมลภ สันตะจักร, 2560	2560	✓	✓	✓	
19	กรณิศา ดิษฐ์เสถียร, 2560	2560	✓	✓		
20	ขวัญชัย ชมศิริ, 2560	2560	✓	✓		✓
21	บุญช่วง ศรีธรรษาภรณ์, 2561	2561	✓	✓	✓	✓
22	พิมพ์ผกา แก้วดี, 2561	2561	✓	✓	✓	✓

1.7.2 นิยามตัวแปรตาม (Dependent Variables)

ซึ่งคณะกรรมการการศึกษาของสหพันธ์นักบัญชีนานาชาติ (IEASB) ได้ให้ความหมายของความเชี่ยวชาญ (Specialization) ว่า คือ การยอมรับอย่างเป็นทางการโดยกลุ่มสมาชิกขององค์กร มีสมรรถนะพิเศษในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่งานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และได้ทำการแบ่งระดับความเชี่ยวชาญของนักวิชาชีพบัญชีออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ ระดับพื้นฐาน (Foundation) ระดับกลาง (Intermediate) และระดับสูง (Advanced)

2.1) ความเชี่ยวชาญ (Proficiency)

หมายถึง “ความสามารถในวิชาชีพที่ปฏิบัติได้ในระดับดีมาก โดดเด่น หรือเชี่ยวชาญ”. ซึ่งสอดคล้องกับพีระ พนาสุภณ (2556) ที่ได้ให้ความหมายของผู้เชี่ยวชาญ (Expert) ไว้ว่า หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถโดดเด่นในสาขาใดสาขาหนึ่ง หรือ มีทักษะในระดับสูงทางด้านสาขาใดสาขาหนึ่ง หรือหลายด้านของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่การงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านการบัญชีการเงิน ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษีอากร เป็นต้น

2.2) ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี (Accountant’s Proficiency)

หมายถึง ทักษะความชำนาญพิเศษเฉพาะตัวบุคคลของนักบัญชี และนักวิชาชีพบัญชี ทั้งในด้านความคิดและการปฏิบัติเชิงสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นจนเป็นนิสัย และมีเจตคติที่ดีในวิชาชีพ มีความซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อนักวิชาชีพที่เชื่อถือผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับ IFAC (2014) ได้กำหนด IES™² ที่กล่าวว่า นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญตามแนวทางการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับการเลือกใช้นโยบายทางบัญชี ที่นำมาถือปฏิบัติในองค์กรสอดคล้องกับ ค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ รวมถึงการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ ในการนำเสนอรายงานทางการเงิน และรายงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ เพื่อสามารถอธิบายและนำเสนอข้อมูลทางบัญชีการเงิน ที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ตลอดจนสามารถสื่อสารให้เข้าใจได้ในสิ่งที่เป็ประโยชน์มากน้อยต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายของกิจการ

2.3) ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพบัญชี (Accounting Proficiency) หมายถึง ความรู้ความสามารถ ความเข้าใจในงานที่ตนรับผิดชอบ การมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ และการมีเจตคติที่ดีในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ สภาวิชาการบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of Accounting Commission : IFAC) และตามมาตรฐานสากลที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับนักวิชาชีพบัญชี (International Accounting Education Standard for Professional Accountants: IES) (สงกรานต์ ไกยวงษ์, 2551) ดังนั้น IES จึงเป็นมาตรฐาน ที่กำหนดคุณสมบัติด้านการศึกษาคือความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชี เพื่อพัฒนาให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

(1) ด้านทักษะวิชาชีพ (Professional Skills) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดอย่างมีเหตุผลและเชิงวิเคราะห์ที่สามารถระบุได้ถึงสาเหตุ และสามารถหาแนวทางแก้ไขปัญหาได้ ความสามารถในการคิดคำนวณตัวเลขได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ตลอดจน ความสามารถในการอธิบายและนำเสนอข้อมูลเพื่อติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลได้ เป็นต้น

(2) ด้านประสบการณ์ทำงาน (Experience) หมายถึง การสะสมเชิงปฏิบัติงานทางด้านวิชาชีพการบัญชีด้วย การปฏิบัติงานบัญชีอย่างต่อเนื่อง การหาวิธีการทำงานให้ถูกต้อง รวดเร็ว เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป และแก้ปัญหาคับข้องสงสัยได้

(3) ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง สารสนเทศที่นำไปสู่การปฏิบัติ เป็นเนื้อหาข้อมูล ซึ่งประกอบด้วยข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หลักการ ทฤษฎี รูปแบบ กรอบความคิด หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่มีความจำเป็น และเป็นกรอบของการบูรณาการหลักการและทฤษฎี การผสมผสานระหว่างประสบการณ์ ค่านิยม ความรอบรู้ที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

(4) ด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Continuous Learning) หมายถึง การฝึกอบรม การพัฒนาตนเอง ใฝ่ ศึกษาเรียนรู้สิ่งใหม่ให้กับตนเองอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะการเรียนรู้นั้นจะใช่หรือไม่ใช่ ศาสตร์การบัญชีแต่มีส่วนสำคัญในการอธิบายและนำเสนอรายงานทางการเงินเพื่อการตัดสินใจให้กับฝ่ายบริหาร และผู้ใช้ข้อมูลการบัญชีอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ

(5) ด้านความเร็วรวดเร็วและทันเวลา (Speed and Timely) หมายถึง การที่นักบัญชีของบริษัทสามารถปฏิบัติงานที่ได้ รับมอบหมายให้สำเร็จตามระยะเวลาหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้

(6) ด้านความมีคุณภาพ (Quality) หมายถึง งานที่ทำสำเร็จจะต้องมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีความถูกต้อง เรียบร้อยและสมบูรณ์ ครบถ้วนได้มาตรฐานที่กำหนดไว้

2.4) ความเชี่ยวชาญด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี (Integrating Principles and Theories)

หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานเข้าด้วยกันทั้งหมด การประยุกต์ใช้หลักการและทฤษฎีกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ทางธุรกิจ แผนการดำเนินงาน การปฏิบัติงาน การจัดสรรทรัพยากร การวิเคราะห์ผลลัพธ์ การสื่อสาร สารสนเทศ ซึ่งการดำเนินการแต่ละองค์ประกอบภายในระบบจัดการองค์กร และผลการดำเนินงานที่มีความเชื่อมโยงกัน ในทุกกิจกรรมทางธุรกิจให้เข้ากันเป็นส่วนประกอบกันให้สอดคล้องเหมาะสมกับนโยบายจนเป็นหนึ่งเดียวกันอย่างสมบูรณ์ รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายที่สำคัญขององค์กร

2.5) ความเชี่ยวชาญด้านการใช้ดุลพินิจเชิงวิชาชีพ (Professional Judgment)

หมายถึง ความรู้ความสามารถและการนำประสบการณ์ในบริบทของนักวิชาชีพบัญชี มาตรฐานการบัญชีและข้อกำหนด ด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง ไปใช้ในการตัดสินใจอย่างรอบรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับความมีสาระสำคัญ ลักษณะ ระยะเวลา ขอบเขตในการปฏิบัติงานและการประเมินความสมเหตุสมผล ด้วยความรอบคอบและเหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยรวมขององค์กร (สภาวิชาชีพบัญชี, มาตรฐานการสอบบัญชี ฉบับที่ 200 หน้าที่ 10)

2.6) ความเชี่ยวชาญด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล (Explanation and Presentation)

หมายถึง ความสามารถในการนำเสนอข้อมูลและทำให้บุคคลอื่นเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน โดยผู้ส่งสารมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจ ตามลำดับขั้นของขั้นตอนกระบวนการ หลักการ หรือความรู้ที่เข้าใจยาก จะทำให้เข้าใจง่าย และชัดเจนยิ่งขึ้น โดยการยกตัวอย่างประกอบ เปรียบเทียบความเหมือนกันและความต่างกัน และชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน โดยอาจอธิบายจากสาเหตุไปสู่ผลลัพธ์ หรือจากผลลัพธ์ไปสู่สาเหตุ การชี้ให้เห็นความสัมพันธ์กันเช่นนี้ จะทำให้เข้าใจง่ายขึ้น เพื่อให้เข้าใจชัดเจนหรือเข้าใจตรงกัน

ระดับความเชี่ยวชาญที่ใช้ในงานวิจัย “ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี” อ้างอิงมาจากจากมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 2 การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก – ความรู้ ความสามารถเชิงเทคนิค (ฉบับปรับปรุง)

ซึ่งในงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยได้เน้นศึกษาเฉพาะความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี (Proficiency of Accountant) เพียง 3 ด้าน คือ

- 1) ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี (Integrating Principles and Theories)
- 2) ด้านการใช้ดุลพินิจเชิงวิชาชีพ (Professional Judgment) และ
- 3) ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล (Explanation and Presentation) เท่านั้น

ตารางที่ 2 สังเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชี่ยวชาญของนักบัญชี

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนทบุรี						
ลำดับ	งานวิจัยอ้างอิง	ตัวแปร	ปี			
			1	2	3	4
	ตัวแปร / ชื่อผู้ค้นคว้าวิจัย		ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี / สถานะ / ชำนาญ	1. ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี	ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ/วิเคราะห์และแก้ไขปัญหา	3. ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล / การสื่อสาร
1	ต่อลาภ สุขพันธ์, 2546	2546				✓
2	กานต์ชูดา นารณรกิจ, 2551	2551			✓	
3	สงกรานต์ ไกยวงษ์, 2551	2551			✓	✓
4	สรศักดิ์ ธนันไชย, 2551	2551			✓	✓
5	กรรณิการ์ คำลือ, 2552	2552				✓
6	กุสุมา คำพิทักษ์ และคณะผู้วิจัย, 2552	2552		✓		✓
7	นฤมล สุมรรคา, 2554	2554		✓		✓
8	นุชจรี พันธสกุล, 2554	2554		✓	✓	✓
9	พงศศิริภพ ทองศิริวิสุเขต, 2555	2555		✓		✓
10	นริษา ทองมณี, 2556	2556			✓	
11	กนกวรรณ จิตรกุล, 2557	2557		✓	✓	✓
12	อัมพร เทียงตระกูล, 2557	2557			✓	✓
13	ทวีพร ตรีผอง, พิมพ์ปวีณ์ มะณีวงศ์, วิจิตรรัตน์ บุญทอง	2558		✓		
14	วิภาพร ทิมป่ารง, 2558	2558			✓	✓
15	มารินี กอรา, 2559	2559		✓	✓	✓
16	สกลพร พิบูลย์วงศ์, 2559	2559		✓	✓	
17	กมลภ สันตะจักร, 2560	2560		✓	✓	
18	กรณิศา ดิษฐ์เสถียร, 2560	2560		✓	✓	
19	ขวัญชัย ชมศิริ, 2560	2560		✓		✓
20	บุญช่วง ศรีธรรษาภรณ์, 2561	2561		✓	✓	✓
21	พิมพ์ผกา แก้วดี, 2561	2561		✓		✓

คำอธิบายระดับความเชี่ยวชาญ

คำอธิบายเรื่องระดับความเชี่ยวชาญนี้ใช้ร่วมกับผลการเรียนรู้ในเอกสารเผยแพร่ของคณะกรรมการ มาตรฐานการศึกษาการบัญชีระหว่างประเทศฉบับอื่น ๆ ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 คำอธิบายเรื่องระดับความเชี่ยวชาญให้คำอธิบายความเชี่ยวชาญไว้ 3 ระดับ คำอธิบายระดับความเชี่ยวชาญนี้และผลการเรียนรู้เป็นข้อมูลที่ช่วยสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศออกแบบหลักสูตรวิชาชีพทางการบัญชี สำหรับบทบาทในการประกอบวิชาชีพบัญชีและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของวิชาชีพบัญชีที่หลากหลาย

ระดับความเชี่ยวชาญ	คำอธิบาย
พื้นฐาน	<p>โดยทั่วไปผลการเรียนรู้สำหรับความรู้ความสามารถในแต่ละด้านจะเน้นเรื่อง ต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การนิยาม การอธิบาย การสรุป และการตีความ หลักการและทฤษฎีพื้นฐานของความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ปฏิบัติงาน ได้สำเร็จภายใต้การควบคุมงานที่เหมาะสม ● การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้ทักษะทางวิชาชีพที่เหมาะสม ● การตระหนักถึงความสำคัญของ ค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ● การแก้ไขปัญหาที่ไม่ซับซ้อน และการส่งต่องานหรือปัญหาที่มีความซับซ้อนให้ผู้ควบคุมงานหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และ ● การให้ข้อมูลและอธิบายความคิดได้อย่างชัดเจน ผ่านการสื่อสารด้วย วาจาและลายลักษณ์อักษร ผลการเรียนรู้ในระดับพื้นฐานจะเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในการท างานที่มี ลักษณะคลุมเครือ ซับซ้อน และไม่แน่นอนในระดับต่ำ
ปานกลาง	<p>โดยทั่วไปผลการเรียนรู้สำหรับความรู้ความสามารถในแต่ละด้านจะเน้นเรื่อง ต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การประยุกต์ การเปรียบเทียบ และการวิเคราะห์หลักการและทฤษฎีพื้นฐานของความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างเป็นอิสระ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ และเพื่อการตัดสินใจ

ระดับความเชี่ยวชาญ	คำอธิบาย
ปานกลาง (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> ● การผสมผสานความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค และทักษะทางวิชาชีพ เพื่อปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ● การประยุกต์ใช้ ค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพในงานที่ได้รับมอบหมาย และ ● การนำเสนอข้อมูล และการอธิบายความคิด ได้อย่างชัดเจนด้วยวาจา และ ลายลักษณ์อักษร ในการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียด้านการบัญชี และด้านอื่น ผลการเรียนรู้ในระดับปานกลางจะเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในการทำงานที่มี ลักษณะคลุมเครือ ซับซ้อน และไม่แน่นอน ในระดับกลาง
สูง	<p>โดยทั่วไป ผลการเรียนรู้สำหรับความรู้ความสามารถในแต่ละด้าน จะเน้นเรื่อง ต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การเลือกใช้และการบูรณาการหลักการและทฤษฎีจากความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคในด้านต่าง ๆ เพื่อบริหารและดำเนินโครงการ และงานที่ได้รับมอบหมาย และเพื่อให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับความ ต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย ● การบูรณาการความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคและทักษะทางวิชาชีพ เพื่อบริหารและดำเนินโครงการและงานที่ได้รับมอบหมาย ● การใช้ดุลยพินิจตามแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับ ค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ ● การประเมิน การวิจัย และการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ภายใต้การควบคุมงานอย่างมีขอบเขต ● การคาดคะเนสถานการณ์ การขอคำปรึกษาอย่างเหมาะสม และการพัฒนาแนวทางแก้ไขประเด็นและปัญหาที่ซับซ้อน และ ● การนำเสนอและการอธิบายข้อมูล ที่เกี่ยวข้องในเชิงโน้มน้าวใจให้กับผู้มีส่วนได้เสียหลากหลายกลุ่ม ได้อย่างสม่ำเสมอ ผลการเรียนรู้ขั้นสูงจะเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในการทำงานที่มีลักษณะ คลุมเครือ ซับซ้อน และไม่แน่นอน ในระดับสูง

ตารางที่ 3 แสดงระดับความเชี่ยวชาญของนักบัญชีที่นำมาจากมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 2 การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก – ความรู้ ความสามารถเชิงเทคนิค (ฉบับปรับปรุง)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่อง ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี เพื่อศึกษาถึงปัจจัยด้าน ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อการความเชี่ยวชาญของนักบัญชี โดยมีตัวแปรอิสระ คือ ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ความรู้ด้านบัญชีการเงิน ความรู้ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ ตัวแปรตาม คือ ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี ได้แก่ ความเชี่ยวชาญด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี ด้านการใช้ดุลพินิจเชิงวิชาชีพ ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล โดยสถิติที่นำมาใช้ทดสอบสมมติฐานจะใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และความรู้ ที่ด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี มาเป็นแนวทางในการวิจัย โดยนำเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

- 2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ด้านบัญชีการเงิน
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร
- 2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ
- 2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญของนักบัญชี
- 2.6 แนวคิดเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี
- 2.7 แนวคิดเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญด้านการใช้ดุลพินิจเชิงวิชาชีพ
- 2.8 แนวคิดเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล
- 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

2.1.1 มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

เป็นมาตรฐานสากลของวิชาชีพบัญชีเพื่อการวางแผนการจัดหลักสูตรการศึกษาและเป็นแนวทางสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อสร้างความเข้มแข็งของ วิชาชีพบัญชีที่จะก้าวทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป สำหรับประเทศสมาชิกของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of Accountants: IFAC)

(1) มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 2 การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก - ความรู้ ความสามารถเชิงเทคนิค (ฉบับปรับปรุง)

ขอบเขตของมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้กำหนดผลการเรียนรู้ ด้านความรู้ ความสามารถเชิงเทคนิคที่ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องแสดงให้เห็นก่อนที่จะสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก ความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคเป็นความสามารถที่จะประยุกต์ความรู้ทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้ได้นำเสนอต่อสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศมีความรับผิดชอบในการสร้างความเชื่อมั่นว่าการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรกของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐาน การศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้ นอกจากนี้มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้อาจมี ประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษา ผู้ว่าจ้าง หน่วยงานกำกับดูแลหน่วยงานภาครัฐและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ที่สนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาของผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชี มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้กำหนดความรู้ ความสามารถด้านต่าง ๆ และผล การเรียนรู้ที่อธิบายถึงความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคที่ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีก่อนที่จะสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 3 การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก - ทักษะวิชาชีพ และ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 4 การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก - ค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ กำหนดความรู้ ความสามารถด้านต่าง ๆ และผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับ ความรู้ความสามารถที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มุ่งเน้นภายในระยะการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก โดยรวมแล้วมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศทั้ง 3 ฉบับกำหนดความรู้ความสามารถ ด้านต่าง ๆ และผลการเรียนรู้ ที่อธิบายถึง ความรู้ความสามารถเชิงผู้ประกอบวิชาชีพที่ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีก่อนที่จะสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก

คำนิยามและคำอธิบายของคำศัพท์ที่สำคัญที่ใช้ในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และกรอบมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นไปตามอภิธาน คำศัพท์ ของคณะกรรมการมาตรฐานการศึกษาการบัญชีระหว่างประเทศ มาตรฐานการศึกษา ระหว่าง ประเทศฉบับนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2558

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดความรู้ ความสามารถเชิง เทคนิคที่ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องพัฒนาและแสดงให้เห็นก่อนที่ จะสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้ สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศต้องกำหนดผลการเรียนรู้ด้านความรู้ความสามารถเชิง เทคนิคที่ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีต้องพัฒนาให้มีขึ้นก่อนที่จะสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพ ระยะเริ่มแรก โดยผลการเรียนรู้ด้านความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค ประกอบด้วย

(ก) การบัญชีการเงินและการรายงานทางการเงิน

- ประยุกต์ใช้หลักการบัญชีกับรายการค้าและเหตุการณ์ต่าง ๆ
- ประยุกต์ใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRSs) หรือ มาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับรายการค้าและเหตุการณ์ต่าง ๆ
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ใช้จัดทำงบการเงิน
- จัดทำงบการเงินซึ่งรวมถึงงบการเงินรวมตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ระหว่าง ประเทศ หรือมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- ตีความงบการเงินและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- ตีความของรายงานต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงิน เช่น รายงานความ ยั่งยืน และรายงานฉบับบูรณาการ

(ข) การบัญชีบริหาร

- ประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารรวมถึงต้นทุน ผลิตภัณฑ์ การวิเคราะห์ผลต่าง การบริหารสินค้าคงเหลือและการจัดทำงบประมาณและการ พยากรณ์
- ประยุกต์ใช้เทคนิคเชิงปริมาณที่เหมาะสมในการวิเคราะห์พฤติกรรมต้นทุน ตัวผลักดันต้นทุน
- วิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงินเพื่อนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สำหรับการตัดสินใจด้านการบริหาร
- จัดทำรายงานเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจด้านการบริหาร ซึ่งรวมถึงรายงานต่าง ๆ ที่มุ่งเน้น การวางแผนและการจัดทำงบประมาณ การบริหารต้นทุน การควบคุมคุณภาพ การวัดผล การปฏิบัติงาน และการเทียบเคียงสมรรถนะกับเกณฑ์มาตรฐาน

- ประเมินผลการปฏิบัติงานของผลิตภัณฑ์และส่วนงานธุรกิจ

(ค) การเงินและการบริหารการเงิน

- เปรียบเทียบแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ที่มีสำหรับองค์กร รวมถึงการจัดหาเงินทุนจากธนาคาร เครื่องมือทางการเงิน ตลาดหุ้นกู้ ตลาดหุ้นทุนและตลาดพันธบัตรรัฐบาล

- วิเคราะห์ความต้องการด้านกระแสเงินสดและเงินทุนหมุนเวียนขององค์กร

- วิเคราะห์ฐานะการเงินในปัจจุบันและในอนาคตขององค์กร โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ซึ่งรวมถึง การวิเคราะห์อัตราส่วน การวิเคราะห์แนวโน้ม และการวิเคราะห์กระแสเงินสด

- ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ใช้ในการคำนวณต้นทุนเงินทุนขององค์กร

- ประยุกต์ใช้เทคนิคการจัดทำงบประมาณการลงทุน ในการประเมินการตัดสินใจลงทุน

- อธิบายวิธีการประเมินมูลค่าด้วยวิธีรายได้ วิธีสินทรัพย์และวิธีมูลค่าตลาดที่ใช้สำหรับการตัดสินใจลงทุน การวางแผนธุรกิจ และการบริหารการเงินในระยะยาว

(ง) ภาษีอากร

- อธิบายข้อกำหนดและการปฏิบัติตามระบบการจัดเก็บภาษีอากรของประเทศ

- จัดทำการคำนวณภาษีทางตรงและทางอ้อมสำหรับบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล

- วิเคราะห์ประเด็นภาษีอากรที่สัมพันธ์กับรายการค้าระหว่างประเทศที่ไม่ซับซ้อน

- อธิบายความแตกต่างระหว่างการวางแผนภาษี การหลีกเลี่ยงภาษีและการหนีภาษี

(จ) การสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่น

- อธิบายวัตถุประสงค์และขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน

- ประยุกต์ใช้มาตรฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้อง (มาตรฐานการสอบบัญชีระหว่าง ประเทศ) และกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน

- ประเมินความเสี่ยงของข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินและพิจารณาถึงผลกระทบต่อกลยุทธ์การตรวจสอบ

- ประยุกต์ใช้วิธีเชิงปริมาณที่ใช้ในงานตรวจสอบ

- อธิบายองค์ประกอบสำคัญของงานให้ความเชื่อมั่นและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับงานนั้น

(ฉ) การกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน

- อธิบายหลักการการกำกับดูแลที่ดีซึ่งรวมถึงสิทธิและความรับผิดชอบของผู้เป็นเจ้าของ นักลงทุน และผู้มีหน้าที่กำกับดูแลที่ได้รับการกำกับดูแลและอธิบายบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียในข้อกำหนดด้านการกำกับดูแล การเปิดเผยข้อมูล และความโปร่งใส

- วิเคราะห์องค์ประกอบของกรอบแนวคิดในการกำกับดูแลองค์กร
- วิเคราะห์ความเสี่ยงและโอกาสขององค์กร โดยใช้กรอบแนวคิดในการบริหารความเสี่ยง
- วิเคราะห์องค์ประกอบของการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการรายงานทางการเงิน

(ข) กฎหมายและข้อบังคับทางธุรกิจ

- อธิบายกฎหมายและข้อบังคับที่กำกับดูแลกิจการที่มีรูปแบบแตกต่างกัน
- อธิบายกฎหมายและข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

(ค) เทคโนโลยีสารสนเทศ

- วิเคราะห์ความเพียงพอของการควบคุมทั่วไปของเทคโนโลยีสารสนเทศและการควบคุมระบบงานที่เกี่ยวข้อง
- อธิบายว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินใจอย่างไร
- ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจด้วยการวิเคราะห์ธุรกิจ

(ง) สภาพแวดล้อมทางธุรกิจและองค์กร

- อธิบายสภาพแวดล้อมที่องค์กรดำเนินงานซึ่งรวมถึงแรงผลักดันหลักด้านเศรษฐกิจ ด้านกฎหมาย ด้านการเมือง ด้านสังคม ด้านการต่างประเทศ และด้านวัฒนธรรม
- วิเคราะห์ลักษณะสภาพแวดล้อมโลกที่ส่งผลกระทบต่อการค้าและการเงินระหว่างประเทศ
- ระบุลักษณะสำคัญของโลกาภิวัตน์ ซึ่งรวมถึงบทบาทของธุรกิจข้ามชาติ การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และตลาดเกิดใหม่

(จ) เศรษฐศาสตร์

- อธิบายหลักการพื้นฐานของเศรษฐศาสตร์จุลภาคและเศรษฐศาสตร์มหภาค
- อธิบายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในดัชนีชี้วัดด้านเศรษฐศาสตร์มหภาคต่อกิจกรรมทางธุรกิจ

(ฉ) กลยุทธ์ธุรกิจและการจัดการ

- อธิบายวิธีการต่าง ๆ ที่อาจใช้ในการออกแบบและจัดรูปแบบองค์กร
- อธิบายวัตถุประสงค์และความสำคัญของหน้าที่และการดำเนินงานประเภทต่าง ๆ ภายใน องค์กร การประเมินความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศต้องจัดกิจกรรมการประเมินผลที่เหมาะสม เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคของผู้ มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชี

**(2) มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3 การพัฒนาทางวิชาชีพพระยะเริ่มแรก –
ทักษะ ทางวิชาชีพ (ฉบับปรับปรุง)**

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้ กำหนดผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางวิชาชีพที่ผู้
มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องแสดงให้เห็นก่อนที่จะสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพพระยะ
เริ่มแรก ทักษะทางวิชาชีพ ได้แก่

- (ก) ทักษะทางปัญญา
- (ข) ทักษะด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร
- (ค) ทักษะการจัดการตนเอง และ
- (ง) ทักษะการจัดการองค์กร

ที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีบูรณาการกับความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค และ ค่านิยม จริยธรรม
และ ทศนคติทางวิชาชีพ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้ความสามารถเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้ได้นำเสนอต่อสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่าง
ประเทศ (IFAC) สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศมีความรับผิดชอบในการสร้างความ
เชื่อมั่นว่าการพัฒนาทางวิชาชีพพระยะเริ่มแรกของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นไปตามข้อกำหนดของ
มาตรฐาน การศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้ นอกจากนี้มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้
อาจมีประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษา ผู้ว่าจ้าง หน่วยงานกำกับดูแล หน่วยงานภาครัฐ และผู้มีส่วน
ได้ เสียอื่นที่สนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาของผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชี

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้กำหนดความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ และผล
การเรียนรู้ที่อธิบายถึงทักษะทางวิชาชีพที่ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีก่อนที่จะสิ้นสุด
การพัฒนาทางวิชาชีพพระยะเริ่มแรก มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 2 การพัฒนาทาง
วิชาชีพพระยะเริ่มแรก - ความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค และ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ 15

กำหนด ความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ และผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถ
ที่ผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชีมุ่งมั่นภายในระยะการพัฒนาทางวิชาชีพพระยะเริ่มแรก โดยรวมแล้ว
มาตรฐาน การศึกษาระหว่างประเทศทั้ง 3 ฉบับกำหนดความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ และผลการ
เรียนรู้ ที่อธิบายถึงความรู้ความสามารถเชิงผู้ประกอบวิชาชีพที่ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชี
จำเป็นต้องมีก่อนที่จะสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพพระยะเริ่มแรก

คำนิยามและคำอธิบายของคำศัพท์ที่สำคัญที่ใช้ในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และ
กรอบมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นไปตามอภิธาน คำ
ศัพท์ของคณะกรรมการมาตรฐานการศึกษาการบัญชีระหว่างประเทศ

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2558

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดผลการเรียนรู้ด้าน
ทักษะทางวิชาชีพที่ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องพัฒนาและแสดงให้เห็นก่อนที่จะ
สิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้

สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศต้องกำหนดผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางวิชาชีพ
ที่ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีต้องพัฒนาให้มีขึ้นก่อนที่จะสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพระยะ
เริ่มแรก

สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศต้องทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพ
ทางการบัญชีที่ออกแบบขึ้นเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ
ฉบับนี้

สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศต้องจัดกิจกรรมการประเมินผลที่เหมาะสมเพื่อ
วัดผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะทางวิชาชีพของผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชี โดยผลการเรียนรู้ด้านความรู้
ทักษะทางวิชาชีพประกอบด้วย

(ก) ปัญญา

- ประเมินข้อมูลจากแหล่งข้อมูลและแง่มุมที่ผ่านการวิจัย การวิเคราะห์ และการบูรณาการ
- ประยุกต์ใช้ดุลยพินิจกับผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งรวมถึงการระบุ และการประเมินทางเลือก
เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่สมเหตุสมผลบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
- ระบุได้ว่าเมื่อใดสมควรที่จะปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาและการหาข้อสรุป
- ประยุกต์ใช้เหตุผลการวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ และความคิดเชิงนวัตกรรม ในการแก้ปัญหา
- เสนอแนะวิธีแก้ปัญหาก็ที่ไม่มีรูปแบบและซับซ้อนในหลายแง่มุม

(ข) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร

- ให้ความร่วมมือและทำงานเป็นทีม เมื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายองค์กร

- สื่อสารอย่างชัดเจนและกระชับเมื่อนำเสนอ อภิปราย และรายงาน ในสถานการณ์ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษรและโดยวาจา

- แสดงให้เห็นถึงความตระหนักเกี่ยวกับความแตกต่างทางวัฒนธรรม และภาษาในการสื่อสารทุกรูปแบบ

- ประยุกต์ใช้เทคนิคการฟังเชิงรุกและการสัมภาษณ์ที่มีประสิทธิภาพ

- ประยุกต์ใช้ทักษะการต่อรองมาใช้เพื่อหาทางแก้ปัญหาและข้อตกลงร่วมกัน

- ประยุกต์ใช้ทักษะการให้คำปรึกษาเพื่อลดหรือแก้ไขข้อขัดแย้ง แก้ไขปัญหา และสร้างโอกาสให้ได้มากที่สุด

- นำเสนอความคิดและโน้มน้าวใจผู้อื่นเพื่อให้เกิดการสนับสนุนและมีพันธมิตรอยู่ร่วมกัน

(ค) การจัดการตนเอง

- แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- ประยุกต์ใช้ความสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพในการตั้งคำถามและประเมินข้อมูลทั้งหมดเชิงวิพากษ์

- กำหนดมาตรฐานส่วนบุคคลระดับสูงในการปฏิบัติงานและติดตามผลงานของตนเอง โดยใช้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้อื่นและการไตร่ตรองด้วยตนเอง

- จัดการเวลาและทรัพยากรเพื่อให้บรรลุข้อกำหนดทางวิชาชีพ

- คาดการณ์ความท้าทายและวางแผนหาทางแก้ปัญหาที่เป็นไปได้

- เปิดใจกว้างรับโอกาสใหม่ๆ ที่เข้ามา

(ง) การจัดการองค์กร

- ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายตามแนวปฏิบัติที่ระบุไว้ในระยะเวลาที่กำหนด

- สอบทานงานของตนเองและของผู้อื่นเพื่อประเมินว่างานนั้นเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพขององค์กรหรือไม่

- ประยุกต์ใช้ทักษะการบริหารคนในการสร้างแรงจูงใจและพัฒนาผู้อื่น

- ประยุกต์ใช้ทักษะการกระจายงานในการมอบหมายงาน

- ประยุกต์ใช้ทักษะความเป็นผู้นำเพื่อจูงใจผู้อื่นในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย องค์กร

- นำเครื่องมือและเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการตัดสินใจที่ดีขึ้น

(3) มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 4 ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ

มาตรฐานฉบับนี้อธิบายเรื่องค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติ ที่ควรได้รับมาในระหว่างโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้มีคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จุดมุ่งหมายของมาตรฐานฉบับนี้ คือ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าบุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชีเป็นสมาชิกขององค์กรสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีนานาชาติได้มีค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติ ที่เหมาะสมกับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี สหพันธ์นักบัญชีนานาชาติตระหนักว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทั่วโลกดำเนินงานภายใต้ สภาพแวดล้อมของวัฒนธรรมและกฎเกณฑ์ข้อบังคับที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามสหพันธ์นักบัญชี นานาชาติมีข้อกำหนดระหว่างประเทศว่าด้วย ประมวลจรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับภารกิจของสหพันธ์นักบัญชี นานาชาติ เพื่อที่จะพัฒนาและสนับสนุนวิชาชีพให้สามารถให้บริการที่มีคุณภาพสูงแก่สาธารณชน อย่างสม่ำเสมอ ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณ และทัศนคติ จะสะท้อนถึงสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม และความเป็นชาติ และวัตถุประสงค์ อย่างน้อยควรประกอบด้วยเรื่องต่อไปนี้

(ก) ลักษณะของจรรยาบรรณ

(ข) ความแตกต่างของจรรยาบรรณตามแนวทางที่เน้นกฎเกณฑ์รายละเอียด และแนวทางที่เน้น แม่บท พร้อมทั้งข้อดีและข้อเสียของทั้งสองแนวทาง

(ค) การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณในเรื่องความซื่อสัตย์ การเน้นเหตุผล ความมุ่งมั่น ที่มีต่อขีดความสามารถทางวิชาชีพ และความใส่ใจ และการรักษาความลับ

(ง) ความประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพ และการทำตามมาตรฐานวิชาการเชิงปฏิบัติ

(จ) หลักความอิสระ ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ การทำหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ และความคาดหวังจากสังคม

(ฉ) จรรยาบรรณและวิชาชีพ เช่น ความรับผิดชอบต่อสังคม

(ช) จรรยาบรรณและกฎหมาย ซึ่งรวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมาย กฎเกณฑ์ข้อบังคับ และประโยชน์สาธารณะ

(ซ) ผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณ ที่มีต่อบุคคลวิชาชีพ และสังคม

(ฅ) จรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจและบริษัทภิบาล

(ญ) จรรยาบรรณและผู้ประกอบวิชาชีพแต่ละบุคคล เช่น การนำข้อมูลของบริษัทอื่นไปเปิดเผย ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทางสองแพร่งด้านจรรยาบรรณและการแก้ปัญหา

นักวิชาชีพบัญชี (สภาวิชาชีพบัญชี , 2551) หมายถึง นักวิชาชีพบัญชีจะต้องสำเร็จการศึกษาขั้นต้นทางด้านบัญชีในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการบัญชี ซึ่งได้กำหนดวิธีการคัดเลือกเข้าศึกษาด้านการบัญชีอย่างเป็นระบบ และมีการจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรการบัญชีการบัญชี (Content of Professional Accounting Education Programs) ที่จะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ทางวิชาชีพบัญชีระดับสูง และสามารถพัฒนาตนเองเป็นนักบัญชีมืออาชีพได้ในอนาคต ใน IES ฉบับที่ 2 (ฉบับปรับปรุง) ได้แบ่งองค์ความรู้ในหลักสูตรการบัญชีเป็น 3 ส่วน คือ การบัญชี การเงิน และความรู้อื่นที่เกี่ยวข้อง (Accounting, Finance and Related Knowledge) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจขององค์กร (Organizational and Business Knowledge)

นักบัญชีมืออาชีพต้องมีคุณค่าและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอันอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรม (Professional Value, Ethic and Attitudes) ได้แก่ ความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ความรับผิดชอบต่อสังคม ความสามารถในการรักษาความลับ และความเป็นอิสระ นักบัญชีมืออาชีพจะต้องมีการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติ (Experience) เป็นระยะเวลาอันยาวนาน และเข้มข้นเพียงพอที่จะแสดงให้เห็นว่าเป็นนักบัญชีที่มีความรู้และมีทักษะทางวิชาชีพ รวมทั้งมีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอันอยู่บนพื้นฐานของความมีจริยธรรม โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ มีการควบคุมดูแลทุกขั้นตอนการทำงานอย่างใกล้ชิด และมีกระบวนการตรวจสอบอย่างมีมาตรฐานและสม่ำเสมอ

ความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพบัญชี หมายถึง การปฏิบัติงาน ด้วยความรู้ความเข้าใจในกฎหมายบัญชี ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการควบคุมการปฏิบัติงานของนักบัญชีให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ โดยสภาวิชาชีพบัญชี ได้จัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีขึ้น และมีข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติในเรื่องของความรู้ความสามารถของนักบัญชีต้องประกอบด้วยการใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ การประกอบวิชาชีพ โดยมีความสามารถเพียงพอ การประกอบวิชาชีพด้วยความมุ่งมั่นและขยันหมั่นเพียร และการศึกษาหาความรู้และความชำนาญเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นนักบัญชีจะต้องมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน โดยการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบในการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2553: 72)

2.1.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory)

การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้คนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด คนสามารถเรียนรู้ได้จากการได้ยินการสัมผัส การอ่าน การใช้เทคโนโลยี ได้จำแนกจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ ออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) และด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ตามทฤษฎีการเรียนรู้เป็นที่รู้จักกันดี โดย Benjamin Bloom (1956)

(1) การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)

Lorin Anderson (ศิษย์ของ Bloom) ได้ทำการปรับปรุงกลุ่มพฤติกรรมขึ้นมาใหม่ ซึ่งได้นำคำกริยามาใช้ในการกำหนดระดับการเรียนรู้แทนคำนามตามแบบดั้งเดิมที่ Bloom ได้เคยกำหนดไว้ กล่าวโดยสรุปคือ “Bloom’s Taxonomy แบบใหม่” เป็นการเปลี่ยนจากนามเป็นกริยาเพื่ออธิบายระดับที่แตกต่างกันของกลุ่มพฤติกรรม เป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับสมอง เริ่มจาก ความรู้ที่เกิดจากความจำความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า แบ่งเป็น 6 ระดับ ได้แก่

- 1) ความรู้ความจำ ความสามารถในการเก็บรักษามวลประสบการณ์ต่าง ๆ
- 2) ความเข้าใจเป็นความสามารถในการจับใจความสำคัญของสื่อ และสามารถแสดงออกมาใน รูปของ การกระทำอื่น ๆ
- 3) การนำความรู้ไปใช้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ไปใช้ในการแก้ปัญหา สถานการณ์ ต่าง ๆ ได้
- 4) การวิเคราะห์ เป็นการคิด แยกแยะเรื่องราวต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย ความสามารถในการ วิเคราะห์จะแตกต่างกันแล้วแต่รูปแบบความคิดของแต่ละคน
- 5) การสังเคราะห์ ความสามารถในการที่ผสมผสานส่วนย่อย ๆ เข้าเป็นเรื่องราว เพื่อให้เกิดสิ่ง ใหม่ที่สมบูรณ์และดีกว่าเดิม อาจเป็นการถ่ายทอดความคิดออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย การ กำหนด วางแผนวิธีการดำเนินงานขึ้นใหม่
- 6) การประเมินค่า เป็นการใช้ความสามารถเพื่อการตัดสินใจ การตีราคา ซึ่งอาจเป็นไปตาม เนื้อหาสาระในเรื่องนั้น ๆ เป็นกฎเกณฑ์ที่สังคมยอมรับก็ได้

(2) พฤติกรรมทางจิตพิสัย (Affective Domain) แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

- 1) การรับรู้เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นต่อปรากฏการณ์ หรือสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นไปใน ลักษณะของการแปลความหมายของสิ่งเร้านั้นว่าคืออะไร

2) การตอบสนอง เป็นการกระทำที่แสดงออกในรูปของความเต็มใจ ความยินยอม และพอใจ ต่อสิ่งเรานั้น

3) การเกิดค่านิยม การเลือกปฏิบัติในสิ่งที่เป็นที่ยอมรับกันในสังคม

4) การจัดระบบ เป็นการแสดงแนวความคิด โดยอาศัยความสัมพันธ์ ถ้าขัดแย้งกันก็จะไม่เกิด การยอมรับในค่านิยมเหล่านั้น และอาจเกิดค่านิยมใหม่ขึ้น

5) บุคลิกภาพ การนำค่านิยมที่ยึดถือมาแสดงพฤติกรรมที่เป็นนิสัยประจำตัวให้ประพฤติกรรมปฏิบัติแต่สิ่งที่จะต้องดึงมาพฤติกรรมด้านนี้ จะเกี่ยวกับความรู้สึกและจิตใจ ซึ่งจะเริ่มจากการได้รับรู้จากสิ่งแวดล้อม แล้วจึงเกิดปฏิกิริยาโต้ตอบ ขยายกลายเป็นความรู้สึกด้านต่าง

(3) พฤติกรรมทางทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

บ่งบอกถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ ซึ่งแสดงออกมาได้โดยตรงโดยมีเวลาและคุณภาพของงานเป็นตัวชี้ระดับของทักษะ แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

1) การรับรู้ เป็นการเลือกปฏิบัติในสิ่งที่จะต้องดึงมา

2) กระทำตามแบบหรือเครื่องชี้แนะเป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนพยายามฝึกตามแบบที่ตนสนใจ และพยายามทำซ้ำ เพื่อที่จะให้เกิดทักษะตามแบบที่ตนสนใจให้ได้

3) การหาความถูกต้อง เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่ต้องอาศัยเครื่องชี้แนะ เมื่อได้กระทำซ้ำแล้ว ก็พยายามหาความถูกต้องในการปฏิบัติ

4) การกระทำอย่างต่อเนื่องหลังจากตัดสินใจเลือกรูปแบบที่เป็นของตนเองจะกระทำตามรูปแบบนั้นอย่างต่อเนื่อง จนปฏิบัติงานที่ยุ่งยากซับซ้อนได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องคล่องแคล่ว คือ การที่ผู้เรียนเกิดทักษะได้ ต้องอาศัยการฝึกฝนและกระทำอย่างสม่ำเสมอ

5) การกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ พฤติกรรมที่ได้จากการฝึกอย่างต่อเนื่องสามารถปฏิบัติ ได้คล่องแคล่วองไวอัตโนมัติ ซึ่งถือเป็นความสามารถของการปฏิบัติในระดับสูง

2.1.3 ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of needs Theory)

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ จัดอยู่ในกลุ่มมนุษยนิยม ซึ่งมีทัศนคติในการมองมนุษย์ด้านที่ดีงาม โดยอธิบายว่ามนุษย์มีธรรมชาติใฝ่ดี สร้างสรรค์ความดี ประารถนาความเจริญก้าวหน้า รู้จักคุณค่าในตนเอง รู้จักผิดชอบชั่วดี มีความรับผิดชอบในชีวิต ทุกสิ่งเกิดจากการเลือกของตนเอง ที่สำคัญคือมนุษย์มีความปรารถนาจะประจักษ์รู้จักตนเอง และความสามารถเฉพาะของตนเอง เพื่อใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ ถ้ามนุษย์อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อการวิวัฒนาการแล้ว เขาก็จะพัฒนาไปสู่ความมั่งคั่ง ความเจริญของบุคลิกภาพและวุฒิภาวะเสมอ แบ่งลำดับความต้องการของมนุษย์ไว้ 5 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs)

ความต้องการในขั้นนี้เป็น ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ เป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน (Basic needs) ซึ่งมีพลังมากที่สุด เพราะเป็นความต้องการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ตัวอย่างเช่น ความต้องการอากาศ อาหาร ยารักษา โรค หากความต้องการขั้นแรกยังไม่ได้รับการตอบสนองก็ยากที่จะพัฒนาสู่ขั้นอื่น ๆ ได้

ขั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety and security needs)

ความต้องการในขั้น นี้จะเกิดเมื่อขั้นแรกได้รับการตอบสนอง ความต้องการในขั้นนี้เป็น ความต้องการที่จะรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง หากไม่ได้รับการตอบสนอง หากไม่ได้รับการตอบสนอง จะเกิดความรู้สึกหวาดกลัว ผวา รู้สึกไม่มั่นคง

ขั้นที่ 3 ความต้องการความรัก และความเป็นเจ้าของ (Belonging and love needs) เมื่อ 2 ขั้นแรกได้รับการสนองความต้องการแล้ว มนุษย์จะสร้างความรักและความผูกพันกับผู้อื่น

ขั้นที่ 4 ความต้องการการได้รับการยกย่องนับถือ (Esteem needs) แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ ความต้องการนับถือตนเอง (Self-respect) คือ ความต้องการมีอำนาจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถและความสำเร็จ มีความเคารพนับถือตนเอง และความต้องการได้รับการยกย่องนับถือ (Esteem from others) คือ ความต้องการชื่อเสียงเกียรติยศ การยอมรับยกย่องจากผู้อื่น

ขั้นที่ 5 ความต้องการที่จะเข้าใจประจักษ์ตนเองอย่างแท้จริง (Self-actualization needs) เป็น ความต้องการเพื่อตระหนักรู้ความสามารถของตนกับประพฤติกปฏิบัติตนตามความสามารถ และสูงสุดความสามารถ เนื่องจากผู้ประกอบการมีความต้องการและ คาดหวังว่าจะได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานในสถานประกอบการของตน การทำงานด้านบัญชีเป็นงานที่มีความสำคัญสำหรับสถานประกอบการ เป็นคลังของข้อมูลในการตัดสินใจเพื่อวางแผนหรือตัดสินใจลงทุนของผู้ประกอบการ การมีข้อมูลทางบัญชีที่ดีจะนำไปสู่การ คาดการณ์แนวโน้มของการดำเนินกิจการในอนาคตได้

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับและความรู้ด้านบัญชีการเงิน

ด้านบัญชีการเงิน (Accounting and Finance Knowledge)

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบัญชีการเงิน ความหมายของการบัญชี วัตถุประสงค์ของการจัดทำบัญชี และรูปแบบของข้อมูลทางบัญชี คราวนี้จะนำเสนอเกี่ยวกับ การบัญชีการเงิน ดังนี้

การบัญชีการเงิน (Financial Accounting)

มีหลักเกณฑ์ในการจัดทำบัญชี ดังนี้

1. การบัญชีการเงิน ใช้สำหรับบุคคลหลายฝ่าย มีวัตถุประสงค์ที่ต่างกัน ดังนั้นต้องจัดทำภายใต้หลักการบัญชีที่ยอมรับทั่วไป (Generally Accepted Accounting Principles : GAAP) และเป็นไปตามกฎหมาย
2. ใช้หลักการตามมาตรฐานการบัญชี (Accounting Standards) และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (Financial Reporting Standards) ในการจัดทำบัญชีและการนำเสนอรายงานทางการเงิน
3. จัดทำบัญชีและนำเสนอรายงานทางการเงินตาม กรอบของ แม่บทการบัญชี (Accounting Framework) โดยมีหลักเกณฑ์พื้นฐาน ได้แก่
  - การดำรงอยู่ ถือว่ากิจการมีการดำเนินกิจการอย่างต่อเนื่อง
  - เกณฑ์คงค้าง เป็นการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายทันที โดยไม่คำนึงถึงเงินสด
  - จัดทำโดยถูกต้องตามควรและทันเวลา

ความหมายของงบการเงิน

เป็นรายงานทางการเงิน (Financial Statement) นำเสนอฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการอย่างมีแบบแผน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของกิจการ มีงวดบัญชี หรือ ความถี่ในการรายงาน ที่นำเสนองบการเงินอาจเป็น 1 เดือน ไตรมาส ครึ่งปี หรือ 1 ปี

องค์ประกอบของงบการเงินฉบับสมบูรณ์

งบการเงินฉบับสมบูรณ์ ต้องประกอบไปด้วย รายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. งบแสดงฐานะการเงิน (Statement of Financial Position) แสดงถึงฐานะการเงิน ณ วันสิ้นงวด ว่ากิจการมีขนาดเท่าใด ประกอบด้วย สินทรัพย์ หนี้สิน และทุน (เดิมเรียกว่า งบดุล)
2. งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Statement of Comprehensive Income) แสดงถึงผลการดำเนินงานประจำงวด ประกอบด้วย รายได้ ค่าใช้จ่าย ผลกำไรหรือขาดทุนสำหรับงวดรวมถึงรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ซึ่งไม่ได้รับรู้เป็นกำไรขาดทุนสำหรับงวด อาทิเช่น การตั้งราคา

สินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากราคายุติธรรม การประมาณการราคาหุ้นที่กิจการซื้อขายในราคายุติธรรม ณ ช่วงเวลาสิ้นสุดงวด เป็นต้น

3. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (Statement of Change in Owner's Equity) เป็นงบที่แสดงถึงการเคลื่อนไหวในส่วนได้เสียของผู้ถือหุ้นของกิจการ สำหรับงวด ให้ทราบว่าผู้ถือหุ้นนำเงินมาลงทุนเท่าใด ได้รับผลตอบแทน และมีกำไรเหลือเท่าใด

4. งบกระแสเงินสด (Statement of Cash Flow) แสดงการเคลื่อนไหวของเงินสดของกิจการ ประจำปีว่ามีการรับและจ่ายเงินสดในกิจกรรมใด จำนวนเท่าใด

5. หมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นคำอธิบายเกี่ยวกับรายละเอียดของตัวเลขในงบการเงิน เช่น นโยบายการบัญชีที่ใช้ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ไม่เป็นตัวเงิน เป็นต้น

กระบวนการจัดทำบัญชี

เมื่อเกิดรายการค้าเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นรายการรับจ่ายเงิน หรือรายการซื้อขายสินค้า กิจการต้องมีการจัดเก็บรวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับรายการค้านั้น ๆ อาทิเช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบส่งของ ใบกำกับภาษี ฯลฯ จากนั้นนำเอกสารหลักฐานดังกล่าว ไปลงบันทึกในสมุดรายวันขึ้นต้น แล้วแต่ประเภทของกิจการอาจจะเป็น สมุดเงินสด หรือสมุดรายวันเฉพาะ (สมุดรายวันซื้อ, สมุดรายวันขาย, สมุดรายวันทั่วไป เป็นต้น) จากนั้นนำรายการต่าง ๆ มาจัดทำกรบันทึกในสมุดบัญชีแยกประเภท 5 หมวด ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ได้แก่ หมวดสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่าย ให้ถูกต้องตามแต่ละประเภท จากนั้นจึงทำการรวบรวมหมวดบัญชีต่าง ๆ เข้าสู่การจัดทำงบทดลอง งบกำไรขาดทุน และงบดุลต่อไป โดยทั้งนี้การจัดทำรายการบัญชีต่าง ๆ ต้องจัดทำให้ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปด้วย

การบัญชี หมายถึง การจดบันทึกรายการค้าต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการรับ – จ่ายเงิน สิ่งของ และสิทธิที่มีมูลค่าเป็นเงินไว้ในสมุดบัญชีอย่างสม่ำเสมอ เป็นระเบียบถูกต้องตามหลักการ และสามารถแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการในระยะเวลาหนึ่งได้

ประโยชน์ของการบัญชี คือ

1. ช่วยให้เจ้าของกิจการสามารถควบคุมกิจการได้อย่างใกล้ชิด และเมื่อมีข้อบกพร่องสามารถแก้ไขได้ทันที
2. ทำให้ทราบผลการดำเนินงานกิจการ ณ เวลาใดเวลาหนึ่งว่ากิจการมีผลกำไร หรือขาดทุนเป็นเงินเท่าใด

3. ทำให้ทราบฐานะการเงินของกิจการ ณ วันใดวันหนึ่งว่ามีสินทรัพย์ หนี้สิน และทุน เป็นจำนวนเงินเท่าใด

4. ช่วยในการวางแผนการดำเนินงาน และควบคุมกิจการให้ประสบความสำเร็จ

5. ช่วยในการตรวจสอบหาข้อผิดพลาดในการดำเนินงาน

สินทรัพย์ หมายถึง สิ่งที่มีมูลค่าเป็นตัวเงิน ซึ่งมีบุคคลหรือกิจการเป็นเจ้าของหรือมีสิทธิครอบครองโดยถูกต้องตามกฎหมาย

หนี้สิน หมายถึง จำนวนเงินที่บุคคลหรือกิจการเป็นหนี้บุคคลภายนอก

ส่วนของผู้เป็นเจ้าของ หมายถึง ความเป็นเจ้าของในสินทรัพย์ของกิจการ

สมการบัญชี หมายถึง ความสัมพันธ์ของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ ซึ่งต้องมีลักษณะสมดุลกันเสมอ

งบดุล หมายถึง รายงานที่จัดทำขึ้น เพื่อแสดงให้ทราบถึงฐานะการเงินของบุคคลหรือกิจการ คำ ณ วันใดวันหนึ่งว่ามีสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของเป็นจำนวนเงินเท่าใด

ประเภทของงบดุล งบดุลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. งบดุลแบบบัญชี
2. งบดุลแบบรายงาน

ประโยชน์ของงบดุล คือ ทำให้ทราบฐานะการเงินของบุคคลหรือกิจการว่ามีจำนวนเท่าใด และยังทำให้ทราบว่าจำนวนเงินสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน) มีจำนวนเท่าใด

วิธีการจัดทำงบดุล

1. ส่วนหัวของงบดุล ประกอบด้วย 3 บรรทัด ดังนี้

บรรทัดที่ 1 เขียนชื่อบุคคลหรือชื่อกิจการคำ

บรรทัดที่ 2 เขียนคำว่างบดุล

บรรทัดที่ 3 เขียน วัน เดือน ปี ที่จัดทำงบดุล

2. แบ่งงบดุลออกเป็น 2 ด้านๆละเท่ากัน ด้านซ้ายให้เขียนว่า สินทรัพย์ ด้านขวาให้เขียนว่า หนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของ

3. ให้เขียนรายการ สินทรัพย์ไว้ด้านซ้าย พร้อมจำนวนเงิน เขียนรายการหนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน) ไว้ด้านขวา พร้อมจำนวนเงิน

รายการค้า หมายถึง รายการที่เกิดขึ้นในทางการค้าที่ก่อให้เกิดการโอนเงินหรือสิ่งของที่มีมูลค่าเป็นเงินระหว่างกิจการกับบุคคลภายนอก เช่น ซื้อสินค้าเป็นเงินสด จ่ายค่าน้ำค่าไฟ เป็นต้น

การวิเคราะห์รายการค้า หมายถึง การพิจารณา รายการค้าที่เกิดขึ้นเมื่อทราบว่ารายการค้านั้นมีผลที่ทำให้สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้นเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เพิ่มขึ้น หรือลดลง

หลักการวิเคราะห์รายการค้า การวิเคราะห์รายการค้าที่มีผลต่อสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้นนั้นจะต้องใช้หลักการวิเคราะห์รายการค้าดังนี้

สินทรัพย์เพิ่ม ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่ม

สินทรัพย์ลด ส่วนของผู้ถือหุ้นลด

สินทรัพย์อย่างหนึ่งลด สินทรัพย์อย่างหนึ่งเพิ่ม

สินทรัพย์เพิ่ม หนี้สินเพิ่ม

สินทรัพย์ลด หนี้สินลด

วิธีวิเคราะห์รายการค้า เพื่อบันทึกบัญชีด้านเดบิตและด้านเครดิต

ประเภทสินทรัพย์

สินทรัพย์เพิ่ม ให้บันทึกบัญชีสินทรัพย์ ด้านเดบิต

สินทรัพย์ลด ให้บันทึกบัญชีสินทรัพย์ ด้านเครดิต

ประเภทหนี้สิน

หนี้สินเพิ่ม ให้บันทึกบัญชีหนี้สิน ด้านเครดิต

หนี้สินลด ให้บันทึกบัญชีหนี้สิน ด้านเดบิต

ประเภทส่วนของผู้ถือหุ้น

ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่ม (ทุน , รายได้) ให้บันทึกรายการ ด้านเครดิต

ส่วนของผู้ถือหุ้นลด (เงินถอน , ค่าใช้จ่าย) ให้บันทึกรายการ ด้านเดบิต

สมุดรายวันทั่วไป คือ สมุดที่ใช้บันทึก รายการขั้นต้นได้ทุกเรื่องในกรณีที่เกิดการนั้นมีสมุดรายวันทั่วไปเพียงเล่มเดียวหรือเป็นรายการที่ไม่สามารถบันทึกในสมุดรายวันเฉพาะเล่มอื่นได้

ประโยชน์ของสมุดรายวันทั่วไป

1. ทำให้ทราบความเคลื่อนไหวของรายการค้าที่เกิดขึ้นเรียงตามลำดับก่อนหลัง
2. ทำให้ทราบผลการวิเคราะห์รายการค้า
3. ช่วยลดความผิดพลาดในการบันทึกบัญชี
4. ช่วยประหยัดเวลาในการผ่านรายการไปยังสมุดบัญชีขั้นต่อไป
5. ช่วยในการค้นหาได้สะดวก ทำให้มีข้อมูลยืนยันและอ้างอิง

วิธีบันทึกรายการค้าในสมุดรายวันทั่วไป ให้วิเคราะห์รายการค้าว่าเดบิตและเครดิต บัญชีใด ขั้นตอนต่อไปก็นำผลการวิเคราะห์รายการค้าไปบันทึกลงในสมุดรายวันทั่วไป บัญชีแยกประเภท หมายถึง รูปแบบซึ่งรวบรวมการบันทึกรายการค้าที่เกิดขึ้นไว้เป็นหมวดหมู่ ต่อจากการบันทึกไว้ในสมุดรายวันทั่วไป

การจัดหมวดบัญชีและกำหนดเลขที่บัญชีแยกประเภท เพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงและใช้ในการค้นหาภายหลัง จำแนกไว้ 5 หมวด ดังนี้

1. หมวดสินทรัพย์
2. หมวดหนี้สิน
3. หมวดส่วนของเจ้าของ
4. หมวดรายได้
5. หมวดค่าใช้จ่าย

การกำหนดเลขที่บัญชีแยกประเภท ปกติจะกำหนดเป็นเลข 2 หลัก ถ้ากิจการมีบัญชีแยกประเภทมาก อาจจะกำหนดให้มีเลขบัญชีมากกว่า 2 หลักก็ได้ หลักการบันทึกการบัญชีแยกประเภท เมื่อได้บันทึกรายการค้า ในสมุดรายวันทั่วไปแล้ว ให้ผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้อง และจะต้องมีการอ้างอิงถึงที่มาของรายการนั้น ทั้งในสมุดรายวันทั่วไปและบัญชีแยกประเภท ที่สมุดรายวันทั่วไป เขียนเลขที่บัญชีของบัญชีแยกประเภท เช่น บัญชีเงินสด ให้ใช้เลขที่ 1 ลงช่องเลขที่บัญชี ซึ่งแสดงว่ารายการนั้นได้ผ่านไปยังบัญชีแยกประเภทเงินสด เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ที่บัญชีแยกประเภท เขียนหน้าของสมุดรายวันทั่วไปลงในช่องหน้าบัญชี โดยใช้อักษรย่อว่า “ร . ว . . . .” ตามด้วยเลขหน้าบัญชีเช่น ร . ว . 1

วิธีการจัดทำบทดลอง

1. หายอดคงเหลือในบัญชีแยกประเภท คือหาผลต่างระหว่างจำนวนเงินในช่วงเดบิต และเครดิต ถ้าบัญชีใดมีการบันทึกเพียงรายการเดียวให้ถือว่ารายการนั้นเป็นยอดคงเหลือไม่ต้องหาผลต่าง โดยยึดหลักดังนี้

- บัญชีประเภทสินทรัพย์ มียอดคงเหลือด้านเดบิต
- บัญชีประเภทหนี้สิน มียอดคงเหลือด้านเครดิต
- บัญชีประเภทส่วนของเจ้าของ (ทุน) มียอดคงเหลือด้านเครดิต
- บัญชีประเภทรายได้ มียอดคงเหลือด้านเครดิต
- บัญชีประเภทค่าใช้จ่าย มียอดคงเหลือด้านเดบิต

2. นำบัญชีแยกประเภทที่มียอดคงเหลือ เขียนใส่ในช่องชื่อบัญชีให้เรียงลำดับตามหมวดและเลขที่บัญชี บัญชีที่มียอดคงเหลือเดบิตให้ใส่จำนวนตัวเลขในช่องเดบิตของงบทดลอง บัญชีที่มียอดคงเหลือเครดิต ให้ใส่จำนวนเงินในช่องเครดิตของงบทดลอง บัญชีใดไม่มียอดคงเหลือ ไม่ต้องนำมาเข้างบทดลอง

3. รวมจำนวนเงินในช่องเดบิต และช่องเครดิต ซึ่งทั้งสองช่องจะต้องเท่ากันเสมอ

วิธีหาข้อผิดพลาดเมื่องบทดลองไม่ลงตัว

1. ตรวจสอบผลบวกจำนวนเงินในช่องเดบิตและเครดิตใหม่
  2. ตรวจสอบการนำยอดคงเหลือ จากบัญชีแยกประเภทต่าง ๆ มาลงในงบทดลองถูกต้องหรือไม่
  3. ตรวจสอบการหายยอดคงเหลือ ในบัญชีแยกประเภทต่าง ๆ ใหม่
  4. ตรวจสอบการผ่านบัญชีจากสมุดรายวันทั่วไปมาลงบัญชีแยกประเภทถูกต้องหรือไม่
- งบการเงิน หมายถึง รายงานที่แสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการค้าในระยะเวลาหนึ่ง ณ วันสิ้นงวดบัญชี ซึ่งมักจะเป็นระยะเวลา 1 ปี หรือในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชี เช่น งวด 3 เดือน งวด 6 เดือน เป็นต้น

งบกำไรขาดทุน หมายถึง เป็นงบที่แสดงผลการดำเนินงานของกิจการค้าว่ามีกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิเท่าใด

งบแสดงฐานะการเงิน หมายถึง รายงานที่จัดทำขึ้น เพื่อแสดงให้เห็นถึงฐานะการเงินของบุคคลหรือกิจการ ณ วันใดวันหนึ่งว่ามีสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เป็นเจ้าของเป็นจำนวนเงินเท่าใด

วิธีการจัดทำงบกำไรขาดทุน (แบบบัญชี)

1. ส่วนหัวบรรทัดแรก เขียนชื่อ กิจการ บรรทัดที่ 2 เขียนว่างบกำไรขาดทุน บรรทัดที่ 3 เขียนว่า สำหรับรอบระยะเวลาบัญชี
2. แบ่งรายการค่าใช้จ่ายไว้ด้านซ้าย รายได้ไว้ด้านขวา
3. หาผลต่างระหว่างยอดรวมรายได้และยอดรวมค่าใช้จ่าย ถ้ายอดรวมรายได้มากกว่าค่าใช้จ่าย ผลต่างก็คือ กำไรสุทธิ ให้เอายอดกำไรสุทธิมาเขียนไว้ด้านซ้าย รวมยอดด้านซ้ายจะเท่ากับด้านขวา และถ้ายอดรวมค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ ผลต่างก็คือขาดทุนสุทธิ ให้เอายอดขาดทุนสุทธิมาเขียนไว้ด้านขวา รวมยอดด้านซ้ายจะเท่ากับด้านขวา

วิธีการจัดทำงบกำไรขาดทุน (แบบรายงาน)

1. ส่วนหัว เหมือนกับแบบบัญชี
2. เขียนคำว่า รายได้ แล้วนำบัญชีหมวดรายได้มาลงรายการ แล้วรวมเงิน
3. เขียนคำว่า ค่าใช้จ่าย แล้วนำบัญชีหมวดค่าใช้จ่ายมาลงรายการ แล้วรวมเงิน
4. หาผลต่างระหว่างยอดรวมหมวดรายได้ และหมวดค่าใช้จ่าย ถ้ายอดรวมรายได้มากกว่า ยอดรวมค่าใช้จ่าย ผลต่างก็คือ กำไรสุทธิ ถ้ายอดรวมค่าใช้จ่ายมากกว่ายอดรวมรายได้ ผลต่างก็คือ ขาดทุนสุทธิ

วิธีการจัดทำงบดุล (แบบบัญชี)

1. ส่วนหัวบรรทัดแรก เขียนชื่อกิจการ บรรทัดที่ 2 เขียนว่า งบดุล บรรทัดที่ 3 เขียนวันเดือนปี ที่งบดุลแสดง
2. แบ่งรายการสินทรัพย์ไว้ด้านซ้าย หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นไว้ด้านขวา
3. ยอดรวมด้านสินทรัพย์ จะต้องเท่ากับยอดรวมด้านหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

วิธีการจัดทำงบดุล (แบบรายงาน)

1. ส่วนหัวเหมือนกับแบบบัญชี
2. เขียนคำว่า สินทรัพย์ แล้วนำบัญชีหมวดสินทรัพย์มาลงรายการ
3. เขียนคำว่า หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น แล้วนำบัญชีหมวดหนี้สินมาลงรายการ แล้วรวมหนี้สิน ต่อจากนั้นนำบัญชีหมวดส่วนของผู้ถือหุ้นมาลงรายการแล้วรวมยอดส่วนของผู้ถือหุ้น จากนั้นให้รวมยอดหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งหมด ซึ่งจะเท่ากับยอดรวมของสินทรัพย์

ที่มา : <http://lpn.nfe.go.th/accounting/index.htm>

ประโยชน์ของงบการเงิน

1. เป็นหลักฐานในการบันทึกรายการเปิดบัญชี เมื่อเริ่มรอบระยะเวลาบัญชีใหม่
2. แสดงให้ทราบผลการดำเนินงานของกิจการว่ามีกำไรสุทธิ หรือขาดทุนสุทธิเท่าใด
3. แสดงให้ทราบฐานะการเงินของกิจการ ณ วันใดวันหนึ่ง ว่ามีสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นจำนวนเงินเท่าใด
4. ใช้เป็นเอกสารรายงานต่อทางราชการตามที่กฎหมายกำหนด
5. ใช้เป็นเอกสารประกอบการกู้ยืมจากสถาบันการเงินได้

การปิดบัญชี หมายถึง การทำให้ยอดรวมด้านเดบิตและด้านเครดิตเท่ากัน โดยการเติมผลต่างของจำนวนเงินลงในด้านที่มีผลรวมด้านน้อย แล้วรวมยอดทั้ง 2 ด้าน

ขั้นตอนในการปิดบัญชีหมวดรายได้และค่าใช้จ่าย

ปิดบัญชีรายได้ จะต้องบันทึกดังนี้

เดบิต บัญชีรายได้ xx

เครดิต บัญชีกำไรขาดทุน xx

ปิดบัญชีค่าใช้จ่าย จะต้องบันทึกดังนี้

เดบิต บัญชีกำไรขาดทุน xx

เครดิต บัญชีค่าใช้จ่าย xx

ปิดบัญชีกำไรขาดทุน โดยโอนเข้าบัญชีทุน กรณียอดคงเหลืออยู่ด้านเดบิต (กำไรสุทธิ) จะต้องบันทึกดังนี้

เดบิต บัญชีกำไรขาดทุน xx

เครดิต บัญชีทุน xx

ปิดบัญชีกำไรขาดทุน โดยโอนเข้าบัญชีทุน กรณียอดคงเหลืออยู่ด้านเครดิต (ขาดทุนสุทธิ) จะต้องบันทึกดังนี้

เดบิต บัญชีทุน xx

เครดิต บัญชีกำไรขาดทุน xx

ขั้นตอนการปิดบัญชีหมวดสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ

ปิดบัญชีโดยการหายยอดคงเหลือยกไปงวดบัญชีใหม่ โดยใช้ชื่อว่ายอดคงเหลือยกไป เมื่อเริ่มระยะบัญชีใหม่จะต้องบันทึกการเปิดบัญชี และเขียนรายละเอียดในช่องรายการว่ายอดคงเหลือยกมา สำหรับบัญชีถอนใช้ส่วนตัว จะต้องปิด โอนเข้าบัญชีทุน เพื่อให้ทุนลดลง จะต้องบันทึกดังนี้

เดบิต บัญชีทุน xx

เครดิต บัญชีถอนใช้ส่วนตัว xx

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร

ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร (Taxation by Code of Revenue)

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบัญชีการเงิน ความหมายของการบัญชี วัตถุประสงค์ของการจัดทำบัญชี และรูปแบบของข้อมูลทางบัญชี คราวนี้จะนำเสนอเกี่ยวกับ การบัญชีการเงิน ดังนี้

พระราชบัญญัติ

ให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร

พุทธศักราช 2481

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2480)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล.อ.เจ้าพระยาพิชาเขนทร์โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ 31 มีนาคม พุทธศักราช 2481

เป็นปีที่ 5 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรตราประมวลรัษฎากรเพื่อปรับปรุงการรัษฎากรตามหลักความเป็นธรรม
แก่สังคม

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พุทธศักราช 2481"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พุทธศักราช 2482 เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ใช้ประมวลรัษฎากรตามที่ตราไว้ต่อท้ายพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน
พุทธศักราช 2482 เป็นต้นไป

เว้นแต่บทบัญญัติในลักษณะ 2 หมวด 6 ว่าด้วยอากรแสตมป์นั้น

ให้ใช้เป็น กฎหมายตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พุทธศักราช 2482 เป็นต้นไป

มาตรา 4 นับแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิก

- (1) พระราชบัญญัติเงินรัฐูปการ พุทธศักราช 24868
- (2) พระราชบัญญัติลักษณะเก็บเงินค่านา ร.ศ.119
- (3) พระราชบัญญัติลักษณะการเก็บภาษีค่าที่ไร่อ้อย พุทธศักราช 2464
- (4) พระราชบัญญัติเปลี่ยนวิธีเก็บภาษียา ร.ศ.119
- (5) ประกาศพระราชทานยกเงินอากรสวนใหญ่ค้างเก่า และเดินสำรวจต้นผลไม้ใหม่ สำหรับเก็บเงินอากรสวนใหญ่ รัตน โกสินทร์ศก 130
- (6) พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ พุทธศักราช 2475
- (7) พระราชบัญญัติภาษีการค้า พุทธศักราช 2475
- (8) พระราชบัญญัติภาษีการธนาคารและการประกันภัย พุทธศักราช 2476
- (9) บรรดาพิกัตอัตรา ข้อบังคับ กฎ ประกาศ และบทกฎหมายอื่น ซึ่งออกเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมหรือดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้น

และนับตั้งแต่วันใช้บทบัญญัติในลักษณะ 2 หมวด 6 แห่งประมวลรัษฎากรว่าด้วยอากรแสตมป์ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติอากรแสตมป์ พุทธศักราช 2475 กับบรรดาพิกัตอัตรา ข้อบังคับ กฎ และบทกฎหมายอื่น ซึ่งออกเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมหรือดำเนินการตามพระราชบัญญัตินั้น

มาตรา 5 บรรดาพระราชบัญญัติ ประกาศ พิกัตอัตรา ข้อบังคับ กฎ และบทกฎหมาย ที่ให้ยกเลิกตามความในมาตรา 4 วรรคแรกนั้น ยังคงให้ใช้บังคับได้ในการเก็บภาษีอากรจำนวนพุทธศักราชต่าง ๆ ก่อนใช้ประมวลรัษฎากร

ส่วนพระราชบัญญัติ พิกัตอัตรา ข้อบังคับ กฎ และบทกฎหมาย ที่ให้ยกเลิกตามความในมาตรา 4 วรรคสุดท้าย ก็ยังคงให้ใช้บังคับได้ในการเก็บอากร ที่จะพึงเรียกเก็บได้ก่อนใช้บทบัญญัติในลักษณะ 2 หมวด 6 แห่งประมวลรัษฎากร ว่าด้วยอากรแสตมป์

มาตรา 6 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีอากร

รัฐบาลในปัจจุบันมีหน้าที่หลายประการในการทำให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข นอกจากหน้าที่ในการรักษาความสงบภายในประเทศ และป้องกันประเทศจากการรุกรานของข้าศึกศัตรูแล้ว ยังมีหน้าที่ในด้านการจัดการดูแลและส่งเสริมการสาธารณสุข การศึกษา การเกษตร การอุตสาหกรรม การสื่อสาร การพลังงาน และพาณิชย์อื่น ๆ อีกด้วย

การดำเนินกิจการของรัฐบาลดังกล่าว เห็นได้ชัดเจนว่าต้องมีค่าใช้จ่าย รัฐบาลจึงจำเป็นต้องหารายได้เพื่อให้พอกับค่าใช้จ่ายนั้น รายได้ของรัฐบาลได้มาจากหลายทาง เช่น จากการเก็บภาษีอากรการขายสินค้า การให้บริการ การรับบริจาคหรือความช่วยเหลือ ฯลฯ แต่ในบรรดารายได้เหล่านี้ ภาษีอากรเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญที่สุดของรัฐบาล บางครั้งรัฐบาลอาจต้องกู้ยืมเงินหรือพิมพ์ธนบัตรด้วย

1. ความหมายของภาษีอากร

ความหมายของภาษีอากรแบ่งได้เป็น 2 แนว คือ

แนวที่หนึ่ง อธิบายว่า ภาษีอากรคือสิ่งที่รัฐบาลบังคับเก็บจากราษฎร และนำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยมีได้มีสิ่งตอบแทนโดยตรงแก่ผู้เสียภาษีอากร

แนวที่สอง อธิบายว่า ภาษีอากรคือเงินได้หรือทรัพยากรที่เคลื่อนย้ายจากภาคเอกชนไปสู่ภาครัฐบาลแต่ไม่รวมถึงการกู้ยืมหรือขายสินค้า หรือให้บริการในราคาทุนโดยรัฐบาล

2. วัตถุประสงค์ในการเก็บภาษีอากร

การเก็บภาษีอากร นอกจากมีวัตถุประสงค์ในการหารายได้เพื่อพอกับค่าใช้จ่ายของรัฐบาลแล้ว ในปัจจุบันภาษีอากรยังเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการกระจายรายได้ ส่งเสริมความเจริญเติบโต ธุรกิจการค้า รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ช่วยควบคุมการบริโภคของประชาชน หรือเพื่อสนองนโยบาย บางประการของรัฐบาล (เช่น การศึกษาสวัสดิการสังคม นโยบายประชากร) ด้วย

3. การจำแนกประเภทภาษีอากร

ภาษีอากรซึ่งเป็นแหล่งรายได้สำคัญของรัฐบาลนั้น จำแนกได้หลายประเภท กฎหมายที่ให้อำนาจรัฐในการจัดเก็บภาษีอากรมีหลายฉบับ และมีหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงานทำหน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบในการจัดเก็บภาษีอากรประเภทต่าง ๆ เหล่านี้

การจำแนกภาษีอากรประเภทต่าง ๆ เพื่อจัดให้เป็นหมวดหมู่ที่ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการจำแนกและจำแนกได้หลายวิธี แต่วิธีที่ควรทราบคือการจำแนกประเภทภาษีอากร โดยพิจารณาจากลักษณะการรับภาษีอากร ซึ่งแบ่งภาษีออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1) ภาษีทางตรง ได้แก่ ภาษีที่ภาระภาษีตกแก่บุคคลที่กฎหมายประสงค์จะให้รับภาระ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งผู้เสียภาษีผลภาระภาษีไปให้ผู้อื่นได้ยาก เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล

2) ภาษีทางอ้อม ได้แก่ ภาษีที่ภาระภาษีไม่แน่ว่าจะตกแก่บุคคลที่กฎหมายประสงค์จะให้รับภาระหรือไม่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ผู้เสียภาษีผลภาระภาษีไปให้ผู้อื่นได้ง่าย เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต

4. ลักษณะภาษีอากรที่ดี

รัฐธรรมนูญเกือบทุกฉบับมักบัญญัติให้ประชาชนมีหน้าที่ต้องเสียภาษีอากรตามที่กฎหมายบัญญัติในการบัญญัติกฎหมายภาษีอากรที่ดีนั้น มีหลักการบางประการที่ควรคำนึงถึง เพื่อให้ประชาชนมีความสมัครใจในการเสียภาษีอากร และให้กฎหมายดังกล่าวใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาษีอากรที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1) มีความเป็นธรรม ประชาชนควรมีหน้าที่เสียภาษีอากรให้แก่รัฐบาล โดยพิจารณาถึงความสามารถในการเสียภาษีอากรของประชาชนแต่ละคนประกอบกับการพิจารณาถึงประโยชน์ที่ประชาชนแต่ละคนได้รับเนื่องจากดูแลคุ้มครองของรัฐบาล

2) ความแน่นอนและชัดเจน ประชาชนสามารถเข้าใจความหมายได้โดยง่ายและเป็นการป้องกันมิให้เจ้าพนักงานใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ

3) มีความสะดวก วิธีการและกำหนดเวลาในการเสียภาษีอากรควรต้องคำนึงถึงความสะดวกของผู้เสียภาษีอากร

4) มีประสิทธิภาพ ประหยัดรายจ่ายทั้งของผู้จัดเก็บและผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร ทำให้จัดเก็บภาษีอากรได้มากโดยมีค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บน้อยที่สุด

5) มีความเป็นกลางทางเศรษฐกิจ พยายามไม่ให้เกิดการเก็บภาษีอากรมีผลกระทบต่อการทำงานของกลไกตลาด หรือมีผลกระทบน้อยที่สุด

6) อำนวยรายได้ สามารถจัดเก็บภาษีอากรได้อย่างเป็นกอบเป็นกำ มีรายได้เพียงพอต่อการใช้จ่ายเพื่อดำเนินกิจการตามหน้าที่ของรัฐบาล

7) มีความยืดหยุ่น สามารถปรับปรุงเพิ่มหรือลดจำนวนภาษีอากรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

ภาษีอากร คือ เงินที่รัฐจัดเก็บจากบุคคล เพื่อนำไปใช้จ่ายในการบริหารประเทศเป็น รายได้ที่สำคัญที่สุดของรัฐ ภาษีอากรที่รัฐจัดเก็บมีทั้งภาษีทางตรง และภาษีทางอ้อม แยกออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ภาษีเงินได้และภาษีธุรกิจเฉพาะ เป็นภาษีที่เก็บจากเงินได้บุคคลธรรมดา เงินได้นิติบุคคล ภาษีการค้า และอากรแสตมป์
2. ภาษีสรรพสามิต เป็นภาษีที่เก็บจากสิ่งประดิษฐ์และผลิตขึ้นในประเทศ
3. ภาษีศุลกากร เป็นภาษีที่เก็บจากสินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศและส่งออกต่างประเทศ

เงินได้หมายถึงผลตอบแทนที่ได้รับจากสิ่งต่อไปนี้ การใช้แรงงาน การใช้เงินลงทุน การใช้ทรัพย์สินลงทุน การใช้วิชาชีพอิสระ หรือจากการใช้ความสามารถพิเศษ แต่ในทางเศรษฐศาสตร์ เงินได้ หมายถึง ผลบวกของการบริโภคและมูลค่าทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นในรอบระยะเวลาหนึ่ง ฉะนั้น เงินได้จึงมีได้อยู่ในรูปของตัวเงินเสมอไป ผู้ที่มีเงินได้ตามหลักเกณฑ์จะต้องดำเนินการเสียภาษีให้เรียบร้อย

ลักษณะการเก็บภาษีแบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. **บุคคลธรรมดา** มีหน้าที่เสียภาษีอากรเมื่อมีเงินได้ 150,000 บาทต่อปีขึ้นไป โดยต้องยื่นเสียภาษี ภายในวันที่ 31 มีนาคมของปีถัดไป โดยเก็บจากเงินได้พึงประเมินผู้เสียภาษีดังกล่าวได้รับหักด้วยค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนเหลือเป็นเงิน ได้สุทธิเท่าใดจึงนำ ไปคำนวณภาษี ปัจจุบันการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจะเป็นในอัตราก้าวหน้าตั้งแต่ร้อยละ 5 ถึง ร้อยละ 35 ซึ่งเก็บตามฐานจำนวนรายได้ โดยผู้มีรายได้มากจะต้องเสียภาษีมากขึ้นเป็นต้น

2. **ภาษีเงินได้นิติบุคคล** เป็นภาษีที่จัดเก็บจากนิติบุคคล โดยจะเก็บจากกำไรสุทธิที่ผู้เสียภาษีได้รับในอัตราร้อยละ 30 ของกำไรสุทธิ หรือในอัตราก้าวหน้าตั้งแต่ยกเว้น ถึงร้อยละ 30 หากเป็นกิจการขนาดเล็กและขนาดกลางตามข้อกำหนดของกรมสรรพากร

3. **ภาษีมูลค่าเพิ่ม** เป็นภาษีที่เก็บจากการขายสินค้าและบริการ โดยปัจจุบันผู้ผลิตจะผลักภาระนี้ให้แก่ผู้ซื้อจ่ายเองในอัตราร้อยละ 7

4. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เป็นภาษีอากรประเมิน ที่เก็บจากกิจการบางประเภทที่กฎหมายกำหนดเป็นพิเศษแยกจากภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยกรมสรรพากรเป็นผู้จัดเก็บจากธุรกิจที่เป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ฐานภาษีสำหรับการคำนวณภาษีธุรกิจเฉพาะ ได้แก่ รายรับก่อนหักรายจ่ายของผู้ประกอบการภาษีธุรกิจเฉพาะ ไม่ว่าจะมาจากในหรือนอกราชอาณาจักร โดยคำนวณจากรายรับตามฐานภาษีของกิจการแต่ละประเภท ควบด้วยอัตราภาษีที่กำหนดไว้ร่วมกับภาษีท้องถิ่นอีกร้อยละ 10 ของจำนวนเงินภาษีธุรกิจเฉพาะที่คำนวณได้

5. อากรแสตมป์ เป็นภาษีตามประมวลรัษฎากรประเภทหนึ่งอากรแสตมป์ (Stamp Duty) เป็นภาษีในรูปแบบหนึ่ง ที่รัฐจัดเก็บจากการกระทำตราสาร (เอกสารแสดงสิทธิ์ต่าง ๆ) หรือ ทำสัญญา

- ภาระภาษี จะเกิดขึ้นเมื่อกระทำตราสารหรือสัญญานั้นเสร็จสมบูรณ์ คือ การลงลายมือชื่อคู่สัญญา*
- ต้องเสียอากรแสตมป์ภายใน 15 วัน หลังจากกระทำตราสารเสร็จสมบูรณ์
- จัดเก็บจากการทำตราสารระหว่างกัน 28 ลักษณะ ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราอากรแสตมป์

ประโยชน์ของภาษีอากร คือ

1. ก่อให้เกิดการจ้างงานเต็มที่
2. เพื่อให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมที่สุด
3. เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ
4. เพื่อให้การกระจายรายได้และความมั่งคั่งเป็นธรรม
5. เพื่อเป้าหมายในการพัฒนาเศรษฐกิจ

บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร | กรมสรรพากร - The Revenue Department (rd.go.th)

2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ

2.4.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ (Sense of Ownership Theory)

“Sense of Ownership” หรือ “ความรู้สึกเป็นเจ้าของ” ของพนักงานต่อการทำงานในองค์กร Employee’s sense of ownership has positive and significant influence on employee’s work performance. - Hassan Jafri (RJOAS, 5 (89), May 2019) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาวะการณ์ที่ท้าทายจากช่วงวิกฤต เหตุผลใดบางองค์กรถึงรอดพ้นวิกฤติได้ไม่ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบธุรกิจที่ทำอยู่ เหตุผลใดที่บางองค์กรต้องแยกย้ายและปิดตัวลง ทำให้ได้แนวคิดว่าในช่วงเวลานี้ “Sense of Ownership” น่าจะมีบทบาทสำคัญในการปรับเปลี่ยนและพลิกฟื้นสถานการณ์ทางธุรกิจในช่วงนี้

“Sense of Ownership” บทบาทของนักบัญชี จึงเป็นมากกว่าความรับผิดชอบในหน้าที่ แต่เป็นความคิดหรือความรู้สึกของพนักงาน ที่ต้องการเห็นองค์กรของพวกเขาทำงานรอดพ้นจากภาวะวิกฤติและประสบผลสำเร็จในเป้าหมายทางธุรกิจ ลองจินตนาการว่าถ้าพนักงานทุกคนในองค์กรมีความคิดประหนึ่งว่าตัวเองเป็น “เจ้าของกิจการ” จะส่งผลถึงพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของพนักงาน และเป็นพลังในการสร้างการเปลี่ยนแปลงต่อผลลัพธ์ขององค์กรได้อย่างแน่นอน

ในช่วง ปี 2563 ที่ผ่านมามาอาจจะเป็นบททดสอบให้เห็นถึงระดับของ Sense of Ownership ของพนักงานในองค์กรที่ดีทีเดียว สิ่งที่เราควรปลูกฝังจิตใต้สำนึกที่ดีให้กับพนักงาน คือ ความรู้สึกว่าเป็นของตนเอง “Sense of ownership” ไม่ว่าเราจะทำอะไรก็ตามแต่ ถ้าเราใส่ความรู้สึกว่าเป็นของตนเองเข้าไป เราจะทำงานนั้น ได้ดีกว่าเดิมและเรามักจะทุ่มเทความตั้งใจทั้งหมดทำออกมาให้ดีที่สุดทุกคนอยู่แล้วสิ่งที่สามารถช่วยสร้างความคิดการเป็นเจ้าของ (Sense of ownership) ให้แก่พนักงานได้ มีดังต่อไปนี้

1) **Allow for mistake** ไม่มีใครไม่เคยทำผิดพลาด แต่เราควรเรียนรู้จากบทเรียนของความผิดพลาดนั้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการผิดพลาดในเรื่องเดิมซ้ำอีก เมื่อพนักงานทำผิดพลาด นายจ้างควรเข้าไปชี้แนะ และให้โอกาสพนักงานในการปรับปรุงตนเอง โดยมอบหมายภาระหน้าที่ให้กับพนักงานรับผิดชอบและให้เรียนรู้ที่จะทำผิดได้ แต่ต้องเป็นงานที่ไม่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ตลอดจนเปิดโอกาสให้เขาได้ฝึกคิดหาแนวทางแก้ไข และได้ทดลองตามแนวคิดของเขาด้วย

2) **Clarify where things are headed** ชัดเจนในสิ่งที่เรากำลังจะทำ ความโปร่งใสเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ต้องรักษา และให้ความสำคัญอย่างมากกับพนักงาน เพื่อให้เขาเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของต่อบทบาทหน้าที่ที่เขารับผิดชอบอยู่ ตลอดจนมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าขององค์กรด้วย นายจ้างควรพูดคุยกับพนักงานอย่างเปิดเผยเกี่ยวกับสถานะการณ์ของธุรกิจทั้งในแง่ดีและไม่ดี ให้กับทุกคนได้ทราบ เพื่อให้พวกเขามีความตระหนักรู้และพร้อมที่จะเผชิญอะไรในอนาคต

เมื่อทุกคนมีความตระหนักร่วมกันแล้ว ทุกคนจะเริ่มรู้สึกว่าจะไม่มีวันปล่อยให้สิ่งที่เราเป็นเจ้าของสูญสลายหายไปอย่างแน่นอน

3) Allow employees to speak up นายจ้างควรส่งเสริมให้พนักงานได้แบ่งปันความคิดเห็น ความคิด และแนวทางแก้ปัญหา ต่อปัญหาที่เกิดขึ้นรายวันภายในองค์กร การมีส่วนร่วมในการอภิปรายจะทำให้พนักงานมีความรู้สึกที่ตนเองเป็นเจ้าของต่อองค์กรของตน และการฝึกฝนให้พนักงานแก้ปัญหาด้วยตนเองยังเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่พนักงานเพิ่มขึ้นอีกด้วย

(4) Illustrate benefits beyond money แสดงผลประโยชน์ที่นอกเหนือจากเงิน การให้ผลประโยชน์ให้รูปของเงินเป็นผลประโยชน์ระยะสั้น เช่น เงินเดือน โบนัส และอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม นายจ้างควรอนุญาตให้พนักงานหาผลประโยชน์ระยะยาวร่วมด้วย เช่น โอกาสในการพัฒนาตนเอง ได้รับความรู้และประสบการณ์ในกิจกรรมที่สำคัญ ตลอดจนฝึกฝนทักษะความชำนาญและอื่น ๆ

5) Show respect แสดงความเคารพ นายจ้างต้องสร้างความเท่าเทียมและยุติธรรมให้เกิดขึ้นภายในองค์กรให้ได้ ไม่ว่าจะพนักงานคนนั้นจะตำแหน่งอะไรก็ตาม ทุกคนควรได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน ก็จะทำให้พนักงานยังรู้สึกที่ตนเองเป็นเจ้าของบทบาทหน้าที่นั้น ๆ อย่างเต็มที่

การสร้างความรู้สึกความเป็นเจ้าของ (Sense of Ownership) ในตัวพนักงานไม่ใช่เรื่องง่าย แต่เมื่อพนักงานแสดงถึงความจงรักภักดี ความผูกพัน และการอุทิศตนต่อบทบาทของงานอย่างสุดความสามารถ องค์กรจะได้รับประโยชน์จากรายได้ที่เพิ่มขึ้น ในยุคที่ธุรกิจมีการแข่งขันสูงมาก พนักงานจะโฟกัสแค่ Give and Take เท่านั้น แต่ถ้านายจ้างสามารถทำให้พนักงานมีความรู้สึกความเป็นเจ้าของในตัวสูงขึ้นด้วย จะเป็นแรงผลักดันที่ดีที่ทำให้ธุรกิจก้าวหน้าไปได้ไกลกว่าอย่างแน่นอน

Sense of Ownership สามารถสังเกตง่าย ๆ จากพฤติกรรมของพนักงาน ดังต่อไปนี้

- (1) สนใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาขององค์กร
- (2) สนใจในงานด้านอื่น ๆ ขององค์กร นอกเหนือจากงานในหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบ
- (3) สนใจเกี่ยวกับเป้าหมายขององค์กร และตัวชี้วัดผลสำเร็จในงานเพื่อสนับสนุนเป้าหมาย
- (4) สามารถจัดการตนเองเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จและได้ผลลัพธ์ในหน้าที่ที่รับผิดชอบ
- (5) มีความต้องการที่จะศึกษาเรียนรู้เทคนิคเพื่อทำงานให้ง่ายขึ้นและดีขึ้น
- (6) เปิดรับคำติชม หรือความคิดใหม่ ๆ และใช้ในการพัฒนาการทำงาน
- (7) ปรับปรุงกระบวนการและวิธีการ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น
- (8) นำเสนอความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงและพัฒนาองค์กร
- (9) ไม่ลังเลที่จะช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหานอกเหนือความรับผิดชอบ
- (10) ไม่ย่อท้อเมื่อเกิดความผิดพลาดหรืออุปสรรค
- (11) กระตือรือร้นเพื่อสิ่งที่ดีกว่า

สิ่งเหล่านี้ไม่ได้มาจากทัศนคติที่แตกต่างกันของพนักงานเท่านั้น แต่องค์กรก็สามารถส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่แสดงถึง Sense of Ownership ได้ด้วยวิธีการต่อไปนี้

ก. ให้พนักงานมีส่วนร่วม

ในการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) และ ค่านิยมหลัก (Core Values) ขององค์กร ซึ่งในหลายองค์กรอาจเติบโตมาด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมที่ถูกกำหนดมาจากผู้ก่อตั้งหรือผู้บริหารระดับสูง และนำมาให้พนักงานมีหน้าที่ปฏิบัติตามที่กำหนด สอดคล้องกับแนวความคิดของ Brightside People (2020) ที่กล่าวว่าถ้าพนักงานทุกคนทุกระดับมีส่วนร่วมในการกำหนดสิ่งเหล่านี้ร่วมกับองค์กรก็จะเป็นการสร้าง Sense of Ownership ที่เพิ่มขึ้น หลัง lockdown ชุมชนเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคร้าย อาจจะเป็นอุกฤษยามยามคติที่จะมาทบทวนกันใหม่ ว่า หลังจากเหตุการณ์การแพร่ระบาดที่เกิดขึ้นองค์กรมีทิศทางและเป้าหมายอะไรที่จำเป็นต้องปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหรือไม่ สอดคล้องกับความคิดเห็นของ Warren Tanner (2017) ที่กล่าวว่าผู้บริหารควรเปิดให้โอกาสทุกคนในการระบುವิสัยทัศน์และค่านิยมที่พวกเขาคิดว่าควรจะเป็น และจะช่วยทำให้สามารถขับเคลื่อนองค์กรไปข้างหน้าได้ ซึ่งองค์กรสามารถให้พนักงานมีส่วนร่วม โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเพื่อสำรวจความคิดเห็นจากพนักงานทุกคนทุกระดับชั้น เพื่อมาช่วยกันทบทวนข้อมูลเชิงลึก การมีส่วนร่วมในกระบวนการขั้นตอนเหล่านี้และรับรู้ว่าได้ถูกนำไปใช้จริง และถ้าพนักงานทุกคนได้มีโอกาสเห็นการเปลี่ยนแปลง ความก้าวหน้า และผลสำเร็จ แม้ว่าจะเล็กน้อยที่มาจากพวกเขา ก็จะช่วยสร้าง Sense of Ownership ที่แข็งแกร่งมากยิ่งขึ้นมาในความรู้สึกนึกคิดจิตใจสำนึกของพวกเขาว่านี่คือองค์กรของเรา

ข. การสื่อสารแบบสองทาง

ซึ่งไม่มีเจ้าของกิจการคนไหนที่อยากจะทำอะไรตามใจสั่ง แต่เจ้าของมักจะเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นตลอดเวลาและทันทีที่รู้เหตุผลว่าเปลี่ยนไปทำไม และจะหมั่นถามตัวเองอยู่ทุกเวลาฉันจะได้อะไรจากการเปลี่ยนแปลงนั้น เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญนั้น และสิ่งที่จะช่วยให้พนักงานเกิด Sense of Ownership คือ ได้รับรู้จากการสื่อสารที่ชัดเจน โดยสามารถอธิบายและนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ถึงเหตุผลและความสำคัญ ว่าสิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ สอดคล้องกับ Tonyrunrunit (2017) ที่กล่าวว่า การสื่อสารความรู้ที่มีอยู่ทั้งหมดและวิจารณ์ญาณของดุลพินิจ เชิงวิชาชีพในการอธิบายและนำเสนอข้อมูลขององค์กรซึ่งผ่านการวิเคราะห์เป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ และได้แสดงความคิดเห็น หรือให้ข้อเสนอแนะ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการคิดวิธีการแก้ปัญหา และความรู้สึกถึงการมีส่วนร่วมในการพองค์กรผ่านพ้นปัญหาาร่วมกัน

ค. ให้อิสระในการทำงาน เป็นอีกแนวทางในการสร้าง Sense of Ownership คือ การให้อิสระในการทำงาน เพื่อให้พนักงานรู้สึกถึงอิสระในหน้าที่รับผิดชอบและสามารถควบคุมได้ด้วยตัวเอง ยิ่งในช่วงนี้ที่ในลักษณะการทำงานแบบ New Normal ที่อาจมีรูปแบบการทำงานที่บ้านแบบ Remote Work มากขึ้น ยิ่งเป็นโอกาสดีที่เอื้อในการสนับสนุนให้พนักงานมีอิสระในการทำงาน อาจเริ่มด้วยการมอบหมายงานที่มีเป้าหมายชัดเจน ไม่ Micromanage หรือจี้จ้ำจไชทุกขั้นตอน แต่ให้อิสระในการทำงานแก่พนักงานทุกคนในการออกแบบวิธีการทำงาน และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงานที่รับผิดชอบ รวมถึงการสนับสนุนการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างทักษะ และความมั่นใจในการตัดสินใจในงาน ข้อควรระวังคือ เมื่อเกิดข้อผิดพลาดจากการมีอิสระในงาน หลีกเลี่ยงการกล่าวโทษ แต่เรียนรู้จากข้อผิดพลาดและหาวิธีแก้ปัญหาพร้อมกัน

ง. เชื่อมโยงผลงานกับความสำเร็จขององค์กร พนักงานจะรู้สึกถึง Sense of Ownership มากขึ้นก็ต่อเมื่อพนักงานทุกคนเข้าใจว่า ผลงานของพวกเขามีผลกระทบโดยตรงต่อความสำเร็จขององค์กรอย่างไร ยกตัวอย่าง เช่น ผลงานมีผลกระทบตามยอดขายขององค์กร ขายได้ตามยอดที่กำหนดบริษัทมีผลประกอบการที่เพิ่มขึ้น ผลจากการให้บริการลูกค้าจนครบกระบวนการจนลูกค้าพึงพอใจและบอกต่อ ดังนั้น นอกเหนือจากการวัดผลงานที่กำหนดแล้ว ควรจัดให้มีการประชุมสรุปผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ เพื่อใช้เป็นช่องทางที่พนักงานจะได้รับรู้ผลงานและผลความสำเร็จที่เป็นผลกระทบต่อองค์กร ที่มาจากผลงานของพวกเขา ที่เป็นบทเรียนและเป็นผลลัพธ์ที่ประสบความสำเร็จจากงานที่ทำ นอกจากนี้ผู้บริหารองค์กรยังสามารถช่วยสนับสนุนโครงการที่เปิดโอกาสให้พนักงานสามารถนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อการพัฒนางาน หรือธุรกิจที่เห็นผลลัพธ์ได้ชัดเจน เช่น การให้พนักงานมีส่วนร่วมในการคิดผลิตภัณฑ์ใหม่และนำไปขายได้จริง เป็นต้น

จ. โอกาสเกี่ยวกับการปันผลกำไร วิธีนี้เป็นอีกทางเลือกที่ค่อนข้างตรงไปตรงมาในการสร้าง Sense of Ownership สำหรับองค์กรที่มีความเป็นไปได้ เพราะการปันผลกำไรให้พนักงานจะช่วยให้พนักงานรู้สึกและสัมผัสได้กับมีส่วนร่วมได้เสียในงานที่ทำ ยิ่งทำได้ดีและทำได้มากเท่าไรก็ยิ่งได้ผลลัพธ์ที่มากขึ้นตอบแทนอย่างชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรม โดยใช้การให้ในรูปแบบที่แตกต่างกัน เช่น Incentive Bonus ประจำปี หรือหุ้นบริษัท เป็นต้น

ความรู้สึกมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของ (Sense of Ownership) ไม่ได้เป็นเพียงแค่วิธีที่จะสร้างผลลัพธ์ทางธุรกิจเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างวัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมที่ดีให้แก่องค์กร และพนักงานในการทำงานอีกด้วย

2.4.2 ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ (Organizational and Business Knowledge)

คือการจัดรวบรวมบุคลากรมากกว่า 2 คนขึ้นไปอย่างมีระบบมีระเบียบด้วยความตั้งใจที่จะทำให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้บางอย่างที่มีความจำเพาะเจาะจงองค์การคือที่ที่คนทำงานด้วยกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Common purpose) เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่สามารถทำให้สมาชิกแต่ละคนทำงานมากกว่าการไปให้ถึงความสำเร็จของแต่ละคน องค์การทุกขนาดและทุกรูปแบบไม่ว่าจะเป็นองค์การธุรกิจที่แสวงหาผลกำไรหรือองค์การของภาครัฐที่ไม่แสวงหาผลกำไรก็มีลักษณะเช่นเดียวกันนี้ แล้วจากมุมมองของสังคมองค์การจะมีวัตถุประสงค์อย่างกว้างร่วมกันเป็นต้นว่า ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่เป็นประโยชน์และระหว่างการประกอบกิจการทุกขั้นตอนนั้นองค์การจะต้องมอบคุณค่าให้กับสังคมไปพร้อม ๆ กับการตอบสนองความต้องการของลูกค้าไปด้วยเพื่อเป็นหลักประกันว่าองค์การจะคงอยู่ต่อไปได้จากเป้าหมายที่เด่นชัดในเรื่อง “การผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ” และ “ความพึงพอใจของลูกค้า” หนีมาว่าเป็นจุดแข็งและความได้เปรียบขององค์การมากขึ้นเรื่อย ๆ ความเชื่อมั่นในเป้าหมายขององค์การอย่างจริงจังเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ลูกจ้างทำงานอยู่กับนายจ้างอย่างซื่อสัตย์และจงรักภักดีองค์การประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ 3 ประการได้แก่

1. มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน (Distinct purpose)
2. บุคลากร (People) มีตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมารวมตัวกัน
3. มีการจัดโครงสร้าง (Deliberate structure) ที่ชัดเจน

การจัดองค์กร : องค์การต่าง ๆ สามารถแบ่งออกได้ตามการจัดโครงสร้างได้ดังนี้

องค์กรแบบดั้งเดิม (Traditional organisation)

แนวความคิดนี้มุ่งที่ กฎ ข้อก าหนด ระเบียบแบบแผน มุ่งให้ผลผลิตมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อจะได้ผลผลิตสูง และรวดเร็ว มองมนุษย์เสมือนเครื่องจักรกล (Mechanistic) ทุกอย่างจะเป็นไปตามกฎเกณฑ์ มีรูปแบบก็เพื่อความสะดวกในการบริหาร และปกครอง ผลผลิตสูงตามเป้าหมายที่ก าหนดไว้นั่นเอง หลักขององค์การสมัยดั้งเดิม มุ่งเน้นองค์การที่มีรูปแบบ (Formal Organization) ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานหลัก 4 ประการได้แก่ 1) การแบ่งระดับชั้นสายการบังคับบัญชา 2) การแบ่งงาน 3) ช่วงการควบคุม และ 4) เอกภาพในการ บริหารงาน

องค์กรแบบใหม่ (New organisation)

พัฒนามาจากองค์กรแบบดั้งเดิมแต่มีความยืดหยุ่นมีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เน้นการทำงานเป็นทีม ข้อกำหนดรายละเอียดของงานให้ความสำคัญกับทักษะและเครือข่ายงาน อนาคตตัดสินใจอยู่ที่ทีมงาน องค์กรได้แปรเปลี่ยนเป็นองค์กรระบบเปิด Open System มีความยืดหยุ่นและตอบสนองการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและมีความคิดว่าสิ่งแวดล้อมรอบธุรกิจมีผลกระทบต่อองค์กรของตนอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การกำหนดจุดประสงค์ขององค์กรจึงมีมุมมองที่แตกต่างออกไปคือ มีความยอมรับในความเปลี่ยนแปลงรอบตัวมากขึ้น มิได้มุ่งแต่มองตนเองหรือแม้แต่สภาพการผลิต การขาย ในกิจกรรมภายในองค์กรเท่านั้นและนำเอาความคิดในลักษณะนี้ไปเป็นหลักที่จะต้องกำหนดโครงสร้างธุรกิจของตนขึ้นมา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการบังคับบัญชา การกระจายหรือการรวมอำนาจ การมีกฎเกณฑ์ระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรได้ถือและปฏิบัติตามต่อไปอย่างไรก็ตามแนวคิดขององค์กรได้เปลี่ยนไปดังตารางเปรียบเทียบต่อไปนี้

องค์กรแบบดั้งเดิม	องค์กรแบบใหม่
คงสภาพเดิมอยู่กับที่ตายตัว	ไม่คงที่ เปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์
มีกฎเกณฑ์ มีระเบียบ ไม่ยืดหยุ่น	ยืดหยุ่นได้
มุ่งเน้นที่งาน	มุ่งเน้นทักษะการทำงาน
งานถูกกำหนดโดยตำแหน่ง	งานถูกกำหนดโดยลักษณะงาน
ทำงานโดยต่างคนต่างทำ	เน้นการทำงานเป็นทีม
ทำงานแบบถาวร (จ้างแบบถาวร)	นิยมการจ้างงานแบบชั่วคราว
เน้นการสั่งงานให้ลูกน้องทำ	เน้นการมีส่วนร่วม
การตัดสินใจอยู่ที่ผู้จัดการ	พนักงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
ยึดถือระเบียบขององค์กรเป็นหลัก	ยึดถือลูกค้าเป็นหลัก
แรงงานมาจากคนแบบเดียวกัน	แรงงานมีความหลากหลายในชาติพันธุ์
กำหนดการเข้า – ออกงานตายตัว	ไม่มีการกำหนดเวลาทำงานในแต่ละวัน
ความสัมพันธ์ในงานเป็นแบบสายการบังคับบัญชา	มีความสัมพันธ์แนวนอนและเครือข่าย
ทำงานตามที่องค์กรกำหนด และทำเฉพาะภายในองค์กร	สามารถทำงานที่ไหน เมื่อไหร่ก็ได้ แต่สามารถ ติดต่อสื่อสารกันได้ตลอด

ภาพประกอบที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของการจัดองค์กร

ใครคือผู้บริหารหรือผู้จัดการ

ผู้บริหารหรือผู้จัดการ คือสมาชิกขององค์การที่ทำหน้าที่ประสานงานและประสานความร่วมมือในการ ทำงานของบุคลากรในองค์การเข้าไว้ด้วยกัน ผู้บริหารหรือผู้จัดการในองค์การสามารถแบ่งตามหน้าที่ได้ดังนี้

- ผู้จัดการระดับต้น (First-line Manager) ได้แก่ Supervisor หัวหน้างาน (Foreman) Coach
- ผู้จัดการระดับกลาง (Middle Manager) ได้แก่ หัวหน้าแผนก หัวหน้าโครงการ ผู้จัดการโรงงาน หัวหน้าหน่วยหัวหน้าส่วน
- ผู้บริหารระดับสูง (Top Managers) ได้แก่ ผู้รับผิดชอบของการตัดสินใจในเชิงกว้าง กำหนด

ภาพประกอบที่ 3 แสดงระดับของผู้บริหารในองค์การ (Level of Management in Organization)

การจัดการหรือการบริหาร Management

การจัดการหรือการบริหารคือ เป็นกระบวนการของการประสานงานและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในการทำงานของบุคลากรเข้าด้วยกัน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล กระบวนการดังกล่าวซึ่งเป็นหน้าที่หลัก เบื้องต้นของผู้บริหารหรือผู้จัดการ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การชักนำ และการควบคุม

ประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการนำเข้าและ ผลผลิตโดยมีเป้าหมายที่จะใช้ต้นทุนที่ต่ำที่สุด ซึ่งต้นทุนมันจะประกอบไปด้วย บุคลากร เงินทุน วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ

ประสิทธิผล (Effectiveness) การคำนึงถึงผลสุดท้ายของการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ หรือกล่าวอีกนัยคือ การทำงานให้สำเร็จลุล่วงตามที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้

ผู้บริหารคืออะไร

เราจะพบผู้บริหารได้ในทุก ๆ องค์กร พวกเขาทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ ที่หลากหลายกันออกไปเช่น เป็น ผู้นำทีมงาน เป็นหัวหน้าฝ่าย ผู้บริหารโครงการ หัวหน้าหน่วย และอื่น ๆ และยังคงทำงานโดยตรงกับบุคคลอื่นที่ ต้องขึ้นตรงกับเขา เพื่อให้เขาสนับสนุนช่วยเหลือในงานของคนเรานั้น คนเหล่านี้เราเรียกว่าผู้บริหารซึ่งหมายถึงคน ในองค์กรที่ให้การสนับสนุนและช่วยกันกระตุ้นให้คนอื่นทำงานที่ได้รับมอบหมายไว้ให้สำเร็จลุล่วง ผู้บริหารมีความรับผิดชอบที่ท้าทายและสำคัญมาก ผู้บริหารไม่เพียงจะต้องรับผิดชอบในงานของตนเอง เท่านั้น แต่ยังต้องรับผิดชอบต่อความสำเร็จของทีมงานอีกด้วย หรือแม้กระทั่งภาพรวมในองค์กร การบริหาร จัดการ และการสนับสนุนพนักงานผู้ได้บังคับบัญชาให้ทำงานจนบรรลุความสำเร็จนั้น ก่อให้เกิดความแตกต่างอย่าง สำคัญในผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารเองและรวมทั้งผลการดำเนินงานขององค์กรด้วย ซึ่งงานหลักของผู้บริหาร ได้แก่ การช่วยเหลือคนอื่นให้ได้ผลงานในระดับสูง

ระดับและประเภทของผู้บริหาร

งานของผู้บริหารได้เปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงขององค์กร รวมทั้งมีการพัฒนาพร้อมกันไป ด้วย มีคำกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงนี้ว่า “เมื่อไม่นานมานี้ผู้บริหารอาจจะเคยดูแลคุณเพียง 10 คนที่นั่งทำงานอยู่ นอกห้องทำงานของเขา แต่ในวันนี้พวกเขาต้องจัดการมากกว่านั้นทางเรื่องพนักงานที่มีภูมิหลังหลากหลาย ตำแหน่งงานมากมาย รวมทั้งวัฒนธรรมที่แตกต่างกันอีกด้วย ผู้บริหารสมัยใหม่ถูกคาดหวังว่าต้องมีทักษะในการ จัดการสิ่งที่ซับซ้อน ทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะในการสื่อสารแนวความคิด และทักษะในการตัดสินใจอย่างฉับไว”

ระดับของผู้บริหาร ในระดับสูงสุดขององค์กรส่วนใหญ่จะได้แก่ตำแหน่ง Chief executive officer, Chief operating officer, president และ Vice president ผู้บริหารระดับสูง (Top manager) เหล่านี้จะรับผิดชอบผลการดำเนินงานขององค์กรทั้งหมด หรือไม่ก็ส่วนใหญ่ ๆ ส่วนใดส่วนหนึ่งขององค์กรคนเหล่านี้จะให้ความสนใจอย่างมากกับสภาพแวดล้อมภายนอก มีความพร้อมเสมอที่จะจัดการกับ โอกาสและปัญหาระยะยาวที่อาจเกิดขึ้น และ จัดการกับสิ่งเหล่านั้นในวิถีทางที่เหมาะสมผู้บริหารระดับสูงที่ดีที่สุดก็คือนักคิดในระดับกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นในเรื่องของอนาคตผู้ซื้อตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและเต็มไปด้วยการแข่งขันที่รุนแรง ผู้บริหารระดับสูงจะมอง สภาพแวดล้อมอย่างทั่วถึง แล้วสร้างวิสัยทัศน์ในระยะยาวตามทาง ดเนินการให้เกิดความมั่นใจว่ากลยุทธ์และ วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานต่าง ๆ นั้นสอดคล้องกับภารกิจและเป้าหมายขององค์กร

ผู้บริหารระดับกลาง Middle Manager รับผิดชอบฝ่ายหรือส่วนงานที่ประกอบด้วยหน่วยงานเล็ก ๆ หลายหน่วยงานตัวอย่างเช่น แพทย์ประจำคลินิกในโรงพยาบาล คณบดีในมหาวิทยาลัย ผู้จัดการฝ่ายต่าง ๆ ผู้จัดการโรงงาน และผู้จัดการฝ่ายขายประจำสาขา ผู้บริหารระดับกลางทำงานร่วมกับผู้บริหารระดับสูงและประสานงานกับเพื่อนร่วมงานในการจัดทำและดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ขององค์กร ผู้บริหารระดับกลางจะต้องมุ่งมั่นที่ทีมงาน และสามารถทำงานร่วมกับคนอื่น จากทุกภาคส่วนขององค์กร ได้เป็นอย่างดี เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ ผู้จัดการโครงการคือคนที่ต้องทำงานร่วมกันกับคนอื่นที่มีความชำนาญเฉพาะทาง ทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร

งานบริหารระดับแรกขององค์กรได้แก่การแต่งตั้งให้เป็นผู้นำทีม (Team Leader หรือ Supervisor) ซึ่งจะรับผิดชอบโรงงานเล็ก ๆ ที่ประกอบไปด้วย สมาชิกที่ไม่ใช่พนักงานระดับบริหาร แบบว่าพนักงานจะเข้าทำงานในองค์กรในระยะแรกหรือในฐานะผู้เชี่ยวชาญในงานใดงานหนึ่ง แต่ไม่ช้าก็เร็วพวกเขาก็ต้องก้าวหน้าขึ้นไปรับผิดชอบในฐานะผู้บริหารระดับต้นหรือ First-line Manager ความสำเร็จ 9 ประการของหัวหน้าทีม

1. วางแผนการประชุมและกำหนดการทำงาน
2. ชี้แจงเป้าหมายและงานให้เป็นที่เข้าใจ และรวบรวมความคิดเพื่อการพัฒนาปรับปรุงงาน
3. ให้คำยกย่องชมเชยผลงานและให้คำปรึกษาแก่สมาชิกในทีมงาน
4. เสนอแนะการเพิ่มค่าแรงและการมอบหมายงานใหม่ ๆ
5. สรรหา ฝึกอบรม และพัฒนาทีมงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการดำเนินงาน
6. ส่งเสริมให้เกิดผลการปฏิบัติงานและทีมงานที่ดี
7. แข็งสมาชิกในทีมให้ทราบเกี่ยวกับเป้าหมาย และความคาดหวังขององค์กร
8. แข็งสมาชิกในทีมให้ทราบเกี่ยวกับความต้องการและความสำเร็จระดับสูงของทีม
9. ประสานงานและสนับสนุนทีมอื่น ๆ ในองค์กร

ประเภทของผู้บริหาร

นอกเหนือจากการดำรงตำแหน่งในระดับต่าง ๆ แล้ว ผู้บริหารยังทำงานในส่วนต่าง ๆ ขององค์กรอีกด้วยโดยผู้บริหารหลักรับผิดชอบกิจกรรมการท างานที่มีผลโดยตรงต่อผลลัพธ์ขององค์กร ตัวอย่างเช่น President, retail manager ส่วนผู้บริหารงานสนับสนุน (Staff managers) นั้นจะ ใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในการให้คำปรึกษาและสนับสนุนการท างานของ Line managers เช่น ผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรบุคคล ผู้จัดการฝ่ายการเงิน

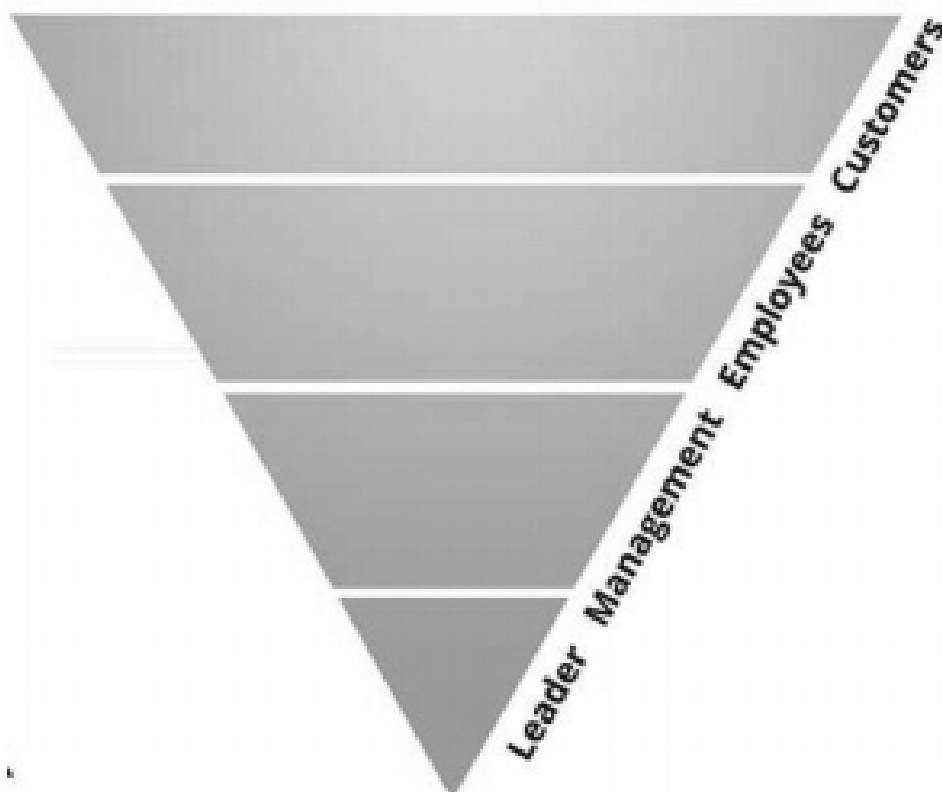
Functional managers รับผิดชอบกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งในองค์การเช่น การเงิน การตลาด การผลิต งานบุคคล การบัญชี หรือการขาย ในขณะที่ General Manager รับผิดชอบหน่วยงานต่าง ๆ ที่ซับซ้อนกว่า ซึ่งรวมถึงการรับผิดชอบงานของ functional area ด้วยตัวอย่างเช่น ผู้จัดการโรงงานที่ต้องควบคุมดูแลงานในหลาย ๆ หน้าที่ ได้แก่ การจัดซื้อ การผลิต บุคคล และบัญชี เป็นต้น สำหรับผู้บริหารในองค์การของรัฐหรือองค์การที่ไม่แสวงหาผลกำไรนั้นมักเรียกว่า Administrators ได้แก่ผู้บริหารโรงพยาบาล เป็นต้น

ลักษณะงานบริหารที่เปลี่ยนแปลงไป

การบริหารในองค์การยุคปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมีค่าต่าง ๆ เช่น “ผู้ประสานงาน Coordinator” “ผู้ฝึกสอน Coach” และ “ผู้นำทีม Team Leader” ให้ได้ยืนกันมามาก ๆ พอกับ “หัวหน้างาน Supervisor” หรือ “ผู้บริหาร Manager” งานที่คนเหล่านี้ท จะมีการสั่งการน้อยลงแต่จะเป็นการสนับสนุนส่งเสริมมากกว่าในอดีต เพราะในปัจจุบันนี้ผลการปฏิบัติงานที่อยู่ในระดับสูง ได้แก่การให้คุณค่าและส่งเสริมทุนมนุษย์ Human Capital อย่างแท้จริงเท่านั้นโลกในยุคใหม่ไม่ต้องการคนที่นั่งอยู่แต่ในห้องและคอยสั่งการให้ทำ โน่นนี่อีกต่อไปผู้บริหารที่ดีคือผู้ที่ได้รับข่าวสารอย่างดีเกี่ยวกับความต้องการของคนที่ย่างงานผลการปฏิบัติงานต่อพวกเขา หรือคนที่อยู่ใต้บังคับบัญชาของเขานั้นเองในปัจจุบันมักจะพบผู้บริหารทำงานเคียงบ่าเคียงไหล่ไปกับผู้ใต้บังคับบัญชา ให้คำแนะนำและสนับสนุนในสิ่งที่คนเหล่านั้นต้องการเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ ผู้บริหารที่มีผลงานในระดับสูงจะเก่งเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานกับคนอื่น ๆ และช่วยให้คนอื่นได้พัฒนาทักษะและความสามารถในการปฏิบัติงาน การส่งเสริมสนับสนุนทีมงานและสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานที่จะส่งเสริมให้การทำงานเกิดความพึงพอใจแก่คน รับมอบหมายงานนั้น ๆ

การเน้นความสำคัญของกับลูกค้า เป็นแรงขับเคลื่อน ในการทำงานของผู้บริหารด้วยท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ยังมีแนวคิดเกี่ยวกับ “สามเหลี่ยมหัวกลับ” (Upside-Down Pyramid) จากรูปต่อไปนี้ได้เสนอแนวทางในการมององค์การอีกแนวทางหนึ่ง รวมทั้งบทบาทของผู้บริหารภายในองค์การอีกด้วย โดยที่พนักงานในระดับปฏิบัติงานจะอยู่ที่ยอดสามเหลี่ยมหัวกลับนี้ ถัดลงมาจากลูกค้าที่พวกเขาให้บริการนั่นเอง พนักงานระดับปฏิบัติได้รับการสนับสนุนการทำงานจากผู้จัดการที่อยู่ต่ำลงไปสามเหลี่ยมหัวกลับนี้ โดยผู้บริหารเหล่านี้ไม่เพียงแต่เป็นผู้ออกคำสั่งเท่านั้น แต่ยังเป็นผู้ที่คอยกระตุ้นและให้การสนับสนุนตามความจำเป็นเพื่อให้การบริการที่ดีแก่ลูกค้า ผลกระทบของมุมมองเช่นนี้มีมากมายและเป็นเครื่องยืนยันให้เห็นว่าคนเป็นสินทรัพย์ที่มี

ความสำคัญที่สุดขององค์กร สมาชิกแต่ละคนของสามเหลี่ยมหัวกลับนี้คือพนักงานที่ให้คนนักมาเพิ่ม Value-added worker เป็นคนที่สร้างคุณค่าสุดท้าย (Eventual value) ให้แก่ลูกค้าขององค์กร องค์กรโดยรวมทั้งมุ่งมั่นต่อการบริการลูกค้าซึ่งจะมีความเป็นไปได้ก็จากการสนับสนุนของผู้บริหารนั่นเอง

ภาพประกอบที่ 4 ภาพแสดงแนวคิดขององค์กรใหม่เรื่องสามเหลี่ยมหัวกลับ

แนวโน้มใหม่ขององค์กรเช่น แนวคิดเรื่องสามเหลี่ยมหัวกลับนี้จะเกิดผลเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงความคิด ของคนที่เป็นผู้บริหาร ดังเช่นที่กล่าวแล้วว่าถึงเวลาแล้วที่ผู้บริหารจะต้องเปลี่ยนบทบาทมาเป็น “ผู้ให้การช่วยเหลือ และสนับสนุน” มากกว่า “ผู้สั่งการ” หรือ “ผู้ออกคำสั่ง” ถึงแม้ว่าในยุคนี้จะเป็นยุคของเทคโนโลยีระดับสูงและ เครื่องไม้เครื่องมือที่ทันสมัยต่าง ๆ แต่ทรัพยากรมนุษย์ก็ไม่อาจถูกทอดทิ้งไปได้ การมีส่วนร่วมของพนักงานและการ กระจายอำนาจ เป็นตัวจากสำคัญที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ การใช้ทรัพยากรมนุษย์อย่างเต็มที่ที่มีความสำคัญ มากขึ้นต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บังเกิดความสำเร็จในองค์กร โดยการมุ่งเน้นที่ประเด็นในเรื่องของ สารสนเทศที่ดี ที่สุดและความเชี่ยวชาญที่มีอยู่พร้อมพร้อมกับพนักงานระดับปฏิบัติ

ผู้บริหารหรือผู้จัดการมีหน้าที่อะไร หน้าที่การจัดการเป็นงานของผู้จัดการในการวางแผน การจัดองค์การ การชักนำ และการควบคุม

- การวางแผน (Planning) เป็นการกำหนดเป้าหมายการกำหนดกลยุทธ์และจัดทำแผนงานเพื่อที่จะประสานกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์กร เพื่อให้ประสบความสำเร็จและลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น
- การจัดองค์การ (Organisation) เป็นการกำหนดภารกิจของงาน ใครเป็นผู้ปฏิบัติภารกิจนั้น ๆ และภารกิจนั้นจะจัดเป็นกลุ่มไว้ได้อย่างไร ใครต้องรายงานใคร และใครเป็นผู้ตัดสินใจ
- การชักนำ (Leading) เป็นการนำและจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา การกำหนดทิศทาง การเลือกช่องทาง การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพที่สุด และขจัดความขัดแย้ง หรือกระตุ้นให้พนักงานใช้ความสามารถอย่างเต็ม ความสามารถในการทำงาน
- การควบคุม (Controlling) เป็นการกำกับดูแลกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้แน่ใจว่ากิจกรรมนั้นสัมฤทธิ์ผลตาม แผนที่ได้วางไว้ รวมทั้งการแก้ไขความผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้อง
- การบวนการจัดการ Management Process เป็นการตัดสินใจและการปฏิบัติอันต่อเนื่องซึ่งเป็นการกระทำที่ของผู้จัดการในการวางแผน การจัดองค์การ การชักนำ และการควบคุม

ภาพประกอบที่ 5 แสดงหน้าที่การจัดการองค์การ

บทบาททางการบริหาร (Management Roles)

คือกลุ่มของพฤติกรรมทางการบริหารที่ได้จัดหมวดหมู่ไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้บริหารควรกระทำถ้าเป็นความคาดหวังว่าผู้ที่อยู่ตำแหน่งบริหารหรือผู้จัดการพึงปฏิบัติ Henry Mintzberg ได้ทำการศึกษาวิจัยพบว่าบทบาทของผู้บริหารที่สำคัญมี 10 ประการประกอบด้วย 3 กลุ่มหลักซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างมากทุกบทบาท คือ

1. บทบาทด้านมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal Roles) ได้แก่

- ประธานหรือหัวโขน (Figurehead) เป็นบทบาทในการเป็นตัวแทนขององค์การ เป็นหัวหน้าในการปฏิบัติภารกิจประจำวันตามลักษณะทางสังคม และกฎหมาย เช่น เปิดประชุมต้อนรับลูกค้า ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นการสวมหัวโขนนั่นเอง
- ผู้นำ (Leadership) เป็นบทบาทหน้าที่ต้องรับผิดชอบในการจูงใจและชี้นำได้บังคับบัญชาให้ทำงานอย่างเต็มความสามารถ
- ผู้เชื่อมสัมพันธ์ไมตรี (Liaison) เป็นบทบาทในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับองค์การภายนอก การสร้างเครือข่ายต่าง ๆ สร้างไมตรีจิตอันดีกับบุคคลหรือกลุ่มต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อองค์การ
- ผู้แสวงหาข้อมูลข่าวสาร (Monitor) คือบทบาทในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย และเป็นศูนย์กลางของข่าวสารทั้งภายในและภายนอกองค์การเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาองค์การ
- ผู้กระจายข่าวสาร (Disseminator) เป็นบทบาทในการกระจายเผยแพร่ข่าวสารที่ได้มาทั้งจากภายในและภายนอกให้แก่พนักงานในองค์การ
- โฆษก หรือประชาสัมพันธ์ (Spokesperson) เป็นการให้ข่าวสารข้อมูลกับภายนอกประชาสัมพันธ์องค์การในเรื่องที่เกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน การปฏิบัติงาน และผลการดำเนินงานของกิจการไปสู่ภายนอกตลอดจนการแถลงข่าวสารต่าง ๆ

2. บทบาทด้านข่าวสาร (Information Roles) ได้แก่

- ผู้แสวงหาข้อมูลข่าวสาร (Monitor) คือบทบาทในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย และเป็นศูนย์กลางของข่าวสารทั้งภายในและภายนอกองค์การเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาองค์การ
- ผู้กระจายข่าวสาร (Disseminator) เป็นบทบาทในการกระจายเผยแพร่ข่าวสารที่ได้มาทั้งจากภายในและภายนอกให้แก่พนักงานในองค์การ

- โฆษก หรือประชาสัมพันธ์ (Spokesperson) เป็นการให้ข่าวสารข้อมูลกับภายนอกประชาสัมพันธ์องค์การในเรื่องที่เกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน การปฏิบัติงาน และผลการดำเนินงานของกิจการไปสู่ภายนอกตลอดจนการแถลงข่าวสารต่าง ๆ

3. บทบาทด้านการตัดสินใจ (Decisional Roles) ได้แก่

- ผู้ประกอบการ (Entrepreneur) เป็นบทบาทในการแสวงหาช่องทาง ศึกษาสภาพแวดล้อม และโอกาสในทางธุรกิจ ผู้ประกอบการควรมีคุณสมบัติดังนี้คือ มีความตั้งใจในการทำงาน เป็นผู้ที่ใช้ทรัพยากรที่ตนเองมีอยู่อย่างคุ้มค่า เป็นผู้มุ่งมั่นที่จะให้งานประสบความสำเร็จ

- ผู้จัดการความขัดแย้ง (Disturbance Handler) เป็นบทบาทรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่สำคัญ ๆ หรือไม่คาดคิดมาก่อน ซึ่งองค์การกำลังเผชิญอยู่

- ผู้จัดการทรัพยากร (Resource Allocator) เป็นบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการจัดสรรทรัพยากรทุกชนิดในองค์การ ทั้งทางด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และการเงิน ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจขององค์การ

- ผู้เจรจาต่อรอง (Negotiator) บทบาทในการเป็นตัวแทนขององค์การในการเจรจาต่อรองเรื่องสำคัญเพื่อรักษาผลประโยชน์ที่องค์การควรได้รับการจัดการเป็นกิจกรรมที่สำคัญในทุกระดับขององค์การทักษะทางการบริหารหรือการจัดการ (Managerial Skills) มีความสำคัญต่อผู้บริหารในการดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วง โดยผันแปรไปตามระดับขั้นขององค์การทักษะหรือความถนัด (Skill) คือ ความรู้ความสามารถที่ปฏิบัติ โดย Robert Katz ได้เสนอว่าทักษะที่สำคัญของผู้บริหารมี 3 อย่างคือ

1. ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) คือ ความรู้ความสามารถในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิธีการ กระบวนการและวิธีการปฏิบัติงาน

2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skills) คือความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความพยายามเพื่อให้เกิดความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และการเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงาน

3. ทักษะด้านการประสมแนวความคิด (Conceptual Skills) คือความสามารถในการมองภาพรวมเพื่อที่จะได้ทราบถึงองค์ประกอบของสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น และสามารถนำมาใช้ประโยชน์กับองค์การหรือการบริหารของตนเองได้

ทักษะที่จำเป็นของผู้บริหารหรือผู้จัดการในระดับต่าง ๆ

Matrix ทักษะการจัดการ		Matrix หน้าที่การจัดการ			
		วางแผน	จัด องค์การ	ชักนำ	ควบคุม
1	การใช้อำนาจ		✓	✓	
2	การรับฟัง			✓	✓
3	การประเมินความต่างด้านวัฒนธรรมข้ามชาติ		✓	✓	
4	การงบประมาณ	✓			✓
5	การเลือกรูปแบบผู้นำที่มีประสิทธิผล			✓	
6	การสอนงาน			✓	
7	การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ		✓	✓	
8	การมอบหมายงาน		✓	✓	
9	การออกแบบงานที่มีความจูงใจในงาน		✓	✓	
10	การพัฒนาความไว้วางใจ			✓	
11	การพัฒนาผังการควบคุม	✓			✓
12	การกำหนดวินัย			✓	✓
13	การสัมภาษณ์		✓	✓	
14	การจัดการการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง		✓	✓	✓
15	การจัดการการเปลี่ยนแปลง	✓			✓
16	การเป็นที่ปรึกษา				✓
17	การเจรจาต่อรอง			✓	
18	การป้อนกลับ			✓	✓
19	การศึกษาวัฒนธรรมองค์การ		✓	✓	
20	การลดความตึงเครียด		✓	✓	
21	การกลั่นกรองสภาพแวดล้อม	✓			✓
22	การกำหนดเป้าหมาย	✓			✓
23	การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	✓			

ภาพประกอบที่ 6 แสดง Matrix ระหว่างทักษะการจัดการองค์กรธุรกิจและหน้าที่การจัดการ องค์กรในฐานะระบบ (Organization as System)

องค์กรเป็นระบบที่ประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและทำหน้าที่กันอย่างสอดคล้อง ประสานกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่องค์กรตั้งไว้ร่วมกัน องค์กรเป็นระบบเปิดที่มี ปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมโดยรอบตั้งแต่เริ่มกระบวนการจากการนำ ทรัพยากร เพื่อแปรสภาพออกมาเป็น ผลผลิตในรูปของสินค้าหรือบริการ สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นองค์ประกอบที่สำคัญขององค์กรที่เป็นระบบเปิด ไม่ว่าจะเป็น Supplier ผู้จัดส่ง ทรัพยากรในองค์กรหรือแหล่งของลูกค้า ล้วนมีผลกระทบต่อการทำงานและผลผลิตขององค์กร และนอกจากนี้ในส่วนของภายในองค์กรนั้นก็ต้องมีการจัดการอย่างดีเพื่อให้บรรลุถึงความสำเร็จ ซึ่งการมององค์กรเป็นระบบเปิดนั้น ลูกค้ามีบทบาทสำคัญมาก ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อมบอกให้องค์กรรู้ถึงการ ประกอบกิจการขององค์กรว่าดีหรือไม่อย่างไร

การดำเนินงานขององค์กร

ทรัพยากรและลูกค้าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งขององค์กรในระบบเปิด ในองค์กรที่มีการ ดำเนินงานที่ดีจะต้องมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และลูกค้าได้รับการบริการอย่างดีที่สุด การสร้างคุณค่าเป็น เรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่งถ้าการดำเนินงานขององค์กรสร้างคุณค่าเพิ่มขึ้นจากต้นทุนเดิมของปัจจัยนำเข้าแล้ว องค์กรธุรกิจนั้นก็จะทำกำไรได้ เพราะสามารถขายสินค้าได้ในราคามากกว่าต้นทุนที่ลงไปจากการผลิต หรือถ้าเป็น องค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรก็สามารถสร้างความมั่งคั่งให้กับสังคมนั้นคือ ให้บริการสาธารณูปโภคที่มีค่ามากกว่า ต้นทุนที่ได้ลงไป เช่น การป้องกันไฟในชุมชนเป็นต้น คุณค่าถูกสร้างขึ้นเมื่อทรัพยากรขององค์กรถูกใช้ไปในวิถีทาง ที่ถูกต้อง ทั้งในแง่ของเวลาและ ค่าใช้จ่ายที่ต่ำที่สุดเพื่อสร้างสินค้าและบริการที่มีคุณภาพให้กับลูกค้า

มาตรการในการวัดผลการดำเนินงานว่าองค์กรใดดีที่สุดนั้น มีหลากหลายแตกต่างกันออกไปในด้านลูกค้า องค์กรที่มีผลประกอบการสูงจะวัดที่ความพึงพอใจ และความจงรักภักดีของลูกค้าไปพร้อม ๆ กับส่วนครองตลาด ในด้านของพนักงานจะวัดที่การที่พนักงานทำงานอยู่ในองค์กรระยะยาว การพัฒนาอาชีพของพนักงาน ความพึงพอใจในงาน และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดที่องค์กรส่วนใหญ่มักใช้ในการวัดผลการปฏิบัติงาน โดยรวมขององค์กร ได้แก่ ผลผลิตสัมพัทธ์ productivity ซึ่งเป็นการวัดโดยรวมของผลการดำเนินงาน ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรซึ่งผลผลิตสัมพัทธ์นั้น สามารถวัดได้ทั้งในระดับบุคคลและแต่ละบุคคลหรือ ระดับ กลุ่มและ แม้กระทั่งในภาพรวมในระดับองค์กรอีกด้วย

รูปต่อไปนี้จะแสดงถึงผลสัมฤทธิ์กับประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยประสิทธิผลการดำเนินงาน (Performance effectiveness) จะวัดที่ผลของงานหรือการบรรลุเป้าหมาย ถ้าเราทำงานในฝ่ายผลิตของบริษัท คอมพิวเตอร์ ประสิทธิภาพของการทำงานจะหมายถึงเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ผลิตได้ในแต่ละวัน ทั้งแง่ของปริมาณและ คุณภาพ และส่งผลให้การผลิตของบริษัทเป็นไปตามแผนงาน ซึ่งตอบสนองตามความต้องการของลูกค้าในเรื่องของ การส่งสินค้าได้ตามเวลาที่กำหนด

	<p>มีประสิทธิภาพแต่ไม่มีประสิทธิผล</p> <ul style="list-style-type: none"> ● บรรลุเป้าหมาย ● สูญเสียทรัพยากร 	<p>มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล</p> <ul style="list-style-type: none"> ● บรรลุเป้าหมาย ● ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ● ผลผลิตสูง
<p>สูง</p> <p>การบรรลุเป้าหมาย</p>	<p>ไม่มีทั้งประสิทธิผล และประสิทธิภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ไม่บรรลุเป้าหมาย ● สูญเสียทรัพยากร 	<p>มีประสิทธิภาพแต่ไม่มีประสิทธิผล</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ไม่บรรลุเป้าหมาย ● ไม่สูญเสียทรัพยากร
<p>ต่ำ</p>	<p>การใช้ทรัพยากร</p>	

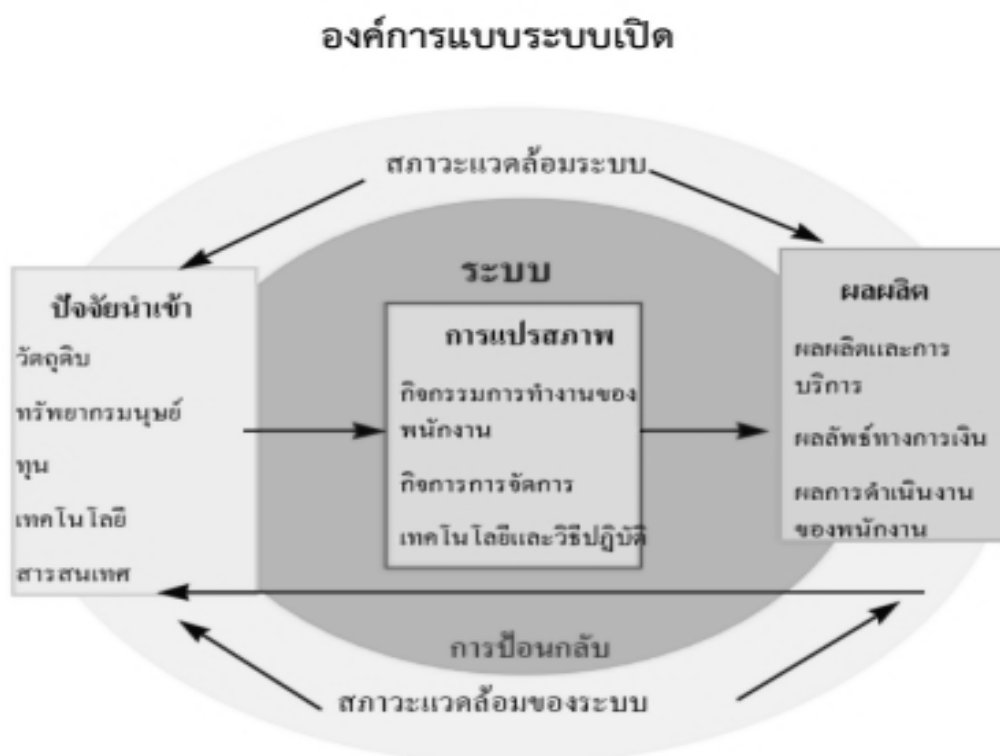
ภาพประกอบที่ 7 แสดงการใช้ทรัพยากร

สำหรับประสิทธิภาพในการทำงาน (Performance efficiency) วัดจากต้นทุนของทรัพยากรที่สอดคล้องกับความสำเร็จตามเป้าหมาย ต้นทุนของค่าแรงมักจะนำมาใช้วัดประสิทธิภาพ นอกจากนั้นแล้วยังมีการใช้เครื่องจักรอุปกรณ์ การบำรุงรักษาและ สิ่งอำนวยความสะดวกรวมทั้งผลตอบแทนจากการลงทุน return on Capital Investment จากตัวอย่างการทำงานในบริษัทคอมพิวเตอร์นั้น การผลิตที่มีประสิทธิภาพที่สุดก็คือ สามารถผลิตได้ในต้นทุนที่ต่ำที่สุดทั้งในแง่ของวัตถุดิบและแรงงาน ถ้าในวันหนึ่งเราผลิตเครื่องคอมพิวเตอร์ได้น้อยกว่าความสามารถของเรา นั่น แสดงให้เห็นว่าผลการทำงานไม่มีประสิทธิภาพ และเช่นเดียวกันถ้าหากเราทำงานผิดพลาดหรือทำให้เกิดการสูญเสียวัตถุดิบก็จะหมายถึงงานที่ไม่มีประสิทธิภาพทำให้ต้นทุนขององค์การสูงขึ้น

ระบบการบริหาร (Managing System)

ระบบ (System) คือกลุ่มของส่วนต่างที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันและมีความเกี่ยวข้องกัน ในลักษณะที่ทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อที่จะกระทำกิจกรรมให้สำเร็จตามที่ต้องการ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ระบบปิด (Closed System) เป็นระบบที่ไม่ได้ผลกระทบจากอิทธิพลของสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งเป็นที่ศนะแบบดั้งเดิม
2. ระบบเปิด (Open System) เป็นระบบที่ได้รับผลกระทบและมีการตอบสนองจากสภาพแวดล้อมที่มีต่อระบบนั้น ๆ

ภาพประกอบที่ 8 ภาพแสดงองค์การแบบระบบปิด

ลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปขององค์การ

ในปัจจุบันองค์การได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้สามารถสรุปได้ดังนี้

- Pre-eminence of technology มีโอกาสใหม่ๆ เกิดขึ้นพร้อมกับการพัฒนาของคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้องค์กรเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินงานและคนก็เปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน
  - Demise of “command-control” โครงสร้างตามลำดับชั้นแบบดั้งเดิมที่มีเจ้านายเป็นผู้สั่งการนั้นก่อให้เกิดความล่าช้าและมีค่าใช้จ่ายสูงในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยการแข่งขันในปัจจุบันนี้
  - Focus on Speed โลกทุกวันนี้ทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทางธุรกิจ ใครงนำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาด ได้ก่อนเป็นคนแรกก็จะได้เปรียบและ ในองค์กรต่าง ๆ เป็นที่คาดหวังกกันว่างานจะต้องเสร็จออกมาอย่างดี และรวดเร็ว
  - Embrace of networking องค์กรเป็นเครือข่ายด้วยการสื่อสารและประสานงานกันแบบ Real time ทั้ง ภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งรวมถึงหุ้นส่วน ผู้รับเหมา คู่ค้าและ ลูกค้า
  - Believe in empowerment การเรียกร้องของระบบเศรษฐกิจใหม่มุ่งเน้นไปที่การมีส่วนร่วมอย่างมาก ของพนักงาน เพื่อแข่งขันในแง่ของความรู้ประสิทธิภาพและความผูกพันของสมาชิกทุกคน
  - Emphasis on teamwork องค์กรในปัจจุบันไม่ค่อยเป็นไปแน่วิ่งแล้ว แต่จะเป็นการเน้นแนวนอนมากกว่า และถูกขับเคลื่อนด้วยการทำงานเป็นทีมที่รวบรวมสติปัญญาในการแก้ไขปัญหาไว้อย่างสร้างสรรค์
  - New workplace experience คนงานรุ่นใหม่ทำให้เกิดความอดทนอดกลั้นน้อยลงในเรื่องระดับสายการ บังคับบัญชา มีความไม่เป็นทางการมากขึ้นและ ให้ความสำคัญใส่ใจกับผลตอบแทนที่เป็นธรรมชาติ ผลงาน มากกว่าสถานภาพและอาวุโส
  - Concern of work Life Balance เมื่อสังคมมีความซับซ้อนมากขึ้น คนงานก็ยิ่งกดดันให้องค์กรต้องให้ความสนใจกับการรักษาสมดุลในเรื่องของงาน และเรื่องส่วนตัวที่มักจะขัดแย้งกันเสมอ มีแรงผลักดันมากมายที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์กร และโดยควบคู่ไปกับการแข่งขันในสภาวะ โลกาภิวัตน์ และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วก็คือ ลูกค้ายุคใหม่เรียกร้องให้ได้สินค้าและบริการที่มี คุณภาพไม่มีที่สิ้นสุด องค์กรใดที่ไม่สามารถตอบสนองเสียงเรียกร้องจากลูกค้าในราคาที่สมเหตุสมผลได้ จะถูกทิ้งให้ต้องดิ้นรนอยู่ในสภาพแวดล้อมของการแข่งขันที่รุนแรงต่อไป แนวคิดเรื่องการบริหารคุณภาพโดยรวม Total Quality Management : TQM เป็นการบริหารจัดการด้วยความมุ่งมั่น ถือเป็นข้อตกลงของทั่วทั้งองค์กรที่จะมุ่ง หน้าปรับปรุงเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าอย่างไม่หยุดยั้ง ในขณะที่ความมุ่งมั่นในเรื่องของคุณภาพนับเป็นจุดขึ้นในการบริหารผลิตภัณฑ์ภัณฑ์ในองค์กรต่าง ๆ
- การบริหารจัดการในสภาวะที่แตกต่างกันและมีการเปลี่ยนแปลง

การจัดการตามสถานะของสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ (contingency perspective and Situation Approach) หมายถึงการที่องค์กรต้องยอมรับและตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความจริงที่ว่า องค์กรแต่ละองค์กรนั้นมีความแตกต่างกัน เผชิญกับสถานะของสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงต้องการวิธีการในการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน

สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงที่สามารถพบได้บ่อย ๆ

- ขนาดขององค์กร ปริมาณของบุคลากรในแต่ละองค์กรมีผลกระทบโดยตรงต่อผู้บริหารหรือผู้จัดการ เมื่อมีบุคลากรมากขึ้นก็จะเกิดปัญหาในแง่ของการประสานงาน
- งานทางด้านเทคนิคที่ทำเป็นประจำ องค์กรที่ต้องใช้เทคโนโลยีเป็นประจำจะมีการจัดองค์การลักษณะเฉพาะของผู้นำและ การควบคุมแตกต่างจากองค์กรที่มุ่งเน้นลูกค้าหรือไม่ใช้เทคโนโลยี
- ความไม่แน่นอนของสภาพแวดล้อม ขึ้นอยู่กับระดับของความไม่แน่นอนนั้น ๆ เช่น การเมือง เทคโนโลยี วัฒนธรรมของสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อกระบวนการจัดการในองค์กร
- ความแตกต่างในแต่ละองค์กร ขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละองค์กรเช่นการเติบโตขององค์กร

กิจกรรมทางการบริหารที่มีประสิทธิผล vs ที่ประสบความสำเร็จ Effective Vs Successful Managerial Activities)

Fred Luthans และเพื่อนร่วมงานได้มีมุมมองในเรื่องของภาระหน้าที่ หรือบทบาทของผู้บริหารที่ต่าง ออกไปโดยตั้งคำถามว่าผู้บริหาร ได้รับการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งเร็วกว่าผู้อื่นในองค์กรได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ต่าง ๆ ดังเช่นผู้บริหารที่ดีที่สุดผู้อื่นกระทำอยู่หรือไม่จากการศึกษาค้นพบว่ากิจกรรมทางการบริหารมี 4 อย่างด้วยกัน

1. Traditional management ได้แก่ การตัดสินใจการวางแผนและการควบคุม
2. Communication ได้แก่ การแลกเปลี่ยนข่าวสารและการทำเอกสารต่าง ๆ
3. Human resource management ได้แก่ การจูงใจการจัดวางระเบียบกฎเกณฑ์การบริหารความขัดแย้งการจัดคนเข้าทำงานและการฝึกอบรม
4. Networking ได้แก่ การเข้าสมาคมการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมืองและการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับบุคคลภายนอกองค์กร

2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญของนักบัญชี

ความหมายของสมรรถนะ มักถูกนิยาม และให้คำจำกัดความแตกต่างกันออกไป ตามความเข้าใจของนักวิชาการที่ศึกษาแต่ละคน นักวิชาการในประเทศไทย แปลคำว่า Competency ไว้แตกต่างกัน เช่น สมรรถนะ จิตความสามารถ หรือศักยภาพ (สุกัญญา, 2548)

ซึ่งมีนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศให้ความหมายไว้อย่างหลากหลาย ทั้งสมรรถนะเป็นคุณลักษณะและ คุณสมบัติที่มีอยู่ในตัวบุคคล ที่แสดงถึงระดับความสามารถที่เกี่ยวข้องกับผลการปฏิบัติงาน สรุปเป็นความหมายของสมรรถนะ ที่ครอบคลุมทั้งคุณลักษณะ พฤติกรรม และระดับความสามารถ สมรรถนะเป็นคุณลักษณะที่บุคลากรในองค์กรจำเป็นต้องมีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ และภารกิจที่รับผิดชอบ ประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติ ที่สามารถส่งผลต่อ ความสำเร็จในการปฏิบัติงานได้ (กรกช, 2548)

สมรรถนะเป็นคุณลักษณะเด่นของบุคคล ซึ่งได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณสมบัติต่าง ๆ อันได้แก่ ค่านิยม จริยธรรม บุคลิกภาพ คุณลักษณะทางกายภาพ และอื่น ๆ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมในการพัฒนาองค์กรได้ (อานนท์, 2547)

สมรรถนะเป็นคุณลักษณะที่มีเฉพาะของบุคคล คือ ด้านความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน การพัฒนาองค์กร และสามารถทำให้งานประสบความสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ (ชลิดา, 2548)

สมรรถนะเป็นกลุ่มของความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) คุณลักษณะของบุคคล (attributes) หรือที่เรียกรวมกันว่า KSAs ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากพฤติกรรมในการทำงาน ที่แสดง ออกมาแต่ละบุคคล ซึ่งสามารถวัดและสังเกตได้ (ณรงค์วิทย์, 2547)

เป็นปัจจัยในการทำงานที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่องค์กร โดยเฉพาะ การเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เพราะสมรรถนะเป็นปัจจัยช่วยพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรเพื่อให้ส่งผลไปสู่การพัฒนาองค์กร ศาสตราจารย์ David C. McClelland (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2548, หน้า 2-3) นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัย Harvard เป็นผู้ริเริ่มแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ โดยพัฒนาแบบทดสอบทางบุคลิกภาพ เพื่อศึกษาว่าบุคคลที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีทัศนคติและนิสัยอย่างไร McClelland ได้ใช้ความรู้ในเรื่องเหล่านี้ ช่วยแก้ไขปัญหาการคัดเลือกบุคคลให้แก่หน่วยงานของรัฐบาล ได้แก่ กระบวนการ คัดเลือกที่เน้น การวัดความถนัดที่ทำให้คนผิวดำและชนกลุ่มน้อยอื่น ไม่ได้รับการคัดเลือก (ซึ่งผิด กฎหมาย) และ ปัญหาผลการทดสอบความถนัดที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานน้อยมาก (ซึ่ง แสดงว่าการ ทดสอบความถนัดไม่สามารถทำนายผลการปฏิบัติงานได้) McClelland ได้เก็บข้อมูล ของกลุ่มผู้ที่มี ผลการปฏิบัติงาน โดดเด่น ไม่ได้มีผลงาน โดดเด่นด้วยการสัมภาษณ์ซึ่งพบว่า สมรรถนะเกี่ยวกับ ความเข้าใจข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน ไม่ใช่การ

ทดสอบด้วยแบบทดสอบความถนัด บทความเรื่อง Testing for Competence Rather Than for Intelligence ของ McClelland ที่ตีพิมพ์ในปี 1973 ได้รับการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางจากนักวิชาการ ทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย McClelland ได้ทำให้สมรรถนะได้รับความสนใจ ศึกษาและใช้กันต่อ ๆ มาจนถึงทุกวันนี้ ทั้งนี้แนวความคิดสมรรถนะ ตามความหมายที่ทางสภาวิชาชีพบัญชี กำหนดตาม มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES) คือความรู้ความสามารถของนักวิชาชีพบัญชีในการ ปฏิบัติหน้าที่ ให้ได้ตามที่มาตรฐานกำหนดไว้และลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมความรู้ความสามารถ เพื่อเพิ่ม ศักยภาพในการปฏิบัติงาน การวัดสมรรถนะ สามารถกระทำได้หลายวิธีเช่น การปฏิบัติงาน จริงในสถานที่ทำงาน การจำลองการปฏิบัติงาน การทดสอบโดยการเขียนตอบอัตโนมัติหรือทดสอบ โดยการ สัมภาษณ์ หรือการวัดผลด้วยตนเอง

ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี (Accountant's Proficiency)

หมายถึง ทักษะความชำนาญพิเศษเฉพาะตัวบุคคลของนักบัญชี และนักวิชาชีพบัญชี ที่ เกิดจากการเรียนรู้และสั่งสมประสบการณ์ทำงาน เป็นเวลาหลายปี ทั้งในด้านความคิดและการ ปฏิบัติเชิงสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการบูรณาการผสมผสานหลักการและทฤษฎี จนเกิดเป็นความ เชี่ยวชาญในวิชาชีพ ฝึกฝนและปฏิบัติงานเป็นนิสัย ตลอดจนถึงการมีเจตคติที่ดีในวิชาชีพ มีความ ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อหน้าที่ซึ่งวิญญูชน กอปรถึงการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพในการนำเสนอ รายงานทางการเงิน และรายงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึง สามารถอธิบายและนำเสนอข้อมูลทางบัญชีการเงินที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ตลอดจนสามารถ สื่อสารให้เข้าใจได้ถึงสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อผู้ใช้ข้อมูลและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายของกิจการ

ดังนั้น ในสภาวะของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และภาพแวดล้อม อื่น ๆ ที่ผลกระทบต่อการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจของบริษัท นักบัญชีจึงต้องมีการปรับกลยุทธ์การ ทำงานในเชิงรุก เพื่อให้เกิดศักยภาพและความสามารถในการทำงานขั้นสูง โดยมีปัจจัยพื้นฐานที่ สำคัญ คือ ความรู้ความสามารถทักษะและประสบการณ์ที่จะหลอมรวมกันเกิดเป็นความเชี่ยวชาญ ในวิชาชีพ ซึ่งจะนำไปสู่ การจัดทำรายงานทางการเงินที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสำหรับ นำไปใช้เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารและผู้ใช้อื่น ๆ ในกิจกรรมการวางแผน การควบคุม การ ตัดสินใจและการกำหนดนโยบายต่าง ๆ เป็นต้น จึงกล่าวได้ว่างานบัญชีคือ งานที่ต้องใช้ทักษะ เฉพาะด้านในการรวบรวม บันทึกจำแนกข้อมูล และทำสรุปให้อยู่ในรูปของรายงานทางการเงิน ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพบัญชีที่สำคัญ ประกอบด้วยทักษะวิชาชีพ (Professional Skills) ประสบการณ์ทำงาน (Experience) ความรู้ (Knowledge) และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง(Continuous

Learning) (Vijitlakakan, 2006) การมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพบัญชี จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยให้การปฏิบัติสำเร็จผลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และสร้างเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพต่อไป สอดคล้องกับเจริญ ดวงสุวรรณ. (2560). ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นมืออาชีพของสาคชำนาญพิเศษเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนในอนาคต พบว่า ผู้พิพากษาในศาลชำนาญพิเศษต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สามารถตัดสินใจได้อย่างเป็นธรรมและมีมาตรฐานสากล สามารถวางบรรทัดฐานให้สังคมยอมรับอย่างถูกต้องเหมาะสม อันส่งผลต่อ ภาพลักษณ์ที่ดีของศาลชำนาญพิเศษทำให้สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ ประชาชนในประเทศและประชาคมอาเซียนโดยรวม

ประสิทธิภาพการทำงาน (Work Efficiency) เป็นลักษณะการปฏิบัติงานอย่างตั้งใจและเต็มความสามารถ โดยก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร และสิ้นเปลืองทรัพยากร ในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด (Luksana, 2004) จึงกล่าวได้ว่าประสิทธิภาพการทำงาน คือ ผลงานที่สะท้อนถึงการใช้ความรู้ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในวิชาชีพบัญชีเฉพาะด้านปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยมีการใช้ทรัพยากรและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เป็นต้นทุนน้อยที่สุด ตลอดจนผลงานนั้นสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล เพื่อการตัดสินใจในกิจกรรมทางธุรกิจ ทันท่วงเวลาในสภาวะของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันอย่างรุนแรง จึงกล่าวได้ว่าข้อมูลบัญชีเป็นเครื่องมือในการบริหารที่มีความสำคัญสำหรับผู้บริหารต้องใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น นักบัญชีต้องสรุปผลให้อยู่ในรูปของหน่วยเงินตราที่สามารถวัดค่าและประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรได้โดยข้อมูลดังกล่าวสะท้อนถึงลักษณะเชิงคุณภาพ ของงบการเงิน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชีมีความเชื่อมั่น ยอมรับ และมีความมั่นใจเมื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินงานหรือกิจการทางธุรกิจ ทั้งนี้เพื่อให้งานบัญชีสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างมีคุณภาพ นักบัญชีจะต้องตระหนักและมุ่งมั่นกับการปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ด้วยความประหยัด (Economy) ความรวดเร็วทันตามกำหนดเวลา (Speed and Timely) และความมีคุณภาพ (Quality) (Pakdeewut, 2007)

นักบัญชีบริษัท (Accountants of Company) คือ ทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญต่อองค์กรในฐานะผู้ที่ทำหน้าที่จัดเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก แล้วทำสรุปข้อมูลเป็นงบการเงิน ประกอบด้วย งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งงบการเงินดังกล่าว จะต้องมียุทธศาสตร์เชิงคุณภาพที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ ความเข้าใจได้ (Understandability) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) ความเชื่อถือได้ (Reliability) และการเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) (Hirunratsamee, 2012) ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความ

เชี่ยวชาญในวิชาชีพบัญชีด้านทักษะวิชาชีพ ด้านประสบการณ์ทำงาน ด้านความรู้ และด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จึงเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิบัติงานที่จะส่งผลต่อการมีงานทางการเงินที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บการเงินได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการได้รับการยอมรับในศักยภาพแห่งวิชาชีพการบัญชีต่อไปจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น

ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการสร้างความเชี่ยวชาญในวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานทางการบัญชีที่มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับอันนำไปสู่การมีศักยภาพของนักบัญชีที่สูงขึ้นต่อไป

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี

ความเชี่ยวชาญด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี (Integrating Principles and Theories)

หมายถึง กระบวนการจัดการประสบการณ์การปฏิบัติงานตามความสนใจ และความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความรู้ เจตคติและการกระทำที่เหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจของผู้ปฏิบัติงานอย่างแท้จริง ตอบสนองต่อคุณค่าในการดำรงชีวิตของผู้ปฏิบัติงานโดยเชื่อมโยงเนื้อหาสาระของศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันให้ผู้ปฏิบัติงานเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สอดคล้องกับงานบริการการศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, (2551) ที่ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning Management) หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความสนใจ ความสามารถ โดยเชื่อมโยงเนื้อหาสาระของศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สามารถนำความรู้ ทักษะและ เจตคติไปสร้างงาน แก้ปัญหาและใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง ดังนั้นการที่นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญสามารถนำความรู้สู่การปฏิบัติได้นั้นถือเป็นสิ่งที่ดีมาก และยังสอดคล้องกับแนวความคิดของซันซัย อธิเกียรติ และธนารักษ์ สารเดือนแก้ว (2559) ที่พบว่าการเรียนรู้แบบบูรณาการ คือ การจัดการเรียนรู้โดยการนำสาระที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน นำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในลักษณะที่เป็นองค์รวม และสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นการให้ความสำคัญระหว่างองค์ความรู้ที่ศึกษากับการนำไปปฏิบัติจริง เป็นการนำความรู้ไปแก้ปัญหาในสถานการณ์จริงทำให้เกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยงความคิดรวบยอดของศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ทำให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of learning) ของศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมองเห็นประโยชน์ของสิ่งที่เรียนและนำไปใช้จริงได้ ช่วยลดความซ้ำซ้อนของประเด็นต่าง ๆ ในการทำงานจึงทำให้ลดเวลาในการเรียนรู้

ในงานบางอย่างลงได้ แล้วไปเพิ่มเวลาให้งานใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อจะตอบสนองต่อความสามารถในหลาย ๆ ด้านของผู้ปฏิบัติงานช่วยสร้างความรู้ ทักษะและเจตคติ “แบบพหุปัญญา” (Multiple intelligence) ซึ่งจะสอดคล้องกับทฤษฎีพหุปัญญา ” (Theory of Multiple Intelligences) ของศาสตราจารย์โฮวาร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Gardner) โดยความรู้ความสามารถ ความฉลาด 8 ด้านที่นำมาบูรณาการผสมผสานกับรูปแบบการเรียนรู้ทฤษฎีเพื่อเป็นการสร้างความเชี่ยวชาญในแต่ละด้านโดยผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ความฉลาดด้านภาษา ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้านดนตรี ด้านร่างกาย ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเข้าใจตนเอง และด้านรู้จักธรรมชาติ ช่วยเสริมสร้างในการหาแนวทางที่สามารถแก้ปัญหาที่ซับซ้อนเชิงลึกได้

แนวคิดการบูรณาการ คำว่า “บูรณาการ” (Integration) แปลว่าการรวมสิ่งต่าง ๆ ไว้ด้วยกันเพื่อให้เกิดการ เชื่อมโยงอย่างใกล้ชิด หรือทำให้เป็นส่วนหนึ่งของแนวคิดหรือระบบ (Collins Cobuild English Language Dictionary, 1990) คำว่าบูรณาเกี่ยวข้องกับหลายมิติ คือ ปัจเจกบุคคล เทคโนโลยี องค์กรระหว่างบุคคล และสารสนเทศ โดยที่แนวคิดหลักของการบูรณาการ คือ เชื่อม โยง (Connection) และความ สอดคล้องกัน (Alignment) (Barkley, 2006) พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต, 2540) ได้แปลคำว่า Integration ว่าหมายถึง “การทำให้ สมบูรณ์” โดยมองว่าสภาวะการบูรณาการ เป็นการพิจารณาสรรพสิ่งในลักษณะองค์รวม (Holistic View) ซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อมีปัจจัย 3 ประการ คือ 1) หน่วยย่อยหรือองค์ประกอบ 2) ความสัมพันธ์ของหน่วยย่อยซึ่งเชื่อมโยงอิงอาศัยซึ่งกันและกัน 3) ความครบถ้วนเต็มบริบูรณ์ที่เกิดจากการรวมตัวกันของหน่วยย่อยอย่างประสาน สัมพันธ์และกลมกลืนกันอย่างสมดุล ดังนั้น สภาวะที่ต้องการ (Desired State) ของการบูรณาการตามแนวคิดของพระธรรม ปิฎก คือ ความพอดีและความสมดุลขององค์รวมภายหลังจากการรวมตัว ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ 2 ประการ คือ ประการที่ 1) เมื่อเป็นองค์รวมแล้ว องค์รวมนั้นจะต้องมีชีวิตชีวาหรือดำเนินไปได้ด้วยดี และประการที่ 2 องค์รวมนั้นเกิดมีภาวะและคุณสมบัติของตนเอง ที่แตกต่างหากจากภาวะและ คุณสมบัติขององค์ประกอบ หรือหน่วยย่อยทั้งหลาย แนวคิดของการบูรณาการจะอิงกับทฤษฎีระบบ (Systems Theory) ซึ่งว่าด้วยระบบที่ ประกอบด้วยส่วนย่อยต่าง ๆ ที่ทำงานด้วยกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน เมื่อระบบได้รับการกำหนดแล้ว การวิเคราะห์หน้าที่เพื่อจะแบ่งระบบทั้งหมดเป็นส่วนย่อย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะทำความเข้าใจ สร้างและจัดการกับระบบการบูรณาการ โดยนำส่วนย่อย ๆ กลับมารวมใหม่อีกครั้งเพื่อ สร้างให้เกิดตัวแบบของผลการดำเนินงานที่มีความสอดคล้องกัน (Alignment) (Barkley, 2006)

2.7 แนวคิดเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ

ความเชี่ยวชาญด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ (Professional Judgment)

หมายถึง กระบวนการคิดวิเคราะห์ พิจารณา โดยอาศัยการจัดการจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเชิงวิชาชีพ ตามความสนใจ และความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความรู้ เจตคติ และการกระทำที่เหมาะสมกับความเป็นผู้เชี่ยวชาญเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพ ที่ใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับความมีสาระสำคัญ ความเสี่ยง ตามลักษณะ ระยะเวลาขอบเขตของวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี โดยอาศัยข้อเท็จจริง ในการรวบรวมข้อมูล หลักฐานที่เพียงพอและเหมาะสมที่ใช้ประกอบการบันทึกการการค้า และตามเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจริง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยรวมตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจการและ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่มีประโยชน์ ในการประเมินความสมเหตุสมผลของ ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของธุรกิจ ด้วยความระมัดระวัง และรอบคอบเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี สอดคล้องกับเจริณู ดวงสุวรรณ. (2560). ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นมืออาชีพของสาคชำนัญพิเศษเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนในอนาคต พบว่า ผู้พิพากษาในสาคชำนัญพิเศษต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจได้อย่างเป็นธรรมและมีมาตรฐานสากล สามารถวาง บรรทัดฐานให้สังคมยอมรับอย่างถูกต้องเหมาะสม อันส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีของสาคชำนัญพิเศษทำให้สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ ประชาชนในประเทศและประชาคมอาเซียนโดยรวม

2.8 แนวคิดเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล

ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล (Explanation and Presentation)

หมายถึง การสื่อสารเพื่อนำเสนอข้อมูลความรู้ความคิดเห็นหรือความต้องการไปสู่ ผู้รับสารโดยใช้เทคนิคหรือวิธีการต่าง ๆ อันจะทำให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของการนำเสนอ โดยสามารถถ่ายทอดความรู้ความคิดได้ตรงความต้องการอย่างครบถ้วน กระชับ ชัดเจน และสามารถเข้าใจได้อย่างตรงกันระหว่างผู้ส่งสาร และผู้รับสาร สอดคล้องกับแนวความคิดของกัทเลียา ศิริภัทรา กูร แสนหลวง (2560) ที่เสนอแนะว่าควรจัดให้มีรูปแบบการนำเสนอที่ง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน หรือยุ่งยาก ซึ่งสามารถจัดรูปแบบของการนำเสนอในที่ประชุม สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. การนำเสนอเพื่อแจ้งให้ทราบ เป็นการสื่อสารชี้แจงให้ข้อมูลให้ผู้รับสารได้ทราบหรือรายงาน ความคืบหน้าเรื่องนโยบาย แผนงาน ผลการศึกษาและวิธีการดำเนินงาน เช่น การนำเสนอ

ชี้แจงให้ทราบผลสรุปการศึกษาวิเคราะห์แผนงานที่ผ่านมา ซึ่งในการเสนอรายงานทางการเงินส่วนใหญ่มักจะเป็นสรุปผลงานที่ผ่านมา เพื่อแจ้งให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของแต่ละช่วงเวลา

2. การนำเสนอเพื่อขอความเห็นชอบ การนำเสนอความคืบหน้าปัญหาและอุปสรรคของโครงการในปัจจุบันนำเสนอเพื่อขอความเห็นชอบ เป็นการนำเสนอเรื่องที่ได้มีการจัดดำเนินเป็นขั้นตอนแล้ว ส่งเรื่องเสนอคณะกรรมการ หรือที่ประชุมผู้บริหารระดับสูงเพื่อขอความเห็นชอบ ซึ่งในที่ประชุมอาจให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต คำแนะนำเพิ่มเติม เช่น ทีมที่ปรึกษาฝ่ายโครงการได้ศึกษาความเป็นไปได้ความคุ้มค่าที่จะลงทุนสร้างโรงงานผลิตกระดาษเพิ่มขึ้น คณะกรรมการจึงได้นำผลการศึกษาดังกล่าวเข้าที่ประชุมเพื่อขอความเห็นชอบและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม เพื่อนำไปสู่การอนุมัติโครงการในขั้นต่อไป

3. การนำเสนอเพื่อพิจารณา เป็นการนำเสนอที่ให้ข้อมูลไว้เป็นส่วนหนึ่งของทางเลือก ซึ่งอาจเป็นแผนงานธุรกิจ ยุทธศาสตร์ขององค์กรหรือแผนงานที่จะทำต่อไปในอนาคตให้ผู้บริหารระดับสูงได้พิจารณา เพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงใช้เพื่อเตรียมในการตัดสินใจนอกจากนี้ การนำเสนอประเภทนี้บางครั้งอาจต้องใช้กลยุทธ์วิธีนำเสนอชักชวน โน้มน้าวจิตใจ ให้เห็นคุณประโยชน์ โดยเฉพาะใช้ในการนำเสนอขายสินค้า/บริการให้กับคณะกรรมการพิจารณาของลูกค้าให้เห็นลักษณะ จุดเด่นและคุณประโยชน์ของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ลูกค้าได้รับ ซึ่งลูกค้าก็จะได้นำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจเลือกผู้ขายหรือผู้ให้บริการ

4. การนำเสนอเพื่อตัดสินใจหรืออนุมัติเป็นการนำเสนอที่ต้องเตรียมข้อมูลอย่างรอบคอบ โดยอาจต้องใช้ความเชี่ยวชาญความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ เช่น Financial Analysis ที่มีการเปรียบเทียบอัตราส่วนที่สำคัญทางการเงิน ได้แก่ สภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้ อัตราวัดประสิทธิภาพการใช้สินทรัพย์ หรืออัตราผลตอบแทนจากการลงทุน รวมถึงการใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ธุรกิจ เช่น SWOT analysis ที่วิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และปัญหาอุปสรรคของกิจการ และการใช้เครื่องมือ Five Force Model ในการวิเคราะห์แรงกดดันทางทั้ง 5 ด้านที่มีผลต่อสภาพแวดล้อมทางการแข่งขัน พร้อมทั้งเสนอแผนทางเลือกหรือกลยุทธ์ให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจหรืออนุมัติได้ทันที เพื่อพิจารณา ขอความเห็นชอบ และอาจจบท้ายด้วยการอนุมัติตัดสินใจทั้งหมดนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่เราต้องการนำเสนอจึงอาจประกอบด้วยหลายรูปแบบได้

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กนกวรรณ จิตรกุล (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่องคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักบัญชีจากมุมมองของผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรม 304 จังหวัดปราจีนบุรี ใช้มาตรฐาน การศึกษาวิชาชีพบัญชีระหว่างประเทศ เป็นเกณฑ์อ้างอิงคุณลักษณะของนักบัญชี โดยใช้แบบสอบถามรวบรวมจากสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรม 304 จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 193 ราย ผลการศึกษาพบว่า ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าทำงาน ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะทางส่วนบุคคล ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจและลักษณะด้านคุณค่าและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพมีความพึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

กรรณิการ์ ลำลือ (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่องคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ ศึกษาโดยใช้วิธีเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 387 ราย พบว่า คุณสมบัติของนักบัญชีในทักษะทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าทำงาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการพึงประสงค์ในระดับมาก ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์มากที่สุด ได้แก่มีความซื่อสัตย์สุจริตและรู้จักรักษาความลับของกิจการการเปรียบเทียบคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการจำแนกตามรูปแบบกิจการทุนจดทะเบียนและยอดขายพบว่าสถานประกอบการต้องการนักบัญชีที่มีคุณสมบัติแตกต่างกัน

จิระศักดิ์ ชัดสงคราม (2557) ได้ศึกษาคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจากมุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 378 ราย พบว่า คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมและทัศนคติทางวิชาชีพ เป็นที่พึงประสงค์ผู้ประกอบการมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ คุณลักษณะตามกรอบข้อตกลงร่วมกันในสาขาการบัญชีของอาเซียน ด้านประสบการณ์และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องด้านวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้และความสามารถทางการบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้องค์กรและธุรกิจ และด้านความรู้ภาษาต่างประเทศการใช้ภาษาอังกฤษ

กัณฑ์นิษัฏ์ หาญวงษา (2549) ได้ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากผู้บริหารสำนักงาน จำนวน 260 ราย พบว่า ผู้บริหารสำนักงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2547 อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความรู้ทางด้านการบัญชี และผู้บริหารสำนักงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมี คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ และอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านทักษะวิชาชีพทางการบัญชี เช่น ผู้ทำบัญชีต้องมีความสามารถในการแปลความหมายของข้อมูลทางการบัญชีได้อย่างถูกต้อง และศึกษาโปรแกรมทางการบัญชีอยู่เสมอเพื่อการประยุกต์ใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีสารสนเทศ และความสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการทำงานได้เป็นอย่างดีผู้บริหารสำนักงานที่มีขนาดของสำนักงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2547 ด้านความรู้ทางบัญชี และด้านทักษะวิชาชีพทางการบัญชี ไม่แตกต่างกัน

นุชจรี พันธุ์สกุล (2554) ได้ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่สถานประกอบการต้องการในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบริษัทที่ประกอบกิจการอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน จำนวน 75 ราย พบว่า ต้องการผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี และมีความสามารถทางด้านบัญชีบริหาร มีความรู้ความสามารถด้านภาษี ข้อกำหนดศุลกากร กฎหมายที่เกี่ยวข้อง สามารถฟังและพูดภาษาต่างประเทศได้ และมีความสามารถในการแก้ปัญหา ตัดสินใจได้ด้วยตนเองความสามารถทางกระบวนการปฏิบัติพบว่า ต้องการผู้ที่มีความสามารถในการใช้ เครื่องมือ อุปกรณ์สำนักงานในการปฏิบัติงาน คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ซอฟต์แวร์ ประยุกต์ช่วยในการปฏิบัติงาน มีการวิเคราะห์รายการและเหตุการณ์ และนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความ ต้องการของผู้บริหาร คุณสมบัติด้านจรรยาบรรณ คุณลักษณะทางจิตใจ พบว่า ต้องการในเรื่องความ โปร่งใส ความเป็น อิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต การปฏิบัติงานโดยตรงไปตรงมา ไม่คดโกง ไม่นำ 34 ข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กรไปเปิดเผย และไม่ทิ้งงานที่ได้รับมอบหมาย และมีความ ต้องการ ปฏิบัติงานใหม่ ๆ ที่ได้รับมอบหมายข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชี ในส่วนของ สถานศึกษาควรเน้นเนื้อหา ในเรื่องที่จะนำไปปฏิบัติในการทำงานจริงด้านสถานประกอบการเอง ต้องให้ความสำคัญและสนับสนุน ในเรื่อง ความรู้ทางการบัญชี และข้อกำหนดต่าง ๆ และนักบัญชีเองควรมีการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ ต้องให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมพัฒนาความรู้ ทักษะต่าง ๆ

กานต์ชุตดา นารณกรกิจ (2551) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของสถานประกอบการ โดยวัตถุประสงค์และเลือกจังหวัดกรุงเทพมหานครเป็น เขตพื้นที่ในการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยรวบรวมข้อมูลจากสถานประกอบการหรือ ผู้บริหารของสถานประกอบการ ผลการศึกษาพบว่า สถานประกอบการมีความคิดเห็นด้ยเกี่ยวกับการมีคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นด้าน อยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านความรู้ทางบัญชีทั่วไป เช่น นักบัญชีควรมีความรู้ความสามารถ ด้านระบบบัญชี ด้านภาษีอากร และด้านการตรวจสอบ ส่วนคุณลักษณะด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ เช่น มีความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี เพื่อเป็นเครื่องมือในการ ทำงานได้เป็นอย่างดี ต้องสามารถใช้ Microsoft office ในการจัดทำรายงานทางบัญชี นำเสนอส่ง ข้อมูลต่าง ๆ ให้กับฝ่ายบริหาร ได้อย่างสะดวกถูกต้องรวดเร็วในการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ โดยที่ นักบัญชีควรมีความรู้ทางด้านภาษา เช่น พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษได้ และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ในการใช้ภาษาอื่น ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ และศักยภาพของนักบัญชี นอกจากนี้ นัก บัญชีต้องจัดทำบัญชีด้วยข้อมูลที่เป็นจริงทุกรายการ และต้องรักษาความลับของหน่วยงานไม่ เปิดเผยแก่บุคคลภายนอก ส่วนด้านความรู้และทักษะในวิชาชีพ เช่น นักบัญชีต้องมีความสามารถ ออกแบบระบบบัญชีได้ง่ายไม่ซับซ้อน และสามารถบันทึกข้อมูลในการจัดทำรายงานและนำเสนอ ข้อมูลทางบัญชีและการเงิน โดยใช้โปรแกรมทางการบัญชีได้อย่างเชี่ยวชาญ

ขวัญชัย ชมศิริ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้สอบ บัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านส่วนบุคคลและปัจจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีอยู่ใน ระดับมากที่สุด ส่วนปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ปัจจัยด้านความผูกพันกับองค์กรและ ปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า 1) ปัจจัยด้านส่วนบุคคล ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านความผูกพันกับองค์กร ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและด้าน มนุษย์สัมพันธ์มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการทำงานด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ 2) ปัจจัยด้านส่วนบุคคล ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านความผูกพันกับองค์กร ด้าน จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและด้านมนุษยสัมพันธ์มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการทำงานด้าน การจัดทำทราฟฟิคเกอร์ 3) ปัจจัยด้านส่วนบุคคล ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านความผูกพันกับ องค์กร ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี และด้านมนุษยสัมพันธ์มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการ ทำงานด้านกระบวนการปฏิบัติงาน 4) ปัจจัยด้านส่วนบุคคล มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการ ทำงานด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย

จิตรนาถ สุขสวัสดิ์ (2559) ได้ศึกษาสมรรถนะของนักบัญชีในความต้องการของผู้ประกอบการในเขตภาคตะวันออก โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารในเขตภาคตะวันออกจำนวน 400 ราย พบว่าผู้ประกอบการ เจ้าของกิจการหรือผู้บริหาร ให้ความสำคัญกับทักษะของนักบัญชีทั้ง 4 ด้าน โดยมีระดับความคิดเห็นปานกลาง ถึงมาก โดยมีความต้องการนักบัญชีในทักษะด้านคำนวณ จรรยาบรรณและทัศนคติทางวิชาชีพ มากที่สุด มีคะแนน เฉลี่ย 3.63 โดยส่วนใหญ่ต้องการนักบัญชีที่มีความซื่อสัตย์ ใส่ใจ และรักษาความลับไม่นำข้อมูล บริษัทไปเปิดเผย อาจเนื่องจากนักบัญชีเป็นผู้รู้ความเคลื่อนไหวทางการเงินของธุรกิจ จึงต้องมีความซื่อสัตย์ มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพของตนเอง โดยไม่เปิดเผยข้อมูลทางการเงินขององค์กรต่อคู่แข่ง หรือนักคิดอื่นที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง รองลงมาเป็นทักษะทางด้านวิชาชีพ ทักษะด้านความรู้ และ ประสิทธิภาพ และการพัฒนาตามลำดับ อายุงานในบริษัทของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต่างกัน มีผลต่อ ความต้องการสมรรถนะของนักบัญชีที่แตกต่างกัน ส่วนสมรรถนะของนักบัญชีแยกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน ปัจจัยทางด้านองค์กร ด้านประเภทธุรกิจ รูปแบบธุรกิจ จำนวนพนักงานในองค์กร ที่แตกต่างกัน มีผลต่อสมรรถนะของนักบัญชีที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จิระศักดิ์ ชัดสงคราม (2557) ได้ศึกษาคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจากมุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 378 ราย พบว่า คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมและทัศนคติทางวิชาชีพ เป็นที่พึงประสงค์ผู้ประกอบการ มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ คุณลักษณะตามกรอบข้อตกลงร่วมกันในสาขาการบัญชีของอาเซียน ด้านประสิทธิภาพและการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องด้านวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้และความสามารถทางการบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้องค์กรและธุรกิจ และด้านความรู้ภาษาต่างประเทศการใช้ภาษาอังกฤษ

เฉลิมขวัญ คุรุบุญยงค์ (2556) ได้ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับอุตสาหกรรมญี่ปุ่นในประเทศไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการเก็บแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 300 ราย เลือกรูปแบบอุตสาหกรรมญี่ปุ่น โดยเล็งเห็น ถึงความสำคัญของบริษัทญี่ปุ่น เนื่องจากมีจำนวนมากที่สุด พบว่าสถานประกอบการต้องการนักบัญชีที่มีจรรยาบรรณทางการบัญชี โดยเฉพาะเรื่องของความเที่ยงธรรมและความสุจริต และต้องการนักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถทางการบัญชี โดยเฉพาะด้านบัญชีการเงิน ส่วนเรื่องของภาษาอังกฤษเห็นว่าพนักงานบัญชีถึงแม้ว่าทางด้านบัญชี แต่ควรมีทักษะด้านภาษาอังกฤษด้วย เพื่อประโยชน์ในการอ่านเอกสารหรืออธิบายและนำเสนอรายงานที่เกี่ยวข้อง กับภาษาอังกฤษ

ณัฐชา วัฒนวิไล และจุฑามาน สิทธิผลวนิชกุล (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพวิชาชีพบัญชีไทยเมื่อเปิดเสรีทางเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งผลการศึกษาพบว่าเมื่อเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ นักบัญชีไทยจะต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีศักยภาพครบถ้วนทั้งความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพ ความสามารถในการสื่อสาร คุณธรรม จรรยาบรรณ ทักษะคิดที่ดีในการปฏิบัติงาน การพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องอย่างไม่จบสิ้น ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในวิชาชีพบัญชี โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นสภาวิชาชีพบัญชี สมาคมวิชาชีพบัญชี สถาบันการศึกษาที่สอนวิชาการบัญชี หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชนจะต้องตระหนักถึงประโยชน์และความจำเป็นในการก้าวไปเป็นนักบัญชีมืออาชีพ พระระดับสากลที่สามารถแข่งขันกับนักวิชาชีพบัญชีนานาชาติได้ และต้องผลักดันความเจริญก้าวหน้าให้กับวิชาชีพบัญชีไทยเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์การเปิดเสรีการค้าบริการสาขาการบัญชีและการเคลื่อนย้ายบุคลากรเชี่ยวชาญวิชาชีพบัญชี

ต่อลาภ สุขพันธ์ (2546) ได้ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากสถานประกอบการในจังหวัดลำปางที่มีการจดทะเบียนการค้ากับสำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัดลำปาง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 311 ราย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงร้อยละ 49 เป็นเพศชายร้อยละ 37.6 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี โดยมีขนาดของสินทรัพย์ 1-5 ล้านบาท และพบว่าคุณสมบัติด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องใช้สำนักงาน เป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์มากที่สุด ส่วนด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ ด้านการเขียนภาษาอังกฤษเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์มากที่สุด ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ การไม่ละทิ้งการงานเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์มากที่สุด

นฤมล สุมรรคา (2554) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากประชากรกลุ่มตัวอย่างบุคลากรทางบัญชีของสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี จำนวน 326 แห่ง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผลการศึกษาพบว่าบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง เพศที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพศและอายุที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ส่วนประสบการณ์ในการทำงานบัญชีมีผลต่อความพร้อมด้านกฎหมายและด้านภาษี ความแตกต่างด้านวุฒิการศึกษามีผลต่อความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทั้ง 4 ด้าน ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านวิชาชีพบัญชีและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

พงศ์ศิริภพ ทองดีวิสูตรเกตุ (2555) ศึกษาสมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชี มุมมองผู้บริหารสายงานบัญชีในเขตการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสายบัญชีที่ทำงานในสถานประกอบการพื้นที่เขตการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจำนวน 358 ราย เป็นการวิเคราะห์เชิงสำรวจ พบว่าสมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่คาดหวังของผู้บริหารให้ความสำคัญเป็น 5 อันดับแรกคือ ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางองค์กรและการจัดการ ความรู้เกี่ยวกับองค์กรและธุรกิจ และความรู้ด้านการบัญชีและการเงิน สมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชีความรู้ด้านการใช้งานระบบสารสนเทศ มีความสำคัญอันดับหนึ่ง

พิมพ์ผกา แก้วดี (2561) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะนักวิชาชีพบัญชีที่ผู้ประกอบการต้องการตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องการนักวิชาชีพบัญชี ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ด้านความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านค่านิยม ทักษะคิด ทางวิชาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะนักวิชาชีพบัญชีที่ผู้ประกอบการต้องการตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ด้านเพศ ด้านระดับการศึกษา ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ด้านรูปแบบของกิจการ ด้านลักษณะของกิจการ ด้านระยะเวลาดำเนินงาน ด้านสัญชาติของผู้ถือหุ้น และด้านขนาดของกิจการไม่มีผลต่อทักษะนักวิชาชีพบัญชีที่ผู้ประกอบการต้องการตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ

กันทิลา แสนคาดี (2557) ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะของนักบัญชีตามทัศนะของผู้บริหารสหกรณ์การเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ตามแนวคิดเรื่องทักษะทางวิชาชีพ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ จากการทบทวนวรรณกรรม งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าส่วนใหญ่ผู้ประกอบการต้องการนักวิชาชีพบัญชีที่มีความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค ทักษะ ทางวิชาชีพและค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะนักวิชาชีพบัญชีที่ผู้ประกอบการต้องการตามมาตรฐาน การศึกษาระหว่างประเทศ กรณีศึกษา : วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา

สรศักดิ์ ธนนไชย (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าพนักงานบัญชีในกิจการมีทักษะทางวิชาชีพโดยรวมในระดับมาก โดยมีความเห็นต่อทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงานอยู่ในระดับมาก ส่วนทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ

อยู่ในระดับปานกลางสำหรับทักษะย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของแต่ละทักษะทางวิชาชีพของพนักงาน บัญชีในกิจการ ประกอบด้วย ด้านทักษะทางปัญญา คือ มีความสามารถตัดสินใจใช้แหล่งข้อมูลต่าง ๆ (ระดับมาก) ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน คือ มีความชำนาญด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ (ระดับมาก) และมีความสามารถจัดทำรายงาน ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของ กฎหมาย (ระดับมาก) ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล คือ มีความสามารถจัดลำดับทรัพยากร ที่จำกัด (ระดับมาก) ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร คือ มีความสามารถทำ งานเป็นทีม (ระดับมาก) แล้วด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ คือ มี ความสามารถตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี (ระดับมาก)

วิชชุดา เวชกุล (2553) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้ว่าจ้างที่มีคุณลักษณะของนักบัญชี ของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล จาก บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวนทั้งหมด 477 บริษัท พบว่า ผู้ว่า จ้างมีความคาดหวังต่อคุณลักษณะของนักบัญชีในเรื่องค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติ มากที่สุด โดย 3 อันดับแรก คือเรื่องความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานอย่างมี คุณธรรม เที่ยงธรรมและซื่อสัตย์สุจริตมากที่สุด ความรับผิดชอบต่อองค์กรและการรักษา ความลับ และความรับผิดชอบในงานของตนไม่ละทิ้งงานโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร รองลงมาคือทักษะนัก บัญชีมืออาชีพและ โปรแกรมการศึกษาวิชาชีพบัญชี โดยผู้ว่าจ้างมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก และจากการทดสอบ จากสมมติฐานพบว่า ผู้ว่าจ้างที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงานใน ตำแหน่งปัจจุบัน ระดับการศึกษา ประเภทธุรกิจแตกต่างกันมีความคาดหวังต่อคุณลักษณะของนัก บัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยไม่แตกต่างกัน

วิภาพร ทิมบำรุง (2558) ศึกษาสมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่คาดหวังของผู้บริหาร ในสายงานบัญชีและการเงินในบริษัทมหาชน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล จาก สถานประกอบการประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 234 แห่ง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ พบว่า สมรรถนะ ทางวิชาชีพของนักบัญชีที่คาดหวังของผู้บริหารให้ความสำคัญเป็น 5 อันดับแรกคือ ทักษะทาง วิชาการเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ ความรู้ทั่วไป ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะการ ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (ด้านการนำเสนอ) ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (ด้านการทำงาน) สมรรถนะ ทางวิชาชีพของนักบัญชีที่คาดหวังในบริษัทมหาชนในมุมมองของผู้บริหารที่สร้างขึ้นนี้สอดคล้อง กับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี

งานวิจัยต่างประเทศ

Baker et al. (2000) พบว่าทักษะของนักบัญชีที่ผู้ประกอบการคาดหวัง คือทักษะในการสื่อสารในองค์กร การคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหา ความเป็นมืออาชีพ และการทำงานเป็นทีม จาก การทบทวนแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาข้างต้นงานวิจัย ส่วนใหญ่ใช้ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศเป็นตัววัดการเป็นนักวิชาชีพบัญชีที่ดีตามความ ต้องการของผู้ประกอบการ อาทิ กมลรส จันทร์ตาคา (2557) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาสมรรถนะ นักบัญชีของ ธุรกิจ ในอำเภอเมืองเชียงใหม่เพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนตามกรอบแนวคิดของ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

Klibi and Oussii (2013) ได้ศึกษาทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับความสำเร็จใน การทำบัญชี ความคาดหวังผู้ประกอบการกับการรับรู้ของนักเรียนในตูนิเซีย พบว่า ผู้ประกอบการ กำลัง มองหาผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความหลากหลายของที่ไม่ใช่ทักษะด้านเทคนิค อย่างไรก็ตาม นักศึกษา บัญชีเห็นว่าเป็นทักษะด้านเทคนิคที่กำหนดความสามารถของความเป็นมืออาชีพบัญชี ผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่านักบัญชีมืออาชีพที่สำเร็จการศึกษาบัญชีต้องมีทักษะด้านเทคนิคและ ทักษะทั่วไป มากมาย เพื่อที่จะประสบความสำเร็จในอาชีพ

Lafrancois (1992) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานบัญชีตามความ ต้องการ ของตลาด พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานบัญชีที่สำคัญ คือ ทักษะเกี่ยวกับ การ ติดต่อสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Johnson (1995) ได้ ทำการศึกษาเปรียบเทียบนักบัญชียุคปัจจุบันกับนักบัญชีสมัยก่อน โดยผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการต้องการนักบัญชีที่มีสมรรถนะด้านความรู้ความสามารถ ด้านความชำนาญในการ ปฏิบัติงานน้อยกว่าการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยเฉพาะธุรกิจ บริการต้องใช้การติดต่อสื่อสารอธิบายและนำเสนอข้อมูลผ่านการพูดและเขียน

Philipp Schreck (2014) ได้ศึกษาความซื่อสัตย์สุจริตในการรายงานการบริหารจัดการ เกี่ยวกับวิธีการแข่งขันส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์และการ โกงหักต้นทุน พบว่า ความตั้งใจของ บุคคลที่จะรายงานเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ตรงกันข้ามมีการเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับ ความซื่อสัตย์สุจริตในเพศชายของผู้เข้าร่วมการทดลอง สรุปได้ว่า ผู้จัดการขององค์กรที่ต้องการใช้ ประโยชน์จากผลประโยชน์ในเชิงบวกของการแข่งขัน สามารถเพิ่มแรงจูงใจที่โดยการจัดสรร เงินทุนที่มีประสิทธิภาพไม่ควรมุ่งเน้นไปที่ผลกระทบทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียวแต่ยังต้อง ตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

Takiah Mohd Iskandar, Yati Md Lasa and Norul Syuhada Abu Hassan (2014) ศึกษา "การบริหารการเงินของภาครัฐ: คุณภาพของผู้ตรวจสอบภายใน" เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่การตรวจสอบภายในและผลการดำเนินงานด้านการบริหารการเงินของภาครัฐในประเทศมาเลเซีย ผู้ตรวจสอบภายในได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบด้านการตรวจสอบเพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารจัดการกองทุนสาธารณะมีความสมบูรณ์ ความจำเป็นในการตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้ตรวจสอบภายในจะเพิ่มขึ้นตามรายงานของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับจุดอ่อนในการบริหารการเงินของภาครัฐ การศึกษานี้จัดทำแบบสำรวจหน่วยตรวจสอบภายใน 80 หน่วยงานของหน่วยงานราชการและองค์กรต่าง ๆ ประสิทธิภาพในการบริหารการเงิน วัดโดยใช้ดัชนีความรับผิดชอบต่อด้านการจัดการเงินที่ออกโดยฝ่ายตรวจสอบแห่งชาติ ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายในในการเสริมสร้างการบริหารการเงินของภาครัฐมีความสัมพันธ์กับความสามารถของผู้ตรวจสอบภายใน ขนาดหน่วยงานตรวจสอบภายใน และความร่วมมือระหว่างผู้ตรวจสอบภายในและคณะกรรมการตรวจสอบ ผลการวิจัยมีความเกี่ยวข้องกับนโยบายด้านบุคลากรและการฝึกอบรมของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่จะช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารการเงินในภาครัฐ

Homtong (2013) ได้ศึกษาผลกระทบของความชำนาญในวิชาชีพบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำของหัวหน้าการเงินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า หัวหน้าการเงินมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความชำนาญในวิชาชีพบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านทักษะ วิชาชีพ ด้านความรู้ ด้านประสบการณ์ทำงาน และด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และมีความ คิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านความรวดเร็วและอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความประหยัด และด้านความมีคุณภาพ หัวหน้าการเงินที่มีประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความชำนาญในวิชาชีพบัญชีโดยรวมและ ด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องแตกต่างกัน หัวหน้าการเงิน ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความชำนาญในวิชาชีพบัญชีโดยรวมและด้านประสบการณ์ ทำงานแตกต่างกัน และหัวหน้าการเงินที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม และด้านความประหยัดแตกต่างกัน 115 Journal of Management Science Chiangrai Rajabhat University VVol.13 No.2 (July - December 2018)

ตารางที่ 4 ตารางสรุปการทบทวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี											
ลำดับ	งานวิจัยอ้างอิง	ตัวแปร	ปี	1	2	3	4	5	6	7	8
1	ต่อลาภ สุขพันธ์, 2546	2546	✓	✓	✓						✓
2	กานต์บุดา นารถนรกิจ, 2551	2551	✓	✓						✓	
3	สงกรานต์ ไกยวงษ์, 2551	2551	✓	✓	✓	✓				✓	✓
4	สรศักดิ์ ธนนไชย, 2551	2551	✓	✓	✓					✓	✓
5	กรรณิการ์ คำลือ, 2552	2552		✓		✓					✓
6	กุสุมา ตาพิทักษ์ และคณะผู้วิจัย, 2552	2552	✓	✓	✓	✓			✓		✓
7	นฤมล สุมรรคา, 2554	2554	✓	✓	✓				✓		✓
8	นุชจรี พันธุ์สกุล, 2554	2554	✓	✓	✓				✓	✓	✓
9	พงศศิริภพ ทองศิริวิสุรเกด, 2555	2555	✓	✓	✓	✓			✓		✓
10	นริษา ทองมณี, 2556	2556	✓	✓	✓					✓	
11	กนกวรรณ จิตรกุล, 2557	2557	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓
12	จิระศักดิ์ ชัดสงคราม, 2557	2557		✓		✓					
13	อัมพร เทียงตระกูล, 2557	2557	✓	✓						✓	✓
14	ทวีพร ตรีผอง, พิมพ์ปวีณ์ มะณีวงศ์, วิจิตรรัตน์ บุญทอง	2558	✓	✓	✓				✓		
15	วิภาพร ทิมปารุง, 2558	2558		✓	✓	✓				✓	✓
16	มารินี กอรา, 2559	2559	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓
17	สกลพร พิบูลย์วงศ์, 2559	2559	✓	✓		✓			✓	✓	
18	กมลฤ สันทะจักร์, 2560	2560	✓	✓	✓				✓	✓	
19	กรณิศา ดิษฐ์เสถียร, 2560	2560	✓	✓					✓	✓	
20	ขวัญชัย ชมศิริ, 2560	2560	✓	✓		✓			✓		✓
21	บุญช่วง ศรีธรรษาธุร์, 2561	2561	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓
22	พิมพ์ผกา แก้วดี, 2561	2561	✓	✓	✓	✓			✓		✓

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี เพื่อศึกษาถึงปัจจัยความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ที่มีอิทธิพลต่อการความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตในกรุงเทพมหานครและนนทบุรี โดยมีตัวแปรอิสระ คือ ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี (Accounting Professional Knowledge) ได้แก่ 1) ความรู้ด้านบัญชีการเงิน (Accounting and Finance Knowledge) 2) ความรู้ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร (Taxation by Code of Revenue) และ 3) ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ (Organizational and Business Knowledge) ตัวแปรตาม คือ ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี (Accountant's Proficiency) ได้แก่ 1) ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี (Integrating Principles and Theories) 2) ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ (Professional Judgment) และ 3) ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล (Explanation and Presentation) โดยสถิติที่นำมาใช้ในการทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอระเบียบวิธีการวิจัย โดยเรียงตามลำดับและแบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี ที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ และจดทะเบียนขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า จากข้อมูลสถิติผู้ทำบัญชี จำนวน 33,471 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, ตุลาคม 2562 : ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี โดยใช้วิธีการกำหนดขนาดตัวอย่าง ด้วยวิธีคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมรับความคลาดเคลื่อนในการสุ่มร้อยละ 5 ผลการคำนวณต้องให้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาอย่างน้อย 396 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากร

e คือ ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (0.05)

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{33,471}{(1 + 33,471(0.05)^2)} \\ &= 395.28 \end{aligned}$$

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. **ตัวแปรอิสระ** เกี่ยวกับความรู้ทางวิชาชีพบัญชี (Accounting Professional Knowledge) ได้แก่
  - 1.1 ด้านบัญชีการเงิน (Accounting and Finance Knowledge)
  - 1.2 ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร (Taxation by Code of Revenue)
  - 1.3 ด้านองค์กรและธุรกิจ (Organizational and Business Knowledge)
2. **ตัวแปรตาม** เกี่ยวกับความเชี่ยวชาญของนักบัญชี (Accountant's Proficiency)
  - 2.1 ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี (Integrating Principles and Theories)
  - 2.2 ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ (Professional Judgment)
  - 2.3 ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล (Explanation and Presentation)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาใช้ แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยครั้งนี้ โดยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาถึงความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลกระทบต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนันทบุรีการศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้ แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์และกรอบความคิดในการวิจัย จำนวนรวมทั้งสิ้น 36 ข้อ การกำหนดรูปแบบการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน ที่มีองค์ประกอบ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชนิดของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 เพศ วัดระดับข้อมูลเป็นประเภทนามมาตรา (Nominal Scale)

ข้อที่ 2 อายุ วัดระดับข้อมูลเป็นประเภทอันดับมาตรา (Ordinal Scale)

ข้อที่ 3 ระดับการศึกษา วัดระดับข้อมูลเป็นประเภทอันดับมาตรา (Ordinal Scale)

ข้อที่ 4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน วัดระดับข้อมูลเป็นประเภทอันดับมาตรา (Ordinal Scale)

ข้อที่ 5 ประสบการณ์การทำงาน วัดระดับข้อมูลเป็นประเภทอันดับมาตรา (Ordinal Scale)

ตอนที่ 2 คำถามในแบบสอบถามเกี่ยวกับการความรู้ทางวิชาชีพบัญชี

เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่มุ่งเน้นให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดไว้ให้ คำถามมีจำนวนรวม 15 ข้อ ประกอบไปด้วย ความรู้ด้านบัญชีการเงิน จำนวน 5 ข้อ ความรู้ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร จำนวน 5 ข้อ และความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ จำนวน 5 ข้อ โดยผู้วิจัยได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแบบวัดทักษะการรับรู้ – ปฏิบัติการ (Perceptual – Motor Skills) (นครชัยชาญ ไร, 2559) เลือกแสดงความคิดเห็น จากระดับความเห็นด้วย 5 ระดับ ของ Likert Scale คือ ระดับความเห็นที่จะมีตั้งแต่เห็นด้วยที่สุด (Favorable) ไปจนถึงไม่เห็นด้วยที่สุด (Unfavorable) ต่อแบบสอบถามในแต่ละข้อ โดยแบ่งระดับมาตราส่วนของคำตอบของความคิดเห็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ให้เป็นค่าน้ำหนักตัวเลขเพื่อประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (นครชัยชาญ ไร, 2559) โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด	5
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมาก	4
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง	3
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อย	2
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

โดยกำหนดความหมายของช่วงระดับค่าเฉลี่ยของการวิเคราะห์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญของนักบัญชี ทั้ง 3 ด้าน จำนวน 16 ข้อ ประกอบด้วย 1) ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี (Integrating Principles and Theories) 2) ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ (Professional Judgment) และ 3) ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล (Explanation and Presentation) โดยแบบสอบถามมีลักษณะของการใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (นครชัยชาญ ไร, 2559) โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด	5
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมาก	4
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง	3
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อย	2
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

โดยกำหนดความหมายของช่วงระดับค่าเฉลี่ยของการวิเคราะห์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

ค่าเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ๆ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด

3.3 ขั้นการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การศึกษาวิจัยบรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภพนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการระบวนการวิจัยตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาชีพบัญชี และความเชี่ยวชาญของนักบัญชีจากพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 พระราชบัญญัติวิชาชีพการบัญชี พ.ศ. 2547 มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพ (International Education Standard - Initial Professional Development) ฉบับที่ 1 - 8 หนังสือ ตำรา ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ทางวิชาชีพบัญชี และความเชี่ยวชาญของนักบัญชี (สกลพร พิบูลย์วงศ์, 2559) แล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ในการสร้างเครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัย ได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ และกรอบความคิดในการวิจัย

2. นำแบบสอบถามที่ออกแบบและสร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ 1) ดร.พรทิวา แสงเขียว 2) ดร.สมบูรณ์ เอื้ออักษมาลัย 3) ดร.ทิพสุดา ไชยสาม เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity) โดยตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องกับแบบสอบถามด้วยวิธี IOC (Index of Item Objective Congruence) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อนำมาปรับปรุงโดยใช้สูตร (ชูศรีวงศ์รัตนะ, 2549: 73)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม
	$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) มีค่าระหว่าง 0.67 – 1.00 ซึ่งตรงตามวัตถุประสงค์ของข้อคำถาม

3. ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ไปทดลองใช้ (Pre-test) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มนักบัญชีที่เป็นเป้าหมายในการวิจัยจำนวน 30 ราย และนำผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งชุดได้ค่า 0.89 ถือว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งอ้างอิงค่าที่สูงกว่า 0.70 ขึ้นไปก็นับว่ามีความเที่ยงตรง (นครชัยชาญอุไร, 2559) และสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและผ่านการทดลองใช้แล้วมาตรวจแก้ไข และนำส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

5. นำแบบสอบถามที่เก็บข้อมูลแล้ว ดำเนินการตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำข้อมูลบันทึกลงรหัส

6. นำข้อมูลลงรหัสแล้วไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

7. สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผลการวิจัย

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย พร้อมตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2. ทำเรื่องขออนุญาตหนังสือราชการจากคณะบดีฯ มหาวิทยาลัยศรีปทุม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแนบไปพร้อมกับแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง คือ นักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 600 ชุด

4. เมื่อได้รับแบบสอบถามครบแล้ว ตรวจสอบความครบถ้วน และสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับมา

5. นำแบบสอบถามที่มีความครบถ้วน สมบูรณ์มาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บแบบสอบถามครบตามจำนวนแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้องของชุดข้อมูลแล้วทำการเตรียมข้อมูลลงรหัส หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการลงรหัสเรียบร้อยแล้วไปวิเคราะห์โดยประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

1. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยการใช้ตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) ตารางแบบร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการอธิบายข้อมูลทั่วไป จำแนกผลการวิเคราะห์ออกเป็น

แบบสอบถามตอนที่ 1 การอธิบายข้อมูลลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ , อายุ, การศึกษา, รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์การทำงาน โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

แบบสอบถามตอนที่ 2 การอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาชีพบัญชี โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลตามระดับความสำคัญ ทั้งนี้ได้กำหนดการให้คะแนนคำตอบแบบสอบถามแบบ Likert scale (ไพศาล วรคำ, 2559) ซึ่งมีค่า

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

โดยการใช้หลักการแบ่งช่วงการแปลผลตามหลักการแบ่งอันตรภาคชั้น (Class Interval) จากสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

$$\begin{aligned} \text{พิสัย} &= \frac{(\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด})}{\text{จำนวนช่วงหรือระดับที่ต้องการแปลผล}} \\ &= \frac{(5 - 1)}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

จากนั้นนำมาหาระดับค่าเฉลี่ยโดยกำหนดความหมายของช่วงระดับค่าเฉลี่ยของการวิเคราะห์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด

แบบสอบถามตอนที่ 3 การอธิบายข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี (Accountant's Proficiency) โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลตามระดับความสำคัญ ทั้งนี้มีหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม เป็นแบบ Likert scale (นครชัย ชาญอุไร, 2559) ซึ่งมีค่าดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

โดยการใช้หลักการแบ่งช่วงการแปลผลตามหลักการแบ่งอัตรภาคชั้น (Class Interval) จากสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

$$\begin{aligned} \text{พิสัย} &= \frac{(\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด})}{\text{จำนวนช่วงหรือระดับที่ต้องการแปลผล}} \\ &= \frac{(5 - 1)}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

จากนั้นนำมาหาระดับค่าเฉลี่ยโดยกำหนดความหมายของช่วงระดับค่าเฉลี่ยของการวิเคราะห์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Analysis) ใช้ในการอธิบายปัจจัยตัวแปรอิสระความรู้ทางวิชาชีพบัญชี (Accounting Professional Knowledge) ได้แก่ 1) ความรู้ด้านบัญชีการเงิน 2) ความรู้ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และ 3) ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจกับตัวแปรตาม คือ ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี (Accountant's Proficiency) ได้แก่ 1) ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี 2) ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ และ 3) ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล เพื่อทดสอบว่าตัวแปรอิสระมีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม และสถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี โดยมีตัวแปรอิสระ ได้แก่ ความรู้ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านบัญชีการเงิน ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และด้านองค์กรและธุรกิจ ตัวแปรตาม คือ ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี ได้แก่ ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ และด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล โดยสถิติที่นำมาใช้ทดสอบสมมติฐานจะใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- 4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)
- 4.2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation)
- 4.3 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)
- 4.4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ในการศึกษาและการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จากข้อมูลผู้บัญชีของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี โดยเก็บข้อมูลจากการศึกษาเชิงสำรวจโดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 600 ราย ซึ่งได้รับการตอบกลับมาจำนวน 415 ราย คิดเป็นจำนวนร้อยละ 69.28 ของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของ (Aaker, Kumar and Day, 2001) ที่เห็นว่าการส่งแบบสอบถามต้องได้รับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงเป็นที่ยอมรับได้ แล้วนำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ วัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้แสดงผลการวิจัยในรูปแบบของตารางและการบรรยายประกอบ โดยเรียงลำดับดังนี้ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสิทธิภาพการทำงาน โดยการแสดงจำนวนร้อยละค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ประสิทธิภาพการทำงาน และประเภทรูทกิจของหน่วยงาน รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	173	41.7
หญิง	242	58.3
รวม	415	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7 และเพศชาย จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 25 ปี	53	12.8
25 – 35 ปี	139	33.5
36 – 45 ปี	119	28.7
45 ปี ขึ้นไป	104	25.1
รวม	415	100.0

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25 - 35 ปี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 รองลงมา ได้แก่ อายุระหว่าง 36 - 45 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 28.70 อายุ 45 ปี ขึ้นไป จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 25.10 และอายุน้อยกว่า 25 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 12.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	237	57.10
ปริญญาโท	144	34.70
ปริญญาเอก	34	8.20
รวม	415	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 57.10 รองลงมา ได้แก่ ระดับปริญญาโท จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 34.70 และระดับปริญญาเอก จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 30,000 บาท	79	19.00
30,001 - 60,000 บาท	156	37.60
60,001 - 90,000 บาท	126	30.40
มากกว่า 90,000 บาท	54	13.00
รวม	415	100

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ระหว่าง 30,001 - 60,000 บาท จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 37.60 รองลงมา ได้แก่ รายได้ระหว่าง 60,001 - 90,000 บาท จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40 และรายได้มากกว่า 90,000 บาทขึ้นไป จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	66	15.90
5 - 10 ปี	129	31.10
11 - 15 ปี	110	26.50
มากกว่า 15 ปี ขึ้นไป	110	26.50
รวม	415	100.00

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5 - 10 ปี จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 31.10 รองลงมาได้แก่ ประสบการณ์การทำงานระหว่างมากกว่า 15 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 และประสบการณ์การทำงานระหว่าง 11 - 15 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 เท่ากัน และประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 15.90 ตามลำดับ

4.1.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาชีพบัญชี

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี โดยรวม

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วน		ลำดับ
		เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	แปลผล	
1. ด้านบัญชีการเงิน	4.27	0.72	มากที่สุด	1
2. ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	4.24	0.75	มากที่สุด	2
3. ด้านองค์กรและธุรกิจ	4.20	0.76	มาก	3
รวม	4.24	0.73	มากที่สุด	

จากตารางที่ 10 พบว่า ความคิดเห็นต่อความรู้ทางวิชาชีพบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.24 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้านตามลำดับ ดังนี้ 1) ด้านบัญชีการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 2) ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 และอยู่ในระดับมากในด้านที่ 3) ด้านองค์กรและธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี

ด้านบัญชีการเงินส่งผลกระทบต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี

ด้านบัญชีการเงิน (Accounting and Finance Knowledge)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วน		ลำดับ
		เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	แปลผล	
1. ท่านสามารถประยุกต์ใช้หลักการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป หรือมาตรฐานการบัญชีอื่นที่เกี่ยวข้องกับรายการค้า+เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้	4.28	0.81	มากที่สุด	1
2. ท่านสามารถประเมินความเหมาะสมของการใช้นโยบายการบัญชีในการจัดทำรายงานทางการเงินได้	4.27	0.76	มากที่สุด	3
3. ท่านสามารถจัดทำงบการเงินเฉพาะ และงบการเงินรวมตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป หรือมาตรฐานการบัญชีอื่นที่เกี่ยวข้องได้	4.24	0.85	มากที่สุด	5
4. ท่านมีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดทำงบการเงิน และการวิเคราะห์งบการเงิน	4.27	0.81	มากที่สุด	4
5. ท่านสามารถอธิบายตีความงบการเงินและรายงานต่าง ๆ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	4.28	0.84	มากที่สุด	2
รวม	4.27	0.72	มากที่สุด	

จากตารางที่ 11 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านบัญชีการเงิน ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรีหรืออยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อตามลำดับ ดังนี้

- 1) ท่านสามารถประยุกต์ใช้หลักการบัญชี ตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป หรือมาตรฐานการบัญชีอื่นที่เกี่ยวข้อง ข้องกับรายการค้าและเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81
- 2) ท่านสามารถอธิบายตีความงบการเงิน และรายงานต่าง ๆ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84
- 3) ท่านสามารถประเมินความเหมาะสมของการใช้นโยบายการบัญชีในการจัดทำรายงานทางการเงินได้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.27 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76
- 4) ท่านมีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดทำงบการเงิน และการวิเคราะห์งบการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81
- และ 5) ท่านสามารถจัดทำงบการเงินเฉพาะ และงบการเงินรวมตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป หรือมาตรฐานการบัญชีอื่นที่เกี่ยวข้องได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย(Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D) ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษี
อากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลกระทบต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร
และนนทบุรี

ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร (Taxation by Code of Revenue)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	แปลผล	ลำดับ
1. ท่านสามารถอธิบายข้อกำหนด ข้อกฎหมาย และระเบียบการปฏิบัติตามระบบการจัดเก็บ ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรได้โดยถูกต้อง	4.22	0.82	มากที่สุด	4
2. ท่านสามารถคำนวณภาษีเงินได้สำหรับบุคคล ธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย รวมถึงการยื่นแบบภาษีอากรโดย เอกสารตามประมวลรัษฎากรได้อย่างถูกต้อง	4.28	0.79	มากที่สุด	1
3. ท่านสามารถคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจ เฉพาะ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษี ศุลกากร ภาษีสรรพสามิต และอากรแสตมป์ ตามประมวลรัษฎากรได้อย่างถูกต้อง	4.18	0.89	มาก	5
4. ท่านสามารถยื่นแบบภาษีอากรทาง อิเล็กทรอนิกส์ ตามข้อกำหนดของประมวล รัษฎากรได้อย่างถูกต้อง	4.26	0.84	มากที่สุด	2
5. ท่านสามารถวางแผนภาษีให้แก่องค์กรธุรกิจได้ อย่างรัดกุม ครอบคลุมและครบถ้วน ถูกต้อง ตามประมวลรัษฎากร	4.25	0.90	มากที่สุด	3
รวม	4.24	0.75	มากที่สุด	

จากตารางที่ 12 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรีอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ตามลำดับ ดังนี้ 1) ท่านสามารถคำนวณภาษีเงินได้สำหรับบุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย รวมถึงการยื่นแบบภาษีอากร โดยเอกสารตามประมวลรัษฎากรได้อย่างถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.79 2) ท่านสามารถยื่นแบบภาษีอากรทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามข้อกำหนดของประมวลรัษฎากรได้อย่างถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84 3) ท่านสามารถวางแผนภาษีให้แก่องค์กรธุรกิจได้อย่างรัดกุม ครอบคลุมและครบถ้วน ถูกต้องตามประมวลรัษฎากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.90 4) ท่านสามารถอธิบายข้อกำหนด ข้อกฎหมาย และระเบียบการปฏิบัติตามระบบการจัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรได้โดยถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 และอยู่ในระดับที่มากที่สุด คือ 5) ท่านสามารถคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต และอากรแสตมป์ ตามประมวลรัษฎากรได้อย่างถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.89 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี
ด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี

ด้านองค์กรและธุรกิจ (Organizational and Business Knowledge)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	แปลผล	ลำดับ
1. ท่านเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมดำเนินงาน ขององค์กรภายใต้บริบทต่าง ๆ ได้แก่ ด้านกฎหมาย ด้านการเมือง ด้าน เศรษฐกิจ ด้านการต่างประเทศ ด้าน สังคมและด้านวัฒนธรรมองค์กร เพื่อให้เข้าใจถึงความเสี่ยงในการ ประกอบธุรกิจได้เป็นอย่างดี	4.20	0.84	มาก	2
2. ท่านสามารถอธิบายวัตถุประสงค์ ความ สำคัญของหน้าที่ และการดำเนินงาน ประเภทต่าง ๆ ในองค์กร เพื่อให้เข้าใจ ถึงระบบการควบคุมภายในที่ดีของ ธุรกิจได้	4.21	0.79	มากที่สุด	2
3. ท่านสามารถวิเคราะห์และอธิบายถึง ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่อาจมี อิทธิพลต่อกลยุทธ์ขององค์กรได้	4.20	0.83	มาก	3
4. ท่านเก็บรักษาข้อมูลให้เป็นที่น่าเชื่อถือ ได้ และไม่บิดเบือนความจริงที่เกิดขึ้น	4.18	0.88	มาก	5
5. ท่านมีความรอบคอบในการใช้และ รักษาข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากการ ปฏิบัติงาน	4.23	0.88	มากที่สุด	1
รวม	4.20	0.76	มาก	

จากตารางที่ 13 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านองค์กรธุรกิจ ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรีหรืออยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ตามลำดับ ดังนี้

- 1) ท่านสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมองค์กรและพฤติกรรมบุคคลในองค์กร เพื่อยกระดับผลการปฏิบัติงานของบุคลากร และทีมงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.88
- 2) ท่านสามารถอธิบายวัตถุประสงค์ ความสำคัญของหน้าที่ และการดำเนินงานประเภทต่าง ๆ ในองค์กร เพื่อให้เข้าใจถึงระบบการควบคุมภายในที่ดีของธุรกิจได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.79 และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ข้อ ตามลำดับ ดังนี้
- 3) ท่านสามารถวิเคราะห์และอธิบายถึงปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่อาจมีอิทธิพลต่อกลยุทธ์ขององค์กรได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.83
- 4) ท่านเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมดำเนินงานขององค์กรภายใต้บริบทต่าง ๆ ได้แก่ ด้านกฎหมาย ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านการต่างประเทศ ด้านสังคมและด้านวัฒนธรรมองค์กร เพื่อให้เข้าใจถึงความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84
- 5) ท่านสามารถเลือกใช้ทฤษฎีและหลักการ ในการดำเนินกลยุทธ์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.88 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี
ในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี โดยรวม

ด้านความเชี่ยวชาญของนักบัญชี	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี	4.28	0.76	มากที่สุด	2
2. ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ	4.34	0.72	มากที่สุด	1
3. ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล	4.28	0.77	มากที่สุด	3
รวม	4.30	0.74	มากที่สุด	

จากตารางที่ 14 พบว่าความคิดเห็นต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อตามลำดับ ดังนี้ 1) ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 2) ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76 และ 3) ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.77 ตามลำดับ

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความเชื่อวิชาชีพด้านบูรณาการ
หลักการและทฤษฎีของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี

ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี (Integrating Principles and Theories)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วน	แปลผล	ลำดับ
		เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)		
1. ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการเชื่อมโยงหลักการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การบริหารงาน และดำเนินการตาม โครงการที่ได้รับมอบหมาย	4.32	0.81	มากที่สุด	1
2. ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการเชื่อมโยงความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค ในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้	4.23	0.85	มากที่สุด	3
3. ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการเชื่อมโยงหลักการควบคุมงานอย่างมีขอบเขต และเหมาะสม	4.29	0.83	มากที่สุด	5
4. ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการประเมิน วิเคราะห์และวิจัย เพื่อพัฒนาแนวทางแก้ไข และป้องกันประเด็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต	4.27	0.86	มากที่สุด	4
5. ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการประสานกันของแผนงาน กระบวนการสารสนเทศ และการจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายขององค์กร	4.29	0.84	มากที่สุด	2
รวม	4.28	0.76	มากที่สุด	

จากตารางที่ 15 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญด้านบูรณาการหลักการและ ทฤษฎีของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อตามลำดับ ดังนี้ 1) ท่านมั่นใจว่าใน การปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการเชื่อมโยงหลักการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การบริหารงาน และดำเนินการ ตามโครงการที่ได้รับมอบหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 2) ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการเชื่อมโยงหลักการควบคุมงานอย่างมีขอบเขต และเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.83 3) ท่านมั่นใจว่าใน การปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการประสานกันของแผนงาน กระบวนการ สารสนเทศ และการจัดสรร ทรัพยากร เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายขององค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และมีส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.84 4) ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่านได้มีการประเมิน วิเคราะห์และ วิจัย เพื่อพัฒนาแนวทางแก้ไข และป้องกันประเด็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 และ 5) ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่านได้มีการ เชื่อมโยงความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความเชี่ยวชาญด้านการใช้
 คุลยพินิจเชิงวิชาชีพของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี

ด้านการใช้คุลยพินิจเชิงวิชาชีพ(Professional Judgment)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	แปลผล	ลำดับ
1. ท่านใช้คุลยพินิจเชิงวิชาชีพตามแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมสอดคล้องกับค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ	4.42	0.75	มากที่สุด	1
2. ท่านได้ใช้วิจารณญาณในวิชาชีพ ตามแนวทางการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับการเลือกใช้นโยบายทางบัญชี ที่นำมาถือปฏิบัติในองค์กร	4.33	0.77	มากที่สุด	3
3. ท่านใช้การสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพ ในการบริหารงานและงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร	4.35	0.79	มาก	2
4. ท่านใช้วิจารณญาณ ในการประเมินสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่อาจชี้ให้เห็นถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้นจากความผิดพลาดหรือการทุจริต	4.31	0.84	มากที่สุด	4
5. ท่านใช้การคาดคะเนสถานการณ์ และให้คำปรึกษาอย่างเหมาะสม กับการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี	4.31	0.85	มากที่สุด	5
รวม	4.24	0.75	มากที่สุด	

จากตารางที่ 16 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อตามลำดับ ดังนี้ 1) ท่านใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพตามแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมสอดคล้องกับค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 2) ท่านใช้การสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพ ในการบริหารงานและงานที่ได้รับมอบหมาย ให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.79 3) ท่านได้ใช้วิจารณ์ภายในวิชาชีพ ตามแนวทางการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับการเลือกใช้นโยบายทางบัญชี ที่นำมาถือปฏิบัติในองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.77 4) ท่านใช้วิจารณ์ ในการประเมินสถานการณ์ หรือเหตุการณ์ที่อาจชี้ให้เห็นถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้นจากความผิดพลาดหรือการทุจริต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84 และ 5) ท่านใช้การคาดคะเนสถานการณ์ และให้คำปรึกษาอย่างเหมาะสม กับการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 ตามลำดับ

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความเชี่ยวชาญด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูลของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี

ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล (Explanation and Presentation)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	แปลผล	ลำดับ
1. ท่านนำเสนอข้อมูล และเสนอแนะความคิดเห็นในการให้คำปรึกษา สำหรับการบริหารงานได้อย่างเหมาะสม	4.31	0.85	มากที่สุด	1
2. ท่านมั่นใจว่าท่านสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน ทั้งด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษรในการจัดการและบริหารธุรกิจขององค์กร เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นขององค์กรได้	4.28	0.83	มากที่สุด	3
3. ท่านสามารถอธิบายข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเชิงโน้มน้าวใจให้กับผู้มีส่วนได้เสีย ต่อสถานการณ์ที่มีความคลุมเครือ ซับซ้อน และไม่แน่นอน หรือในภาวะวิกฤติ ได้เป็นอย่างดี	4.26	0.85	มาก	5
4. ท่านสามารถสนับสนุนข้อมูลให้แก่ผู้บริหารในระดับสูงที่มีอำนาจในการตัดสินใจ เพื่อปรับกระบวนการตัดสินใจในการบริหารองค์กรได้อย่างยั่งยืน	4.27	0.88	มากที่สุด	4
5. ท่านสามารถสรุปผลการดำเนินของธุรกิจได้อย่างเข้าใจ รวมถึงการนำเสนอและอธิบายข้อมูลที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนได้อย่างน่าพึงพอใจ	4.29	0.84	มากที่สุด	2
รวม	4.24	0.74	มากที่สุด	

จากตารางที่ 17 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูลของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อตามลำดับ ดังนี้ 1) ท่านนำเสนอข้อมูล และเสนอแนะความคิดเห็นในการให้คำปรึกษา สำหรับการบริหารงาน ได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 2) ท่านสามารถสรุปผลการดำเนินงานของธุรกิจ ได้อย่างเข้าใจ รวมถึงการนำเสนอและอธิบายข้อมูลที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน ได้อย่างน่าพึงพอใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84 3) ท่านมั่นใจว่าท่านสามารถสื่อสาร ได้อย่างชัดเจน ทั้งด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษรในการจัดการและบริหารธุรกิจขององค์กร เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นขององค์กรได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.83 4) ท่านสามารถสนับสนุนข้อมูลให้แก่ผู้บริหารในระดับสูงที่มีอำนาจในการตัดสินใจ เพื่อปรับกระบวนการตัดสินใจในการบริหารองค์กร ได้อย่างยั่งยืน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.88 และ 5) ท่านสามารถอธิบายข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเชิงโน้มน้าวใจให้กับผู้มีส่วนได้เสีย ต่อสถานการณ์ที่มีความคลุมเครือ ซับซ้อน และไม่แน่นอน หรือในภาวะวิกฤติ ได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 ตามลำดับ

4.2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(Correlation)

การทดสอบสมมติฐานของงานวิจัย เรื่อง ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple regression analysis) ดังนั้น ก่อนทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลว่ามีความเหมาะสมกับการวิเคราะห์ด้วยเทคนิควิธีวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ โดยผู้วิจัยได้ตรวจสอบการกระจายแบบปกติของข้อมูล (Normal distribution) การตรวจสอบความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation analysis) โดยตรวจสอบในแต่ละประเด็น ดังนี้

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation analysis) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(Pearson Product – Moment Correlation Coefficients ผลการทดสอบแสดงดังตารางที่ 18 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ -1 ถึง 1 แสดงให้เห็นค่าความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างสูงในขณะเดียวกัน ค่าดังกล่าวมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงให้เห็นค่าความสัมพันธ์ในระดับต่ำโดยแสดงแทนค่าตัวแปรแต่ละตัว ดังนี้

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficients)

ตัวแปร	ACF	TAX	BUS	ACK	ITG	JUD	EAP	PRO
ACF Pearson Correlation	1							
TAX Pearson Correlation	.908**	1						
BUS Pearson Correlation	.914**	.928**	1					
ACK Pearson Correlation	.967**	.973**	.975**	1				
ITG Pearson Correlation	.858**	.855**	.896**	.895**	1			
JUD Pearson Correlation	.846**	.821**	.854**	.864**	.931**	1		
EAP Pearson Correlation	.857**	.846**	.885**	.888**	.950**	.931**	1	
PRO Pearson Correlation	.872**	.859**	.898**	.902**	.982**	.974**	.982**	1

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 18 พบว่า การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ด้วยการวิเคราะห์ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แต่ละด้าน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.821 – 0.982 โดยตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

4.3 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ทดสอบสมมติฐานที่ 1 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี (Integrating Principles and Theories)

ตารางที่ 19 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี

Integrating Principles and Theories	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	VIF
	B	Std. Error	Beta			
ค่าคงที่ (Constant)	.413	.116		3.577	.000**	
ความรู้ด้านบัญชีการเงิน	.906	.027	.858	33.922	.000**	1.000

R = 0.858 R² = 0.736 Adjusted R² = 0.735 F = 1150.712 SEE. = .39227 Durbin = 1.976

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 19 การตรวจสอบความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) สามารถตรวจสอบโดยพิจารณาจากค่า VIF (Variance inflation factors) มีค่าเท่ากับ 1 ซึ่งไม่เกิน 10 (Belsley, 1991) แสดงให้เห็นว่าไม่มีปัญหาความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 73.60 (R² = 0.736) พบว่าความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี (Integrating Principles and Theories)

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.906 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.027 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ 1

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.858 หมายความว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญด้านบูรณาการ หลักการและทฤษฎีของนักบัญชี ผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้าน บูรณาการหลักการและทฤษฎี ที่เพิ่มขึ้น 0.858

ทดสอบสมมติฐานที่ 2 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนัก บัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ (Professional Judgment)

ตารางที่ 20 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนัก บัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ

Professional Judgment Independent Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	VIF
	B	Std. Error	Beta			
ค่าคงที่ (Constant)	.734	.114		6.469	.000**	
ความรู้ด้านบัญชีการเงิน	.846	.026	.846	32.230	.000**	1.000

R= 0.846 R²= 0.716 Adjusted R² = 0.715 F= 1038.746 SEE. = .38533 Durbin = 1.854

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 20 การตรวจสอบความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) สามารถ ตรวจสอบ โดยพิจารณาจากค่า VIF (Variance inflation factors) มีค่าเท่ากับ 1 ซึ่งไม่เกิน 10 (Belsley, 1991) แสดงให้เห็นว่าไม่มีปัญหาความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) การ วิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 71.60 (R² = 0.716) พบว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจ เชิงวิชาชีพ (Professional Judgment)

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความ เชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.846 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.026 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผล ต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานการ วิจัยที่ 2

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.846 หมายความว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ ผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ ที่เพิ่มขึ้น 0.846

ทดสอบสมมติฐานที่ 3 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล (Explanation and Presentation)

ตารางที่ 21 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล

Explanation and Presentation Independent Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	VIF
	B	Std. Error	Beta			
ค่าคงที่ (Constant)	.362	.118		3.076	.000**	
ความรู้ด้านบัญชีการเงิน	.919	.027	.857	33.757	.000**	1.000

R= 0.857 R²= 0.734 Adjusted R² = 0.733 F= 1139.503 SEE. = .39984 Durbin = 1.933

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 21 การตรวจสอบความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) สามารถตรวจสอบโดยพิจารณาจากค่า VIF (Variance inflation factors) มีค่าเท่ากับ 1 ซึ่งไม่เกิน 10 (Belsley, 1991) แสดงให้เห็นว่าไม่มีปัญหาความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 73.40 (R² = 0.734) พบว่าความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล (Explanation and Presentation)

สมมติฐานการวิจัยที่ 3 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.919 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.027 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ 3

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.857 หมายความว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงินส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูลผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล ที่เพิ่มขึ้น 0.857

ทดสอบสมมติฐานที่ 4 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี (Integrating Principles and Theories)

ตารางที่ 22 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณและค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี

Integrating Principles and Theories Independent Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	VIF
	B	Std. Error	Beta			
ค่าคงที่ (Constant)	.611	.111		5.495	.000**	
ความรู้ด้านภาษีอากร	.866	.026	.855	33.524	.000**	1.000

R = 0.855   R² = 0.731   Adjusted R² = 0.731   F = 1123.860   SEE. = .39568   Durbin = 1.693

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05   ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 22 การตรวจสอบความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) สามารถตรวจสอบโดยพิจารณาจากค่า VIF (Variance inflation factors) มีค่าเท่ากับ 1 ซึ่งไม่เกิน 10 (Belsley, 1991) แสดงให้เห็นว่าไม่มีปัญหาความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 73.10 (R² = 0.731) พบว่าความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี (Integrating Principles and Theories)

สมมติฐานการวิจัยที่ 4 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.866 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.026 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ 4

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.855 หมายความว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี ผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี ที่เพิ่มขึ้น 0.855

ทดสอบสมมติฐานที่ 5 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ (Professional Judgment)

ตารางที่ 23 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ (Professional Judgment)

Professional Judgment Independent Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	VIF
	B	Std. Error	Beta			
ค่าคงที่ (Constant)	1.008	.116		8.706	.000**	
ความรู้ด้านภาษีอากร	.787	.027	.821	29.239	.000**	1.000

R = 0.821 R² = 0.674 Adjusted R² = 0.673 F = 854.924 SEE. = .41232 Durbin = 1.689

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 23 การตรวจสอบความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) สามารถตรวจสอบโดยพิจารณาจากค่า VIF (Variance inflation factors) มีค่าเท่ากับ 1 ซึ่งไม่เกิน 10 (Belsley, 1991) แสดงให้เห็นว่าไม่มีปัญหาความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 67.40 (R² = 0.674) พบว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ (Professional Judgment)

สมมติฐานการวิจัยที่ 5 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.787 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.027 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ 5

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.821 หมายความว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพของนักบัญชี มากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ ที่เพิ่มขึ้น 0.821

ทดสอบสมมติฐานที่ 6 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล (Explanation and Presentation)

ตารางที่ 24 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล

Explanation and Presentation Independent Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	VIF
	B	Std. Error	Beta			
ค่าคงที่ (Constant)	.599	.116		5.154	.000**	
ความรู้ด้านภาษีอากร	.870	.027	.846	32.202	.000**	1.000

R = 0.846 R² = 0.715 Adjusted R² = 0.714 F = 1037.000 SEE. = .41373 Durbin = 1.754

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 24 การตรวจสอบความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) สามารถตรวจสอบโดยพิจารณาจากค่า VIF (Variance inflation factors) มีค่าเท่ากับ 1 ซึ่งไม่เกิน 10 (Belsley, 1991) แสดงให้เห็นว่าไม่มีปัญหาความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 71.50 (R² = 0.715) พบว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล (Explanation and Presentation)

สมมติฐานการวิจัยที่ 6 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.870 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.027 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ 6

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.846 หมายความว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล ผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล ที่เพิ่มขึ้น 0.846

ทดสอบสมมติฐานที่ 7 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี (Integrating Principles and Theories)

ตารางที่ 25 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี

Integrating Principles and Theories Independent Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	VIF
	B	Std. Error	Beta			
ค่าคงที่ (Constant)	.488	.094		3.577	.000**	
ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ	.902	.022	.896	33.922	.000**	1.000

R= 0.896 R² = 0.802 Adjusted R² = 0.802 F= 1674.363 SEE. = .33952 Durbin = 1.941

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 25 การตรวจสอบความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) สามารถตรวจสอบโดยพิจารณาจากค่า VIF (Variance inflation factors) มีค่าเท่ากับ 1 ซึ่งไม่เกิน 10 (Belsley, 1991) แสดงให้เห็นว่าไม่มีปัญหาความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 80.20 (R² = 0.802) พบว่าความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี (Integrating Principles and Theories)

สมมติฐานการวิจัยที่ 7 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.902 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.022 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ 7

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.896 หมายความว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี ผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี ที่เพิ่มขึ้น 0.896

ทดสอบสมมติฐานที่ 8 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ (Professional Judgment)

ตารางที่ 26 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ

Professional Judgment Independent Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	VIF
	B	Std. Error	Beta			
ค่าคงที่ (Constant)	.922	.104		8.838	.000**	
ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ	.814	.024	.854	33.302	.000**	1.000

R= 0.854 R²= 0.729 Adjusted R²= 0.728 F= 1109.037 SEE. = .37633 Durbin = 1.692

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 26 การตรวจสอบความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) สามารถตรวจสอบโดยพิจารณาจากค่า VIF (Variance inflation factors) มีค่าเท่ากับ 1 ซึ่งไม่เกิน 10 (Belsley, 1991) แสดงให้เห็นว่าไม่มีปัญหาความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 72.90 (R² = 0.729) พบว่าความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ (Professional Judgment)

สมมติฐานการวิจัยที่ 8 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.814 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.024 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ 8

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.854 หมายความว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ ผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ ที่เพิ่มขึ้น 0.854

ทดสอบสมมติฐานที่ 9 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล (Explanation and Presentation)

ตารางที่ 27 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล

Explanation and Presentation Independent Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	VIF
	B	Std. Error	Beta			
ค่าคงที่ (Constant)	.477	.100		4.772	.000**	
ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ	.906	.023	.885	38.715	.000**	1.000

R = 0.885 R² = 0.784 Adjusted R² = 0.783 F = 1498.838 SEE. = .36031 Durbin = 1.848

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 27 การตรวจสอบความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) สามารถตรวจสอบ โดยพิจารณาจากค่า VIF (Variance inflation factors) มีค่าเท่ากับ 1 ซึ่งไม่เกิน 10 (Belsley, 1991) แสดงให้เห็นว่าไม่มีปัญหาความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 78.40 (R² = 0.784) พบว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล (Explanation and Presentation)

สมมติฐานการวิจัยที่ 9 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.906 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.023 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ 9

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.885 หมายความว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี

ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล ผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อความเชื่อวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล ที่เพิ่มขึ้น 0.885

ทดสอบสมมติฐานที่ 10 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม ส่งผลต่อความเชื่อวชาญของนักบัญชีด้านการบูรณาการหลักการและทฤษฎี (Integrating Principles and Theories)

ตารางที่ 28 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่าง ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม ส่งผลต่อความเชื่อวชาญของนักบัญชีด้านการบูรณาการหลักการและทฤษฎี

Integrating Principles and Theories Independent Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	VIF
	B	Std. Error	Beta			
ค่าคงที่ (Constant)	.282	.099		2.836	.000**	
ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม	.944	.023	.895	40.758	.000**	1.000

R= 0.895 R²= 0.801 Adjusted R² = 0.800 F= 1661.241 SEE. = .34059 Durbin = 1.947

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 28 การตรวจสอบความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) สามารถตรวจสอบโดยพิจารณาจากค่า VIF (Variance inflation factors) มีค่าเท่ากับ 1 ซึ่งไม่เกิน 10 (Belsley, 1991) แสดงให้เห็นว่าไม่มีปัญหาความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 80.10 (R² = 0.801) พบว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม ส่งผลต่อความเชื่อวชาญของนักบัญชีด้านการบูรณาการหลักการและทฤษฎี (Integrating Principles and Theories)

สมมติฐานการวิจัยที่ 10 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม ส่งผลต่อความเชื่อวชาญของนักบัญชีด้านการบูรณาการหลักการและทฤษฎี พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.944 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.023 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม ส่งผลต่อความเชื่อวชาญของนักบัญชีด้านการบูรณาการหลักการและทฤษฎี ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ 10

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.895 หมายความว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม ส่งผลต่อความเชื่อวชาญของนักบัญชีด้านการบูรณาการหลักการและทฤษฎี ผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อความเชื่อวชาญของนักบัญชีด้านการบูรณาการหลักการและทฤษฎี ที่เพิ่มขึ้น 0.895

ทดสอบสมมติฐานที่ 11 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการ
การใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ (Professional Judgment)

ตารางที่ 29 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่าง
ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้
ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ

Professional Judgment Independent Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	VIF
	B	Std. Error	Beta			
ค่าคงที่ (Constant)	.688	.106		3.577	.000**	
ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี โดยรวม	.863	.025	.864	33.922	.000**	1.000

R= 0.864 R²= 0.747 Adjusted R²= 0.747 F= 1221.502 SEE. = .36315 Durbin = 1.791

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 29 การตรวจสอบความเป็นเส้นตรงรวมอย่างมาก (Multicollinearity) สามารถตรวจสอบโดยพิจารณาจากค่า VIF (Variance inflation factors) มีค่าเท่ากับ 1 ซึ่งไม่เกิน 10 (Belsley, 1991) แสดงให้เห็นว่าไม่มีปัญหาความเป็นเส้นตรงรวมอย่างมาก (Multicollinearity) การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 74.70 (R² = 0.747) พบว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ (Professional Judgment)

สมมติฐานการวิจัยที่ 11 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.863 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.025 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ 11

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.864 หมายความว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ ผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ ที่เพิ่มขึ้น 0.864

ทดสอบสมมติฐานที่ 12 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล (Explanation and Presentation)

ตารางที่ 30 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล

Explanation and Presentation Independent Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	VIF
	B	Std. Error	Beta			
ค่าคงที่ (Constant)	.257	.104		2.463	.000**	
ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม	.951	.024	.888	39.184	.000**	1.000

R = 0.888 R² = 0.788 Adjusted R² = 0.788 F = 1535.375 SEE. = .35692 Durbin = 1.919

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 30 การตรวจสอบความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) สามารถตรวจสอบโดยพิจารณาจากค่า VIF (Variance inflation factors) มีค่าเท่ากับ 1 ซึ่งไม่เกิน 10 (Belsley, 1991) แสดงให้เห็นว่าไม่มีปัญหาความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 78.80 (R² = 0.788) พบว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล (Explanation and Presentation)

สมมติฐานการวิจัยที่ 12 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.951 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.024 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูลของ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ 12

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.888 หมายความว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการ

อธิบายและนำเสนอข้อมูล ผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล ที่เพิ่มขึ้น 0.888

ทดสอบสมมติฐานที่ 13 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี (Accounting Professional Knowledge) ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี (Accountant's Proficiency) ในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี **ตารางที่ 31** แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี

Accountant's Proficiency	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	VIF
	B	Std. Error	Beta			
ค่าคงที่ (Constant)	.409	.093		4.388	.000 **	
ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี	.919	.022	.902	42.371	.000 **	1.000

R= 0.902 R²= 0.813 Adjusted R² = 0.813 F= 1795.321 SEE. = .31908 Durbin = 1.884

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 31 การตรวจสอบความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) สามารถตรวจสอบโดยพิจารณาจากค่า VIF (Variance inflation factors) มีค่าเท่ากับ 1 ซึ่งไม่เกิน 10 (Belsley, 1991) แสดงให้เห็นว่าไม่มีปัญหาความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 81.30 (R² = 0.813) พบว่าความรู้ทางวิชาชีพบัญชี (Accounting Professional Knowledge) ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี (Accountant's Proficiency) ในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี

สมมติฐานการวิจัยที่ 13 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี (Accounting Professional Knowledge) ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี (Accountant's Proficiency) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.919 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ 0.022 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ 13

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.902 หมายความว่าความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี ผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี ที่เพิ่มขึ้น 0.902

4.4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สรุปทดสอบสมมติฐาน ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี (Accounting Professional Knowledge) ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี (Accountant's Proficiency) ในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี

ตารางที่ 32 สรุปผลและจัดลำดับค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี

Accountant's Proficiency		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	R ²	NO. ลำดับ	ความเชี่ยวชาญ
สมมติฐาน	Independent Variable	B	Std. Error	Beta			
ฐานที่	ค่าคงที่ (Constant)	.409	.093				
1.	ความรู้ด้านบัญชีการเงิน	.906	.027	.858	0.736	7	ITG
2.	ความรู้ด้านบัญชีการเงิน	.846	.026	.846	0.716	12	JUD
3.	ความรู้ด้านบัญชีการเงิน	.919	.027	.857	0.734	8	EAP
4.	ด้านภาษีอากรตามประมวล รัษฎากร	.866	.026	.855	0.731	9	ITG
5.	ด้านภาษีอากรตามประมวล รัษฎากร	.787	.027	.821	0.674	13	JUD
6.	ด้านภาษีอากรตามประมวล รัษฎากร	.870	.027	.846	0.745	11	EAP
7.	ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ	.902	.022	.896	0.802	2	ITG
8.	ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ	.814	.024	.854	0.729	10	JUD
9.	ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ	.906	.023	.885	0.784	5	EAP
10.	ความรู้ด้านวิชาชีพบัญชี	.944	.023	.895	0.801	3	ITG
11.	ความรู้ด้านวิชาชีพบัญชี	.863	.025	.864	0.747	6	JUD
12.	ความรู้ด้านวิชาชีพบัญชี	.951	.024	.888	0.788	4	EAP
13.	ความรู้ด้านวิชาชีพบัญชี	.919	.022	.902	0.813	1	PRO

R= 0.902   R²= 0.813   Adjusted R²= 0.813   F= 1795.321   SEE. = .31908   Sig. = .000**

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 32 สรุปผลและจัดลำดับค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม (Accounting Professional Knowledge) ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีโดยรวม (Accountant's Proficiency) ในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี ส่งผลกระทบบมากที่สุด และรองลงมาตามลำดับแสดงตามตารางข้างต้น

ตารางที่ 33 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม (Accounting Professional Knowledge) ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีโดยรวม (Accountant's Proficiency) ในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี ได้ดังนี้

สมมติฐานที่	ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี	ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี	ผล
1	ด้านบัญชีการเงิน	ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี	✓
2	ด้านบัญชีการเงิน	ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ	✓
3	ด้านบัญชีการเงิน	ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล	✓
4	ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี	✓
5	ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ	✓
6	ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล	✓
7	ด้านองค์กรและธุรกิจ	ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี	✓
8	ด้านองค์กรและธุรกิจ	ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ	✓
9	ด้านองค์กรและธุรกิจ	ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล	✓
10	ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม	ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี	✓
11	ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม	ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ	✓
12	ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม	ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล	✓
13	ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม	ความเชี่ยวชาญของนักบัญชีโดยรวม	✓

✓ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, ✗ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี เพื่อศึกษาว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี โดยมีตัวแปรอิสระ คือ ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบัญชีการเงิน 2) ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และ 3) ด้านองค์กรและธุรกิจ ตัวแปรตาม คือ ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี 2) ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ และ 3) ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล โดยสถิติที่นำมาใช้ทดสอบสมมติฐานจะใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สามารถสรุปและอภิปรายผลได้ ดังนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อจำกัดของการวิจัย
- 5.4 ข้อเสนอแนะการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 58.30 มีอายุระหว่าง 25 – 35 ปี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 33.50 มีรายได้ระหว่าง 30,001 – 60,000 บาท จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 37.60 มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 31.10

5.1.2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาชีพบัญชีและความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ความเชี่ยวชาญด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎีของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อตามลำดับ ดังนี้ 1) ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการเชื่อมโยงหลักการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การบริหารงาน และดำเนินการตาม โครงการที่ได้รับมอบหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 2) ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการเชื่อมโยงหลักการควบคุมงานอย่างมีขอบเขต และเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.83 3) ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการประสานกันของแผนงาน กระบวนการ สารสนเทศ และการจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายขององค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84 4) ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการประเมิน วิเคราะห์และวิจัย เพื่อพัฒนาแนวทางแก้ไข และป้องกันประเด็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 และ 5) ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการเชื่อมโยงความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85

2. ความเชี่ยวชาญด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อตามลำดับ ดังนี้ 1) ท่านใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพตามแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมสอดคล้องกับค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 2) ท่านใช้การสังเกตและสงสัยกับผู้ประกอบวิชาชีพ ในการบริหารงานและงานที่ได้รับมอบหมาย ให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร โดย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.79 3) ท่านได้ใช้วิจารณ์ญาณในวิชาชีพ ตามแนวทางการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับการเลือกใช้นโยบายทางบัญชี ที่นำมาถือปฏิบัติในองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.77 4) ท่านใช้วิจารณ์ญาณ ในการประเมินสถานการณ์ หรือเหตุการณ์ที่อาจชี้ให้เห็นถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้นจากความผิดพลาดหรือการทุจริต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84 และ 5) ท่านใช้การคาดคะเนสถานการณ์ และให้คำปรึกษาอย่างเหมาะสม กับการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อใ้บรรลุผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85

3. ความเชี่ยวชาญด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูลของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อตามลำดับ ดังนี้ 1) ท่านนำเสนอข้อมูล และเสนอแนะความคิดเห็นในการให้คำปรึกษา สำหรับการบริหารงาน ได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 2) ท่านสามารถสรุปผลการดำเนินงานของธุรกิจได้อย่างเข้าใจ รวมถึงการนำเสนอและอธิบายข้อมูลที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน ได้อย่างน่าพึงพอใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84 3) ท่านมั่นใจว่าท่านสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน ทั้งด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษรในการจัดการและบริหารธุรกิจขององค์กร เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นขององค์กร ได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.83 4) ท่านสามารถสนับสนุนข้อมูลให้แก่ผู้บริหารในระดับสูงที่มีอำนาจในการตัดสินใจ เพื่อปรับกระบวนการตัดสินใจในการบริหารองค์กร ได้อย่างยั่งยืน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.88 และ 5) ท่านสามารถอธิบายข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเชิงโน้มน้าวใจให้กับผู้มีส่วนได้เสีย ต่อสถานการณ์ที่มีความคลุมเครือ ซับซ้อน และไม่แน่นอน หรือในภาวะวิกฤติ ได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85

5.1.3 สรุปผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แต่ละด้าน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.821 – 0.982 โดยตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

5.1.4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี ของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.944 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.023 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎีของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.895 หมายความว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎีของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี ผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อความเชี่ยวชาญด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎีของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี ที่เพิ่มขึ้น 0.895

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ ของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.863 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.025 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.864 หมายความว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี ผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีของนักบัญชีด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรีที่เพิ่มขึ้น 0.864

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล ของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.951 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.024 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูลของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.888 หมายความว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูลของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี ผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูลของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรีที่เพิ่มขึ้น 0.888

5.2 การอภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี ผู้วิจัยได้นำผลงาน วิจัย เอกสาร และบทความมาประกอบการอภิปรายผลการวิจัย เพื่อให้ผลงานการวิจัยมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

5.2.1 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี ซึ่งสอดคล้องกับ IFAC (2014) ได้กำหนด IES^{TM}2 ที่กล่าวว่า นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญ จะสามารถเลือกใช้และบูรณาการหลักการและทฤษฎีจากความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคในด้านต่าง ๆ เพื่อบริหารและดำเนิน โครงการและงานที่ได้รับมอบหมาย และเพื่อให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียได้อย่างรอบด้านมากขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (2001) กล่าวว่า ในการพัฒนาการจัดกลุ่มพฤติกรรมทางสมองที่สำคัญต่อการเรียนรู้ โดยแบ่งระดับการเรียนรู้ออกเป็น 6 ระดับ ได้แก่ จำ เข้าใจ ประยุกต์ วิเคราะห์ ประเมินค่า และสร้างสรรค์ และยังสอดคล้องกับ พสุ เดชะรินทร์ (2556) กล่าวว่าการทำงานให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายขององค์กร นักบัญชีต้องสามารถเชื่อมโยงหลักการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่การบริหารงาน และช่วยในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานขององค์กร ให้ได้รับการสื่อสารสารสนเทศที่มีผลต่อการตัดสินใจในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนขององค์กรได้และเสริมสร้างให้กิจการมีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน และยังสอดคล้องกับ สงกรานต์ ไกวงษ์ (2551) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีประกอบด้วย 1) ปัจจัยความรู้ทางด้านภาษีอากร 2) ปัจจัยความรู้ด้านการตรวจสอบ 3) ปัจจัยการเข้าอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง และ 4) ปัจจัยการศึกษาด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

5.2.2 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพถือเป็นการใช้วิจารณญาณในวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ IFAC (2014) ได้กำหนด IES^{TM}2 ที่กล่าวว่า นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญตามแนวทางการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับการเลือกใช้นโยบายทางบัญชี ที่นำมาถือปฏิบัติในองค์กรสอดคล้องกับ ค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพรวมถึงการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ ยังสอดคล้องกับสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (2555) ได้กำหนดมาตรฐานการสอบบัญชี ที่กล่าวถึงการใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ คือการใช้วิจารณญาณ เพื่อประเมินสถานการณ์ หรือเหตุการณ์ที่อาจชี้ให้เห็นถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้นจากความผิดพลาดหรือการทุจริตได้ และสามารถคาดคะเนสถานการณ์ และให้คำปรึกษาอย่างเหมาะสม กับการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี

ดี และยังสอดคล้องกับ กุสุมา คำพิทักษ์ (2556) ที่พบว่า นักบัญชีที่เก่งจะสามารถใช้ดุลยพินิจในการชี้แจง ให้คำแนะนำผลการดำเนินงาน แก่ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ เพื่อจะได้แก้ไขได้ทันเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ สกตพร พิบูลย์วงษ์ (2559) พบว่า นักบัญชีส่วนใหญ่ใช้ดุลยพินิจเพื่อปรับกระบวนการทัศนในการบริหารองค์กร และสามารถสรุปผลการดำเนินงานของธุรกิจเพื่อให้เกิดความเข้าใจรวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร ซึ่งสอดคล้องกับ สกตคดียิ่งกับ Tonyrunrunit (2017) ที่กล่าวว่า การใช้อรรถศาสตร์ความรู้ที่มีอยู่ทั้งหมดและพิจารณาของดุลยพินิจเชิงวิชาชีพในการอธิบายและนำเสนอข้อมูลขององค์กรซึ่งผ่านการวิเคราะห์เป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ และได้แสดงความคิดเห็น หรือให้ข้อเสนอแนะ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการคิดวิธีการแก้ปัญหา

5.2.3 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล ที่สามารถช่วยให้นักบัญชี นำรายงานทางการเงิน และรายงานวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของธุรกิจที่ได้ ใช้ในการเสนอแนะความคิดเห็นในการให้คำปรึกษา แก่ผู้บริหารเพื่อใช้ในการบริหารงานได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับนฤมล สุมรรคา (2554) พบว่า นักบัญชีที่มีทักษะด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูลจะช่วยสนับสนุนการทำงานของผู้บริหารระดับสูงให้เกิดความเข้าใจในข้อมูลด้านการเงินและการบัญชีที่มีผลกระทบต่อองค์กร ให้คำแนะนำในการตัดสินใจการลงทุนทางการเงินและปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อองค์กรในการตัดสินใจของธุรกิจได้ สกตคดียิ่งกับคำแนะนำของ คัทลียา ศิริภักตรากร แสนหลวง. (2563) ที่พบว่าผู้เชี่ยวชาญต้องสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน ทั้งด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษร ในการจัดการและบริหารธุรกิจขององค์กร เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในผลงานองค์กรได้ สกตคดียิ่งกับ กุสุมา คำพิทักษ์ (2556) พบว่า นักบัญชีที่เก่งจะมีความสามารถในการนำเสนอข้อมูลทางบัญชี และสามารถอธิบายข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อสถานการณ์ที่มีความคลุมเครือ ซับซ้อน และไม่แน่นอน หรือในภาวะวิกฤติ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ กานดา แซ่หลิว (2560) พบว่า การนำเสนอและอธิบายข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ ทำให้บรรลุเป้าหมายความสำเร็จในการใช้ปัจจัยทรัพยากร กระบวนการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจของทุกฝ่าย และสอดคล้องกับ Jafri (2019) ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ (Sense of Ownership) คือได้รับรู้จากการสื่อสารที่ชัดเจน โดยสามารถอธิบายและนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ถึงเหตุผลและความสำคัญ ว่าสิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ และความรู้สึกถึงการมีส่วนร่วมในการพ้องการผ่านพ้นปัญหาาร่วมกัน

5.3 ข้อจำกัดของการวิจัย

1. งานวิจัยนี้ทำการสำรวจเฉพาะจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักบัญชีเพียงกลุ่มตัวอย่างเดียว
2. งานวิจัยนี้ทำการสำรวจเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรีเท่านั้น
3. งานวิจัยนี้ทำการศึกษาปัจจัยความรู้ทางวิชาชีพบัญชีเพียง 3 ด้าน คือ ความรู้ด้านบัญชีการเงิน ความรู้ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ
4. งานวิจัยนี้ทำการศึกษาความเชี่ยวชาญของนักบัญชีแค่ 3 ด้าน คือ ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ และด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล

5.4 ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี ช่วยสนับสนุน ทฤษฎีสองปัจจัย โดยทฤษฎีสองปัจจัยมีมุมมองว่าการที่นักบัญชีจะปฏิบัติงานโดยมีความเชี่ยวชาญ อย่างนักบัญชีมืออาชีพนั้น ต้องเริ่มต้นจากการมีความรู้ทางวิชาชีพบัญชีในทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของกิจการที่ค่อนข้างหลากหลาย ไม่ได้จำกัดเฉพาะความรู้ด้านบัญชีการเงินเพียง อย่างเดียว ซึ่งความรู้ที่มากด้านใดเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี ที่จะให้ นักบัญชีสามารถนำความรู้ด้านบัญชีการเงิน ด้านภาษีอากร ด้านองค์กรและธุรกิจ ไปใช้ได้ อย่างเชี่ยวชาญ และถูกต้อง เหมาะสมกับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยสามารถบูรณาการหลักการและทฤษฎี โดย มีการเชื่อมโยงหลักการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การบริหารงานในการดำเนินการตามโครงการที่ได้รับ มอบหมาย และมีหลักการควบคุมงานอย่างมีขอบเขต และเหมาะสม ทำให้มีการอธิบายและนำเสนอ ข้อมูลที่ต้องใช้ในการประสานกันของแผนงาน กระบวนการ สารสนเทศ และการจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายขององค์กรส่งผลให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้ ตลอดจนถึงมีความสามารถในการวิเคราะห์และวิจัยและการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ ในการ สนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการ เพื่อพัฒนาแนวทางแก้ไข และป้องกัน ประเด็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อการดำรงอยู่ได้ของกิจการ และการเจริญเติบโตอย่าง มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

1.2 ผลการศึกษาวิจัยสนับสนุนให้นักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี เห็นความสำคัญของความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ที่ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในด้านต่าง ๆ และสนับสนุนให้นักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ ที่จะนำเสนอรายงานทางการเงินที่สะท้อนภาพฐานะการดำเนินงาน และผลการดำเนินงานของกิจการที่แท้จริง ด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ กระชับ รัดกุม รอบคอบ และทันต่อสถานการณ์ พร้อมกับการอธิบายและนำเสนอข้อมูล ด้วยความโปร่งใส เที่ยงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต น่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์กับผู้ใช้รายงาน ซึ่งจะก่อให้เกิดการยอมรับและเชื่อมั่นในความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพของนักบัญชี

1.3 ผลการศึกษาวิจัยสนับสนุนให้นักบัญชีผู้เริ่มต้นสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองสู่การเป็นนักบัญชีมืออาชีพ ทำให้มีคุณภาพ และมาตรฐานที่ดีในวิชาชีพ เพราะการเป็นนักบัญชีควรมีความรู้หลากหลายด้าน ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี ที่จะให้นักบัญชีสามารถนำความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ไปใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

1.4 ผลการศึกษาวิจัยสนับสนุนให้ภาคธุรกิจ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการ หรือผู้บริหารของกิจการ สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการสรรหา และคัดเลือกบุคลากรด้านวิชาชีพบัญชี ที่มีระดับความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพ ให้กับกิจการ ซึ่งเป็นผู้ที่สามารถจัดทำบัญชี และนำเสนอรายงานทางบัญชีการเงิน และรายงานทางการบริหารอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามความต้องการของผู้บริหารของกิจการ ที่มีประโยชน์ต่อการวางแผน และการตัดสินใจในการดำเนินงานของกิจการ และเพื่อใช้ช่วยในการพัฒนากิจการให้เจริญเติบโต ก้าวหน้า มั่งคั่ง และยั่งยืนใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาธุรกิจให้มีมาตรฐานในการทำบัญชี มีคุณภาพ และเป็นที่ยอมรับ

1.5 ผลการศึกษาวิจัยสนับสนุนให้ภาครัฐ นำผลการวิจัยมาปรับใช้ในหน่วยงานได้ และประโยชน์ด้านอื่น ๆ เพื่อนำผลจากการศึกษาที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาในกลุ่มประชากร และตัวอย่างกลุ่มอื่น ๆ ในการวิจัยสำรวจครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาเฉพาะเจาะจงตามธุรกิจแต่ละประเภท โดยอาจแบ่งเป็นกลุ่มธุรกิจ ตามโครงสร้างการจัดกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกัน เพื่อให้ได้เห็นมุมมองอื่นที่ชัดเจน และตรงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น

2.2 แนะนำให้ทำการศึกษาในพื้นที่ที่แตกต่างกันออกไป เพราะในงานวิจัยครั้งนี้ศึกษาแต่ในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรีเท่านั้น ดังนั้น ในการวิจัยเชิงสำรวจครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเขตภูมิภาคอื่น ๆ เพื่อให้มีความครอบคลุมพื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูลได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2.3 แนะนำให้มีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติมด้วย เพราะในงานวิจัยครั้งนี้มีแต่การศึกษาเฉพาะเชิงปริมาณ ในการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจครั้งต่อไป ควรเพิ่มการสำรวจเชิงคุณภาพกับกลุ่มนักบัญชี เพื่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่เน้นการปรับใช้ในการปฏิบัติงานเชิงลึก

2.4 แนะนำให้ศึกษาตัวแปรอิสระด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม ที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวแปรตาม และศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจอาจแสดงให้เห็นความเกี่ยวข้องกับความเชี่ยวชาญในวิชาชีพของนักบัญชี เช่น ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการปฏิบัติงานบัญชีด้วยระบบดิจิทัล ด้านการบัญชีนิติวิทยา ด้านภาษาต่างประเทศ ความเชี่ยวชาญในภาษีอากรด้านกรมศุลกากร กรมสรรพสามิต เพราะในงานศึกษาวิจัยฉบับนี้เน้นการศึกษาเฉพาะภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรเท่านั้น เพื่อให้ได้ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีที่เพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (2562). ข้อมูลสถิติผู้ทำบัญชี. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ วันที่ 21 มกราคม 2563, จากเว็บไซต์.แหล่งที่มา
https://www.dbd.go.th/download/article/article_20191203154524.pdf
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีและผู้ทำบัญชี สืบค้นเมื่อ 29 กันยายน 2563 จาก https://www.dbd.go.th/download/article/article_20210225140305.j
- กรมสรรพากร (The Revenue Department). (2563). ความรู้เกี่ยวกับประมวลรัษฎากร สืบค้นเมื่อ วันที่ 31 พฤษภาคม 2563 จาก <https://www.rd.go.th/315.html>
- กนกวรรณ จิตรกุล (2557). คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักบัญชีจากมุมมองของผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรม 304 จังหวัดปราจีนบุรี หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- กมลภู สันตะจักร์ (2560). คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการในประเทศไทย วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชีมหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- กรณิศา ดิษฐ์เสถียร (2560). คุณสมบัติและกรอบความรู้นักบัญชีบริหารในประเทศไทย บัญชีมหาบัณฑิตสาขาบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กรรณิการ์ คำลือ (2552). คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กัณฑ์นิษฐ์ หาญวงษา. (2549). คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. การค้นคว้าอิสระ. หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2555). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 20 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา มงคลนิพัทธ์ และ นิตยา มณีนาค. (2559). คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศไทย(ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :
<http://repository.rmutr.ac.th/bitstream/handle/123456789/400/Fulltext.pdf?sequence=1>
 [2017, December 25].
- กานต์ชูดาน นารณรทิจ. 2551. คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของสถานประกอบการ. การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม

- กิติ ตย์คานนท์. (2554). เทคนิคการสร้างภาวะผู้นำ . พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : เปลวอักษร.
- กุสุมา คำพิทักษ์ มาลี จัตุรัส กิ่งกาญจน์ มูลเมือง วาสนา ดวงดารา เสียง บัวไหล และนภาพร เจริยม
มีฤทธิ์. (2552). การพัฒนามาตรฐานอาชีพนักบัญชีที่ตอบสนองต่อภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม.
งานวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- กุสุมา คำพิทักษ์ และคณะ. (2556). นักบัญชีที่องค์กรธุรกิจต้องการเก่ง+ดี. พิมพ์ครั้งที่ 1. ปทุมธานี:
บริษัท ทริปเฟลด์ กรุ๊ป จำกัด. http://www.ird.rmutt.ac.th/?wpfb_dl=515.
- ขวัญชัย ชมศิริ. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตใน
เขตกรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิตคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ฉัตรชัย อธิเกียรติ และชนารักษ์ สารเดือนแก้ว. (2559). บทความการสอนแบบทันสมัยและเทคนิค
วิธีการสอนแนวใหม่ สืบค้นเมื่อ 31 พฤษภาคม 2564 จากเว็บไซต์
<https://www.kruachieve.com/ดาวน์โหลด/เทคนิคการจัดการเรียนรู้/>
- คัทลียา ศิริภัทรากูร แสนหลวง. (2560). กลุ่มวิชาบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เอกสารประกอบการสอนกระบวนวิชา 562212 เทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสารทางการพยาบาลและการผดุงครรภ์ เรื่อง 6 การเตรียมและการ
นำเสนองานเชิงวิชาการ.
- งานบริการการศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2551). การจัดการเรียนรู้แบบบูรณา
การ ข่าวสารวิชาการหน่วยส่งเสริมและพัฒนาวิชาการ. ประจำเดือนพฤศจิกายน 2551 ฉบับ
ที่ 11/2551.
- จ็อบดีบี. (2557). คุณสมบัตินักบัญชี AEC. สืบค้น เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2563, จากเว็บไซต์
<https://www.jobsdb.com>.
- จารุณี อภิวัฒน์ไพศาล. (2555). ปัจจัยที่ใช้ในการพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงาน
บัญชีกลุ่มธุรกิจบริการในประเทศไทย (ออนไลน์). สืบค้นวันที่ 20 ธันวาคม 2563 จาก
เว็บไซต์ <http://www.jap.tbs.tu.ac.th/files/Article/Jap21/Full/Jap21Jarunee.pdf>.
- จิระศักดิ์ ชัดสงคราม. (2557). ศึกษาคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์เมื่อเข้าสู่ประชาคม
เศรษฐกิจอาเซียนจากมุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่. บัญชีมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เจริญ ดวงสุวรรณ. (2560). ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นมืออาชีพของศาลชำนาญพิเศษเพื่อรองรับ
ประชาคมอาเซียนในอนาคต. หลักสูตรป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 59. วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร.

เฉลิมขวัญ คุรุทบุญยงค์. (2557). คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับอุตสาหกรรมญี่ปุ่นในประเทศไทย(ออนไลน์). 20 ธันวาคม 2563 จากเว็บไซต์ :

https://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/article_detail.php?ArticleID=152375.

ชนาธิป สุริยะงาม. (2555). ผลกระทบความเป็นเลิศทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในวิชาชีพของนักบัญชีธุรกิจอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บข.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชลธิชา สว่างเนตร. (2542). การรับรู้สภาพแวดล้อมในการทำงานภายในองค์กร และขวัญในการทำงานของพนักงานระดับบังคับบัญชาและวิชาชีพ ของบริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้างจำกัด. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ณัฐธิดา จินมอญ (2559). ความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ณัฐธรมณ ศรีสุข และ กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์. (2560). สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในพื้นที่จังหวัดนนทบุรีและกรุงเทพมหานคร(ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.spu.ac.th/uploads/contents/20170729111640.pdf> [2017, December 18].

ณัฐชา วัฒนวิไล และจุฑามน สิทธิผลวนิชกุล. 2555. “การพัฒนาศักยภาพวิชาชีพบัญชีไทยเมื่อเปิดการค้าเสรี.” Executive Journal 32, 3 (กรกฎาคม –กันยายน 2555): 16-25.

ณัฐนิชา กาวิชัย. (2556). ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงใหม่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชिमหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ต่อลาภ สุขพันธ์. (2546). คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ทวีพร ตรีทอง, พิมพ์ปวีณ์ มะณีวงศ์, วิจิตรรัตน์ บุญทอง. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

นครชัย ชาญอุไร. (2559). เอกสารประกอบการสอน รหัส ED14401 วิชาการวิจัยทางการศึกษา (Educational Research)., (หน้า 202)

- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (ม.ป.ป.). เทคนิคการนำเสนอผลงานวิจัย.กรมการสภาวิจัยแห่งชาติสาขาการศึกษา กรมการแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย (กพท). ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สืบค้นเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2564 จาก http://management.aru.ac.th/mnge/images/km/km_technique.pdf
- นุชจรี พันธุ์สกุล. (2554). คุณสมบัติของนักบัญชีที่สถานประกอบการต้องการใน เขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน: หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารธุรกิจ. สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ. มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- นริษา ทองมณี. (2556). คุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีและความสำเร็จในงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นฤมล สุมรรคา. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางการบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษาสถานประกอบการจังหวัดสระบุรี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ บธ.ม. (การบัญชี).ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- Brightside People Team. (2020): เริ่มต้นสร้าง Sense of Ownership ในพนักงานอย่างไรดี? สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2564 จากเว็บไซต์ <https://www.brightsidepeople.com/%87-sense-of-ownership/>.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุงใหม่). พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญช่วง ศรีธรรมาภรณ์ (2561). ผลกระทบของความชำนาญในวิชาชีพบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีบริษัทกลุ่มร้อยแก่นสารสินธุ์. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2561).
- บุญเลิศ อรุณพิบูลย์. (ม.ป.ป.). เทคนิคการสร้างสื่อและนำเสนอผลงาน Microsoft Office PowerPoint 2007. สืบค้นจาก <http://hsmi.psu.ac.th/upload/forum/powerpoint2007.pdf>.
- แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561 -2580) สืบค้นเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2563 จากเว็บไซต์ <http://nscr.nesdc.go.th/amp/>
- พงศ์ศิริภพ ทองศิริวิสุรเกศ. (2555). สมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชี: มุมมองของผู้บริหารงานสายบัญชีในเขตการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย.วิทยานิพนธ์. หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ:สาขาวิชาการบัญชี คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- พสุ เดชะรินทร์. (2560). นักบัญชี: บทบาทที่เปลี่ยนแปลงไป. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2560, จาก www.Bangkokbiznews.com.

- พิมพ์ผกา แก้วดี. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะนักวิชาชีพบัญชีที่ผู้ประกอบการต้องการตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา. ปรินญาบัญญัติมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พีระ พนาสุภน. (2556). บทความเข้าใจใช้เป็น, ทักษะ, ความเชี่ยวชาญ และสมรรถนะ(LITERACY, SKILL, EXPERTISE & COMPETENCY) สืบค้นเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2563 จากเว็บไซต์ <http://www.peerapanasupon.com/?p=874>
- ไพศาล วรคำ. (2559). การวิจัยทางการศึกษา (Education Research). มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 สืบค้นเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2564 จากเว็บไซต์ <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2560/A/040/1.PDF>
- มยุรี เกื้อสกุล และ วุฒิ วัชรโรดมประเสริฐ. (2558). คุณสมบัติของนักบัญชีในสถานประกอบการตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชีและนักบัญชี ในสถานประกอบการต้องการ กรณีศึกษา : สถานประกอบการนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร(ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://tcithaijo.org/index.php/trujournal/article/download/56272/46917> [2017, December 19].
- มารีณี กอรา (2559). ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้. บัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์, 2556.
- ลักขณา ดาษ และ ปทุมพร ชโนวรรณ. (2560). การพัฒนาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการต่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : [http://www.hu.ac.th/conference/proceedings/data/05-2-Poster%20Presentation/4Administration%20and%20management/35-040M-P\(ลักขณา%20%20ดาษ\).pdf](http://www.hu.ac.th/conference/proceedings/data/05-2-Poster%20Presentation/4Administration%20and%20management/35-040M-P(ลักขณา%20%20ดาษ).pdf) [2018, June 29].
- วิภาพร ทิมบำรุง (2558). สมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่คาดหวังของผู้บริหารในสายงานบัญชีและการเงินในบริษัทมหาชน. หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบัญชี. คณะการบัญชีมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- วิรัช สงวนวงษ์วาน. (2547). การจัดการและพฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.

- ศศิมา สุขสว่าง. (2560). (ม.ป.ป.). VUCA World ความท้าทายสำหรับผู้นำยุคใหม่. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2564 จากเว็บไซต์ : www.sasimasuk.com. 8 พฤศจิกายน 2560
- สกลพร พิบูลย์วงศ์. (2559). คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการธุรกิจ ในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี.
- สงกรานต์ ไกยวงษ์. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะความเป็นมืออาชีพของนักวิชาชีพบัญชีไทยในบริบทของผู้สอบบัญชีภาษีอากรและผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2558). Initial Professional Development – Technical Competence (Revised) มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 2 การพัฒนาทางวิชาชีพ ระยะเริ่มแรก – ความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค (ฉบับปรับปรุง, 2558). IES™2 Retrieved from: <https://acpro-std.tfac.or.th/uploads/files/OQdg2sK1Bf.pdf>
- สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย(2563). บทความทำความรู้จัก VUCA สืบค้นเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2563 จากเว็บไซต์ https://tma.or.th/2016/news_detail.php?id=426
- สรวิชชุ บุญวุฒิ, ไพฑูรย์ อินตะขัน. (2559). การศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะของนักบัญชียุคใหม่ ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ออนไลน์). สืบค้นวันที่ 15 ธ.ค.63 จากเว็บไซต์ <http://www.mgts.lpru.ac.th/journal/index.php/mgts/article/download/279/117>
- สรศักดิ์ ธนัน ไชย. 2551. การวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดบึงลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุจิตรา ประคองศรี. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่กับความสำเร็จในวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์ บข.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โสภภาพรรณ ไชยพัฒน์ , อนุภาณี ชูทรัพย์ และสันธยา ดารารัตน์. (2555). ความคิดเห็นลักษณะผู้ทำบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการธุรกิจในจังหวัดภูเก็ต (ออนไลน์). สืบค้นวันที่ 15 ธ.ค. 63 จากเว็บไซต์ http://www.rpu.ac.th/Library_web/doc/RC_RR/2554_Puket_Sopapun.pdf.
- อัมพร เทียงตระกุล (2557). ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ทักษะทางวิชาชีพบัญชี และคุณค่าทางวิชาชีพของผู้รับอนุญาตภายใต้มาตรฐานสากลที่มีผลต่อการดำเนินงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ใช้บริการกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและกลุ่มเทคโนโลยีในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2550). การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ

BIBLIOGRAPHY

- Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (2001). A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives. New York: Addison Wesley
<http://wiwatmee.blogspot.com/2012/09/blooms-revised-taxonomy-in-2001.html>
<http://saranslive.blogspot.com/2010/01/blooms-taxonomy-revised.htm>
- Bailey, R. E. & Denstaedt, L. (2004). Designation: An integrated Approach to writing paragraphs and essays. New York: Mc-Graw-Hill.
- Black, K. (2006). Business Statistics for Contemporary Decision Making, 4th ed. USA: John Wiley & Sons.
- Ca Ta Lin Nicolae Albu, Nadia Albu, Robert Faff and Allan Hodgson. (2011). Accounting Competencies and the Changing Role of Accountants in Emerging Economies: The Case of Romania (Online). Available : goo.gl/dA7F5D [2017, December 18].
- Choo, Freddie and Ken T. Trotman. 1991. "The Relationship between Knowledge Structure and Judgments for experienced and inexperienced auditors". The Accounting Review. 66,3 : 464-485.
- Gardner, Howard. (2002). Intelligence Reframe: Multiple Intelligences for the 21st Century. New York. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2564 จากเว็บไซต์ (PDF) Intelligence Reframed: Multiple Intelligences for the 21st Century (researchgate.net)
- International Federation of Accountants. (2009). Framework for International Education Standards for Professional Accountants. Retrieved August 5, 2010.
- Kerlinger, F. N. (1973). Foundations of behavioral research : Educational and psychological inquiry. 2nd ed. New York: Holt, Rinehart & Winston Church, Bryan K. (2012). "Shared Interest and Honesty in Budget Reporting". **Accounting, Organizations and Society**. 37 : 155 - 167.
- Nelson , Mark W. 1993. "The Effects of Error Frequency and Accounting Knowledge on Error Diagnosis in Analytical Review". The Accounting Review. 68, 4: 804-823.
- Rensis A. Likert (1961). ลิเกิร์ตสเกล (Likert Scale) 5 ระดับ โดย เร็นซิส เอ. ลิเกิร์ต (Rensis A. Likert) Likert,. New Patterns of Management. New York: McGraw-Hill Book Co., Inc.

- Rowe, N. & Ilic, D. (2011). Poster presentation: a visual medium for academic and scientific meetings. *Pediatric Respiratory Reviews*, 12, 208-213. doi:10.1016/j.prrv.2011.01.011
- Tonyrunniti. (2020): "Ownership": see why the concept of ownership must be a part of your company. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2564 จาก <https://for-managers.com/ownership/>
- Uyar Aliand Gungormus Ali Haydar. (2011). Professional Knowledge and Skills Required for Accounting Majors Who Intend to Become Auditors: Perceptions of External Auditors (Online). Available : [http://www.berjournal.com/wp-content/plugins/downloads-manager/upload/BERJ%20\(3\)11%20Article%203%20pp.33-49.pdf](http://www.berjournal.com/wp-content/plugins/downloads-manager/upload/BERJ%20(3)11%20Article%203%20pp.33-49.pdf) [2017, December 18].
- Warren Tanner. (2017): Modern Manager: Here's how you get employees to take ownership over their work. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2564 จาก <https://medium.com/@warrentanner/heres-how-you-get-employees-to-take-ownership-over-their-work-ebe1f7ebf508>.
- Zajkowki, Mary, Sampson, Vivienne, David. (2007). Continuing Professional Development. Perceptions from New Zealand and Australian Accounting Academics.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี
*****

คำชี้แจง : การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ซึ่งได้แก่ ความรู้ทางด้านบัญชีการเงิน ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และด้านธุรกิจและการจัดการองค์กร ที่ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชี ที่ประกอบด้วย ด้านการบูรณาการหลักการและทฤษฎี ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ และด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี ทั้งเพื่อเป็นแนวทางให้แก่ผู้มุ่งมั่นในการประกอบวิชาชีพบัญชีในระยะเริ่มต้นในการพัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยแบบสอบถามมีทั้งสิ้น 4 ตอน ประกอบด้วย

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ
- ตอนที่ 2 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี จำนวน 15 ข้อ
- ตอนที่ 3 ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี จำนวน 15 ข้อ
- ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น

เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนและตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งการตอบแบบสอบถามของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ โดยไม่มีการนำไปเปิดเผยให้เกิดความเสียหายแก่ตัวท่านและกิจการของท่าน โดยการนำเสนอผลการศึกษานี้จะนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้

พรทิศา ศฤงคารรัตน์
นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ● ลงใน ○ ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

- 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ

- 1) น้อยกว่า 25 ปี 2) อายุ 25 – 35 ปี
 3) อายุ 36 – 45 ปี 4) มากกว่า 45 ปี

3. ระดับการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี 2) ปริญญาโท
 3) ปริญญาเอก

4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- 1) ไม่เกิน 30,000 บาท 2) 30,001 – 60,000 บาท
 3) 60,001 – 90,000 บาท 4) มากกว่า 90,000 บาท

5. ประสบการณ์การทำงาน

- 1) น้อยกว่า 5 ปี 2) 5 – 10 ปี
 3) 11 – 15 ปี 4) มากกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาชีพบัญชี

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ● ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

โดยกำหนดค่าคะแนนระดับความคิดเห็น แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 = เห็นด้วยมากที่สุด

4 = เห็นด้วยมาก

3 = เห็นด้วยปานกลาง

2 = เห็นด้วยน้อย

1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
เรื่องที่ 2.1 ความรู้ด้านบัญชีการเงิน					
1. ท่านสามารถประยุกต์ใช้หลักการบัญชี ตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป หรือมาตรฐานการบัญชีอื่นที่เกี่ยวข้องกับรายการค้าและเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้					
2. ท่านสามารถประเมินความเหมาะสมของการใช้นโยบายการบัญชีในการจัดทำรายงานทางการเงินได้					
3. ท่านสามารถจัดทำงบการเงินเฉพาะ และงบการเงินรวมตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป หรือมาตรฐานการบัญชีอื่นที่เกี่ยวข้องได้					
4. ท่านมีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดทำงบการเงิน และการวิเคราะห์งบการเงิน					
5. ท่านสามารถอธิบายตีความงบการเงิน และรายงานต่าง ๆ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง					

ตอนที่ 2 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี (ต่อ)

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
เรื่องที่ 2.2 ความรู้ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร					
1 ท่านสามารถอธิบายข้อกำหนด ข้อกฎหมาย และระเบียบการปฏิบัติตามระบบการจัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรได้โดยถูกต้อง					
2 ท่านสามารถคำนวณภาษีเงินได้สำหรับบุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย รวมถึงการยื่นแบบภาษีอากรโดยเอกสารตามประมวลรัษฎากรได้อย่างถูกต้อง					
3 ท่านสามารถคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต และอากรแสตมป์ ตามประมวลรัษฎากรได้อย่างถูกต้อง					
4 ท่านสามารถยื่นแบบภาษีอากรทางอิเล็กทรอนิกส์ตามข้อกำหนดของประมวลรัษฎากรได้อย่างถูกต้อง					
5. ท่านสามารถวางแผนภาษีให้แก่องค์กรธุรกิจได้อย่างรัดกุม ครอบคลุมและครบถ้วน ถูกต้องตามประมวลรัษฎากร					

ตอนที่ 2 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี (ต่อ)

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
เรื่องที่ 2.3 ความรู้ด้านธุรกิจและการจัดการองค์กร					
1 ท่านเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมดำเนินงานขององค์กร ภายใต้บริบทต่าง ๆ ได้แก่ ด้านกฎหมาย ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านการต่างประเทศ ด้านสังคมและด้านวัฒนธรรมองค์กร เพื่อให้เข้าใจถึงความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจได้เป็นอย่างดี					
2 ท่านสามารถอธิบายวัตถุประสงค์ ความสำคัญของหน้าที่ และการดำเนินงานประเภทต่าง ๆ ในองค์กร เพื่อให้เข้าใจถึงระบบการควบคุมภายในที่ดีของธุรกิจได้					
3 ท่านสามารถวิเคราะห์และอธิบายถึงปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่อาจมีอิทธิพลต่อกลยุทธ์ขององค์กรได้					
4 ท่านสามารถเลือกใช้ทฤษฎี และหลักการ ในการดำเนินกลยุทธ์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
5 ท่านสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมองค์กรและพฤติกรรมบุคคลในองค์กร เพื่อยกระดับผลการปฏิบัติงานของบุคลากร และทีมงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญของนักบัญชี

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยกำหนดค่าคะแนนระดับความคิดเห็น แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 = เห็นด้วยมากที่สุด

4 = เห็นด้วยมาก

3 = เห็นด้วยปานกลาง

2 = เห็นด้วยน้อย

1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
เรื่องที่ 3.1 ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี					
1 ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการเชื่อมโยงหลักการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การบริหารงานและดำเนินการตามโครงการที่ได้รับมอบหมาย					
2 ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการเชื่อมโยงความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคในการแก้ปัญหาซับซ้อนได้					
3 ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการเชื่อมโยงหลักการควบคุมงานอย่างมีขอบเขต และเหมาะสม					
4 ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการประเมิน วิเคราะห์และวิจัย เพื่อพัฒนาแนวทางแก้ไขและป้องกันประเด็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต					
5 ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการประสานกันของแผนงาน กระบวนการ สารสนเทศ และการจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายขององค์กร					

ตอนที่ 3 ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี (ต่อ)

ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
เรื่องที่ 3.2 ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ					
1 ท่านใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพตามแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมสอดคล้องกับค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ					
2 ท่านได้ใช้วิจารณญาณในวิชาชีพ ตามแนวทางการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับการเลือกใช้นโยบายทางบัญชี ที่นำมาถือปฏิบัติในองค์กร					
3 ท่านใช้การสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ ในการบริหารงานและงานที่ได้รับมอบหมาย ให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร					
4 ท่านใช้วิจารณญาณ ในการประเมินสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่อาจชี้ให้เห็นถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้นจากความผิดพลาดหรือการทุจริต					
5 ท่านใช้การคาดคะเนสถานการณ์ และให้คำปรึกษาอย่างเหมาะสม กับการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี					

ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
เรื่องที่ 3.3 ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล					
1 ท่านนำเสนอข้อมูล และเสนอแนะความคิดเห็นในการให้คำปรึกษา สำหรับการบริหารงานได้อย่างเหมาะสม					
2 ท่านมั่นใจว่าท่านสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน ทั้งด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษร ในการจัดการและบริหารธุรกิจขององค์กร เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นขององค์กรได้					
3 ท่านสามารถอธิบายข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเชิงโน้มน้าวใจให้กับผู้มีส่วนได้เสีย ต่อสถานการณ์ที่มีความคลุมเครือ ชับซ้อนและไม่แน่นอน หรือในภาวะวิกฤติ ได้เป็นอย่างดี					
4 ท่านสามารถสนับสนุนข้อมูลให้แก่ผู้บริหารในระดับสูงที่มีอำนาจในการตัดสินใจ เพื่อปรับกระบวนการตัดสินใจในการบริหารองค์กรได้อย่างยั่งยืน					
5 ท่านสามารถสรุปผลการดำเนินของธุรกิจได้อย่างเข้าใจ รวมถึงการนำเสนอและอธิบายข้อมูลที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนได้อย่างน่าพึงพอใจ					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือและสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

แบบตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ

แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหา

สำหรับแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง

“ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี”

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้มุ่งตรวจสอบเพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (Validity content) โดยการวิเคราะห์ดัชนีค่าความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของข้อคำถาม เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. ขอความกรุณาผู้ทรงคุณวุฒิและท่านผู้เชี่ยวชาญ ช่วยพิจารณาข้อคำถามว่ามีความสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาของการวิจัยเรื่องนี้หรือไม่ ด้วยการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถาม โดยการทำเครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่องว่างตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
  - 1) ให้ 1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
  - 2) ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
  - 3) ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
3. ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิและท่านผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยการเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนั้น ๆ

นางสาวพรทิศา ศฤงคารรัตน์

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 5 ข้อ

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบเหมาะสมหรือไม่

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่อง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ หรือเติมข้อความเสนอแนะที่ตรงกับความเป็นจริง

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
1	เพศ : ( ) ชาย ( ) หญิง				
2	อายุ : ( ) น้อยกว่า 25 ปี ( ) 25 – 35 ปี ( ) 36 – 45 ปี ( ) มากกว่า 45 ปี				
3	การศึกษา ( ) ปริญญาตรี ( ) ปริญญาโท ( ) ปริญญาเอก				
4	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ( ) ไม่เกิน 30,000 บาท ( ) 30,001 – 60,000 บาท ( ) 60,001 – 90,000 บาท ( ) มากกว่า 90,000 บาท				
5	ประสบการณ์การทำงาน ( ) ต่ำกว่า 5 ปี ( ) 5 – 10 ปี ( ) 11 – 15 ปี ( ) มากกว่า 15 ปี				

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาชีพบัญชี จำนวน 15 ข้อ

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ: โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อความรู้ทางวิชาชีพบัญชี สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่อง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ หรือเติมข้อความเสนอแนะที่ตรงกับความเป็นจริง

ข้อ	ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง (+1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ไม่ สอดคล้อง (-1)	
2.1	ความรู้ด้านบัญชีการเงิน				
	1.ท่านสามารถประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี หลักการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ หรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับรายการค้าและเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้				
	2.ท่านสามารถประเมินความเหมาะสมของการใช้นโยบายการบัญชีในการจัดทำรายงานทางการเงินได้				
	3.ท่านสามารถจัดทำงบการเงินเฉพาะ และงบการเงินรวมตามมาตรฐานการรายงานที่รับรองโดยทั่วไป หรือมาตรฐานการบัญชีอื่นที่เกี่ยวข้องได้				
	4.ท่านมีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดทำงบการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน				
	5.ท่านสามารถอธิบายตีความงบการเงินและรายงานต่าง ๆ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง				

ตอนที่ 2 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี (ต่อ)

ข้อ	ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง (+1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ไม่ สอดคล้อง (-1)	
2.2	ความรู้ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร				
	1. ท่านสามารถอธิบายข้อกำหนด ข้อกฎหมาย และระเบียบการปฏิบัติตามระบบการจัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรได้โดยถูกต้อง				
	2. ท่านสามารถคำนวณภาษีเงินได้สำหรับบุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายได้อย่างถูกต้อง				
	3. ท่านสามารถคำนวณภาษีทางอ้อม เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง ภาษีศุลกากร และอากรแสตมป์ได้อย่างถูกต้อง				
	4. ท่านสามารถยื่นแบบภาษีอากรทางอิเล็กทรอนิกส์และยื่นโดยเอกสารได้อย่างถูกต้องตามข้อกำหนดของประมวลรัษฎากร				
	5. ท่านสามารถวางแผนภาษีให้แก่องค์กรธุรกิจได้อย่างรัดกุม ครอบคลุมและครบถ้วน ถูกต้องตามประมวลรัษฎากร				

ตอนที่ 2 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี (ต่อ)

ข้อ	ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
2.3	ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ				
	1.ท่านเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมดำเนินงานขององค์กรภายใต้บริบทต่าง ๆ ได้แก่ ด้านกฎหมาย ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านการต่างประเทศ ด้านสังคมและด้านวัฒนธรรมเพื่อเข้าใจถึงความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจได้เป็นอย่างดี				
	2.ท่านสามารถอธิบายวัตถุประสงค์ ความสำคัญของหน้าที่ และการดำเนินงานประเภทต่าง ๆ ในองค์กร เพื่อให้เกิดการควบคุมภายในที่ดีต่อธุรกิจได้				
	3.ท่านสามารถวิเคราะห์และอธิบายถึงปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่อาจมีอิทธิพลต่อกลยุทธ์ขององค์กรได้				
	4.ท่านสามารถเลือกใช้ทฤษฎีและหลักการในการดำเนินกลยุทธ์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
	5.ท่านสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมองค์กรและพฤติกรรมบุคคลในองค์กร เพื่อยกระดับผลการปฏิบัติงานของบุคคลากร และทีมงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้				

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญของนักบัญชี จำนวน 15 ข้อ

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่อง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ หรือเติมข้อความเสนอแนะที่ตรงกับความเป็นจริง

ข้อ	ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง (+1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ไม่ สอดคล้อง (-1)	
3.1	ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี				
	1.ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่านได้ มีการเชื่อมโยงหลักการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่ การบริหารงานและดำเนินการตามโครงการ ที่ได้รับมอบหมาย				
	2.ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่านได้ มีการเชื่อมโยงความรู้ความสามารถเชิง เทคนิคในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้				
	3.ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่านได้ มีการเชื่อมโยงหลักการควบคุมงานอย่างมี ขอบเขตและเหมาะสม				
	4.ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่านได้ มีการประเมิน วิเคราะห์แนวทางแก้ไข และ ป้องกัน ประเด็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ใน อนาคต				
	5.ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้ มีการประสานกันของแผนงาน กระบวนการ สารสนเทศ และการจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้ เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายขององค์กร				

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญของนักบัญชี (ต่อ)

ข้อ	ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง (+1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ไม่ สอดคล้อง (-1)	
3.2	ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ				
	1.ท่านใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพตามแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมสอดคล้องกับค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ				
	2.ท่านได้ใช้วิจารณญาณในวิชาชีพตามแนวทางการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับการเลือกใช้นโยบายทางบัญชีที่นำมาถือปฏิบัติในองค์กร				
	3.ท่านใช้การสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพ ในการบริหารงานและงานที่ได้รับมอบหมาย ให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร				
	4.ท่านใช้วิจารณญาณในการประเมินสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่อาจชี้ให้เห็นถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้นจากความผิดพลาดหรือการทุจริต				
	5.ท่านใช้การคาดคะเนสถานการณ์ และให้คำปรึกษาอย่างเหมาะสม กับการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี				

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญของนักบัญชี (ต่อ)

ข้อ	ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง (+1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ไม่ สอดคล้อง (-1)	
3.3	ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล				
	1.ท่านนำเสนอข้อมูล และเสนอแนะความคิดเห็นในการให้คำปรึกษา สำหรับการบริหารงานได้อย่างเหมาะสม				
	2.ท่านมั่นใจว่าท่านสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน ทั้งด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษรในการจัดการและบริหารธุรกิจขององค์กร เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นขององค์กรได้				
	3.ท่านสามารถอธิบายข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเชิงโน้มน้าวใจให้กับผู้มีส่วนได้เสีย ต่อสถานการณ์ที่มีความคลุมเครือ ซับซ้อน และไม่แน่นอน หรือในภาวะวิกฤติได้เป็นอย่างดี				
	4.ท่านสามารถสนับสนุนข้อมูลให้แก่ผู้บริหารในระดับสูงที่มีอำนาจในการตัดสินใจ เพื่อปรับกระบวนการทัศนในการบริหารองค์กรได้อย่างยั่งยืน				
	5.ท่านสามารถสรุปผลการดำเนินของธุรกิจได้อย่างเข้าใจ รวมถึงการนำเสนอและอธิบายข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ในทุกภาคส่วน ได้อย่างน่าพึงพอใจ				

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาคผนวก ก

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC

เรื่อง

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี

การคำนวณและการแปลงค่า IOC

ตาราง การคำนวณและการแปลงค่า IOC สำหรับแบบสอบถามของผู้ทำบัญชีรับอนุญาต

$$\text{จากสูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

โดย IOC คือ ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence)
 R คือ ผลรวมของคะแนนผลการตัดสินในข้อคำถามนั้นจากผู้เชี่ยวชาญ
 N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำถามข้อที่		ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม							
GEN	เพศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
AGE	อายุ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
EDU	การศึกษา	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
SAL	รายได้	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
EXP	ประสบการณ์ในการทำงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 2 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี

คำถามข้อที่		ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี : ACK							
2.1. ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีการเงิน : ACF							
ACF1	ท่านสามารถประยุกต์ใช้หลักการบัญชี ตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป หรือมาตรฐานการบัญชีอื่นที่เกี่ยวข้องกับรายการค้าและเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
ACF2	ท่านสามารถประเมินความเหมาะสมของการใช้นโยบายการบัญชีในการจัดทำรายงานทางการเงินได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ACF3	ท่านสามารถจัดทำงบการเงินเฉพาะ และงบการเงินรวมตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป หรือมาตรฐานการบัญชีอื่นที่เกี่ยวข้องได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ACF4	ท่านมีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดทำงบการเงิน และการวิเคราะห์งบการเงิน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ACF5	ท่านสามารถอธิบายตีความงบการเงิน และรายงานต่าง ๆ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 2 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี (ต่อ)

คำถามข้อที่	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี : ACK							
2.2 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากร ตามประมวลรัษฎากร : TAX							
TAX1	ท่านสามารถอธิบายข้อกำหนด ข้อกฎหมาย และระเบียบการปฏิบัติตามระบบการจัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรได้โดยถูกต้อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
TAX2	ท่านสามารถคำนวณภาษีเงินได้สำหรับบุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย รวมถึงการยื่นแบบภาษีอากรโดยเอกสารตามประมวลรัษฎากรได้อย่างถูกต้อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
TAX3	ท่านสามารถคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต และอากรแสตมป์ ตามประมวลรัษฎากรได้อย่างถูกต้อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
TAX4	ท่านสามารถยื่นแบบภาษีอากรทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามข้อกำหนดของประมวลรัษฎากรได้อย่างถูกต้อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
TAX5	ท่านสามารถวางแผนภาษีให้แก่องค์กรธุรกิจได้อย่างรัดกุม ครอบคลุมและครบถ้วน ถูกต้องตามประมวลรัษฎากร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 2 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี (ต่อ)

คำถามข้อที่		ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี : ACK							
2.3 ความรู้ทางวิชาชีพด้านองค์กรและธุรกิจ : BUS							
BUS1	ท่านเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมดำเนินงานขององค์กรภายใต้บริบทต่าง ๆ ได้แก่ ด้านกฎหมาย ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านการต่างประเทศ ด้านสังคมและด้านวัฒนธรรมองค์กร เพื่อให้เข้าใจถึงความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
BUS2	ท่านสามารถอธิบายวัตถุประสงค์ ความสำคัญของหน้าที่ และการดำเนินงานประเภทต่าง ๆ ในองค์กร เพื่อให้เข้าใจถึงระบบการควบคุมภายในที่ดีของธุรกิจได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
BUS3	ท่านสามารถวิเคราะห์และอธิบายถึงปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่อาจมีอิทธิพลต่อกลยุทธ์ขององค์กรได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
BUS4	ท่านสามารถเลือกใช้ทฤษฎี และหลักการ ในการดำเนินกลยุทธ์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
BUS5	ท่านสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมองค์กร และพฤติกรรมบุคคลในองค์กร เพื่อยกระดับผลการปฏิบัติงานของบุคลากร และทีมงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญของนักบัญชี

คำถามข้อที่		ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี : PRO							
3.1. ด้านบูรณาการหลักการและทฤษฎี : ITG							
ITG1	ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการเชื่อมโยงหลักการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การบริหารงาน และดำเนินการตาม โครงการที่ได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ITG2	ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการเชื่อมโยงความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค ในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ITG3	ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการประเมิน วิเคราะห์และวิจัย เพื่อพัฒนาแนวทางแก้ไข และป้องกันประเด็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ITG4	เจ้าพนักงานในหน่วยงานของท่าน ให้บริการผู้เสียภาษีอากรด้วยวาจาสุภาพ และเป็นมิตรต่อผู้เสียภาษี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ITG5	ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานของท่าน ได้มีการประสาน กันของแผนงาน กระบวนการสารสนเทศ และการจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายขององค์กร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญของนักบัญชี (ต่อ)

คำถามข้อที่		ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี : PRO							
3.2. ด้านการใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพ : JUD							
JUD1	ท่านใช้ดุลยพินิจเชิงวิชาชีพตามแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมสอดคล้องกับค่านิยมจริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
JUD2	ท่านได้ใช้วิจารณญาณในวิชาชีพ ตามแนวทางการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับการเลือกใช้นโยบายทางบัญชี ที่นำมาถือปฏิบัติในองค์กร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
JUD3	ท่านใช้การสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ ในการบริหารงานและงานที่ได้รับมอบหมาย ให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
JUD4	ท่านใช้วิจารณญาณ ในการประเมินสถานการณ์ หรือเหตุการณ์ที่อาจชี้ให้เห็นถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้นจากความผิดพลาดหรือการทุจริต	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
JUD5	ท่านใช้การคาดคะเนสถานการณ์ และให้คำปรึกษาอย่างเหมาะสม กับการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญของนักบัญชี (ต่อ)

คำถามข้อที่		ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ความเชี่ยวชาญของนักบัญชี : PRO							
3.3. ด้านการอธิบายและนำเสนอข้อมูล : EAP							
EAP1	ท่านนำเสนอข้อมูล และเสนอแนะความคิดเห็นในการให้คำปรึกษา สำหรับการบริหารงานได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
EAP2	ท่านสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน ทั้งด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษร ในการจัดการและบริหารธุรกิจขององค์กร เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นขององค์กรได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
EAP3	ท่านสามารถอธิบายข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเชิงโน้มน้าวใจให้กับผู้มีส่วนได้เสีย ต่อสถานการณ์ที่มีความคลุมเครือ ซับซ้อนและไม่แน่นอน หรือในภาวะวิกฤติ ได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
EAP4	ท่านสามารถสนับสนุนข้อมูลให้แก่ผู้บริหารในระดับสูงที่มีอำนาจในการตัดสินใจ เพื่อปรับกระบวนการตัดสินใจในการบริหารองค์กรได้อย่างยั่งยืน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
EAP5	ท่านสามารถสรุปผลการดำเนินของธุรกิจได้อย่างเข้าใจ รวมถึงการนำเสนอและอธิบายข้อมูลที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนได้อย่างน่าพึงพอใจ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การแปลความหมาย มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย IOC รวมทั้งฉบับมีค่า ≥ 0.05 หมายถึง แบบสอบถามฉบับนี้มีมาตรฐานตามเกณฑ์ทั่วไป
 ค่าเฉลี่ย IOC รวมทั้งฉบับมีค่า < 0.05 หมายถึง แบบสอบถามฉบับนี้ไม่มีมาตรฐานตามเกณฑ์ทั่วไป

อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านที่ 1
 ดร.พรทิwa แสงเขียว
 หัวหน้าสาขาวิชาการบัญชี
 มหาวิทยาลัยศรีปทุม
 วิทยาเขตชลบุรี

อาจารย์ที่ปรึกษา
 ผศ.ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต
 หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยศรีปทุม

อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านที่ 2
 ดร.สมบูรณ์ เอื้ออักษณาลัย
 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร / กรรมการบริษัท
 /กรรมการบริหาร / กรรมการผู้จัดการบริษัท
 บริษัท กันกุล เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)

อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านที่ 3
 ดร.ทิพสุดา ไชยสาม
 กรรมการผู้จัดการ
 บริษัท ที่ปรึกษา เทศาตรี (2539) จำกัด

ภาคผนวก ง

จดหมายขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา
เครื่องมือวิจัย

SPU
SRIPATUM
UNIVERSITY

ที่ คบช.0105/017

BANGKOK
2418/2
PHAHOLYOTHIN RD.,
JATUJAK, BANGKOK
10900
TEL. 0 2579 1111
FAX. 0 2561 1721
www.spu.ac.th

CHONBURI CAMPUS
79 BANGNA-TRAD RD.,
KLONGTAMRU, MIANG,
CHONBURI 20800
TEL. 0 3874 3699-9
FAX. 0 3874 3700
www.east.spu.ac.th

KHON KAEN
182/12 MDO 4,
SISCHAN RD.,
NAMUANG DISTRICT,
AMPHUR MIANG,
KHONKAEN 40000
TEL. 0 4322 4111
FAX. 0 4322 4119
www.khonkaen.spu.ac.th

10 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สมบูรณ์ เอื้ออัชฌาศัย

ด้วยนักศึกษา นางสาวพรทิวา ศฤงคารรัตน์ะ รหัสนักศึกษา 63501975 หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม กำลังจัดทำคั่นคว้าอิสระเรื่อง “ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดรณัฏ เอื้อชนะจิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ขอความอนุเคราะห์จาก ดร.สมบูรณ์ เอื้ออัชฌาศัย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (Chief Executive Officer) บริษัท กันกุลเอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน) เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้เพื่อเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ทางหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงเรียนขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)

คณบดีคณะบัญชี

ผู้ประสานงาน : ดร.เบญจพร โมกษะเวส (อาจารย์ประจำหลักสูตร)

นางสาววันทนา โฆษกกิจจาวุฒิ (เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตร)

โทรศัพท์ 0-2579-1111 ต่อ 2374

SPU
SRIPATUM
UNIVERSITY

ที่ คบช.0105/017

BANGKOK
2418/2
PHAHOLYOTHIN RD.,
JATUJAK, BANGKOK
10900
TEL. 0 2579 1111
FAX. 0 2561 1721
www.spu.ac.th

CHONBURI CAMPUS
79 BANGNA-TRAD RD.,
KLONGTAMRII, MUANG,
CHONBURI 20000
TEL. 0 3874 3690-9
FAX. 0 3874 3700
www.east.spu.ac.th

KHON KAEN
182/12 MOO 4,
SRICHAN RD.,
NAMJUNG DISTRICT,
AMPHUR MUANG,
KHONKAEN 40000
TEL. 0 4322 4111
FAX. 0 4322 4119
www.khonkaen.spu.ac.th

10 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สมบูรณ์ เอื้ออักษณาสัย

ด้วยนักศึกษา นางสาวพรทิพา ศฤงคารรัตน์ รหัสนักศึกษา 63501975 หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม กำลังจัดทำค้นคว้าอิสระเรื่อง “ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดรณัฏ เอื้อชนะจิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก ดร.สมบูรณ์ เอื้ออักษณาสัย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (Chief Executive Officer) บริษัท กันกุลเอ็นเจเนียร์ริง จำกัด (มหาชน) เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของ เครื่องมือวิจัย ทั้งนี้เพื่อเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ทางหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงเรียนขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)

คณบดีคณะบัญชี

ผู้ประสานงาน : ดร.เบญจพร โมกษะเวส (อาจารย์ประจำหลักสูตร)

นางสาววันทนา โฆษกกิจจาวุฒิ (เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตร)

โทรศัพท์ 0-2579-1111 ต่อ 2374

SPU
SRIPATUM
UNIVERSITY

ที่ คบช.0105/017

BANGKOK
2410/2
PHAHOLYOTHIN RD.,
JATUJAK, BANGKOK
10900
TEL. 0 2579 1111
FAX. 0 2561 1721
www.spu.ac.th

CHONBURI CAMPUS
79 BANGNA-TRAD RD.,
KLONGTAMBUJ, MIANG,
CHONBURI 20880
TEL. 0 3874 3690-9
FAX. 0 3874 3700
www.east.spu.ac.th

KHON KAEN
182/12 MDO 4,
SRICHAN RD.,
NAIMUANG DISTRICT,
AMPHUR MIANG,
KHONKAEN 40000
TEL. 0 4322 4111
FAX. 0 4322 4119
www.khonen.spu.ac.th

10 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ทิพสุดา ไชยสาม

ด้วยนักศึกษา นางสาวพรทิวา ศฤงคารรัตน์ รหัสนักศึกษา 63501975 หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม กำลังจัดทำคั่นคว้ออิสระเรื่อง "ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก ดร.ทิพสุดา ไชยสาม กรรมการผู้จัดการ บริษัท ที่ปรึกษา เทศาตรี (2539) จำกัด เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณา ความถูกต้องของคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้เพื่อเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและ บรรลุวัตถุประสงค์ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ทางหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงเรียนขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)

คณบดีคณะบัญชี

ผู้ประสานงาน : ดร.เบญจพร โมกษะเวส (อาจารย์ประจำหลักสูตร)

นางสาววันทนา โฆษกกิจจารุณี (เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตร)

โทรศัพท์ 0-2579-1111 ต่อ 2374

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ภาคผนวก จ

**จดหมายแจ้งผลการพิจารณาบทความในการนำเสนอโครงการประชุมสัมมนา
ทางวิชาการ ภายใต้ชื่อ National Research Conference 2021 :NRC 2021
Business Beyond the Pandemic (โครงการประชุมทางวิชาการเสนอ
ผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 1)**

ที่ อว 0605.10/ 3A1A

คณะกรรมการบัญชีและการจัดการ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม 44150

๒๗ กรกฎาคม 2564

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาบทความในการนำเสนอโครงการประชุมสัมมนาทางวิชาการ ภายใต้ชื่อ National Research Conference 2021 : NRC 2021 Business Beyond the Pandemic (โครงการประชุมทางวิชาการการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 1)

เรียน คุณพรทิพา ศฤงคารรัตน์ และคุณดารณี เอื้อชนะจิต

ตามที่ท่านได้ส่งบทความเรื่อง “ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี” (รหัส AC004) เข้าร่วมนำเสนอผลงานในโครงการประชุมสัมมนาทางวิชาการ ภายใต้ชื่อ National Research Conference 2021 : NRC 2021 Business Beyond the Pandemic (โครงการประชุมทางวิชาการการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 1) ในวันที่ 21 สิงหาคม 2564 (การนำเสนอแบบออนไลน์) ณ คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคามนั้น

ในการนี้ คณะกรรมการจัดโครงการประชุมสัมมนาทางวิชาการฯ ขอเรียนให้ท่านทราบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาบทความของท่านแล้ว เห็นสมควรให้นำเสนอและตีพิมพ์เผยแพร่บทความดังกล่าว ในโครงการประชุมสัมมนาทางวิชาการฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.รัตนาวดี สนธิประสาธ)

รักษาการแทน คณบดีคณะกรรมการบัญชีและการจัดการ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการบัญชีและการจัดการ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โทรศัพท์ 0-4375-4333 ต่อ 5645
โทรสาร 0-4375-4425

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล

นางสาวพรทิวา ศฤงคารรัตน์ะ

วัน เดือน ปีเกิด

2 กรกฎาคม พ.ศ. 2509

สถานที่เกิด

จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ. 2535

ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต สาขาการบัญชี

มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร

ปี พ.ศ. 2542

ประกาศนียบัตรวิชาชีพสอบบัญชี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

ประสบการณ์การทำงาน

ปี พ.ศ. 2554 – ปัจจุบัน

กรรมการผู้จัดการ บริษัท ดีไอวาย แอคเคาท์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด

ปี พ.ศ. 2544 – พ.ศ. 2554

หุ้นส่วนผู้จัดการ สำนักงานบัญชี เอ็น.ไอ.ที.ออดิท กรุ๊ป

ปี พ.ศ. 2540 - พ.ศ. 2544

ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน บริษัท เอช.ที.อาร์.กรุ๊ป จำกัด

ปี พ.ศ. 2535 - พ.ศ. 2540

ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน

ห้างสรรพสินค้าคาเช่ย์ ดีพาร์ทเมนท์ สาขาวงเวียนใหญ่

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

200/274 – 275 หมู่ที่ 4 หมู่บ้านนราวัลย์ ตำบลลำตาเสา

อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170

e-mail : porntiwa.nit@gmail.com